

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA

KARIŪNŲ ASMENYBĖS YPATYBĖS IR PROFESINIAI POLINKIAI

Vilnius 2006

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

Humanitarinių mokslų katedra

**KARIŪNŲ ASMENYBĖS YPATYBĖS
IR PROFESINIAI POLINKIAI**

Types of cadets personality and their profesional orientation

2004 m. balandžio mėn. Lietuvos karo akademijoje
atliktos Džono Holando apklausos rezultatai

Vilnius
2006

Leidiny s „Kariūnų asmenybės ypatybės ir profesiniai polinkiai“ skiriamas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnams ir klausytojams, taip pat kitiems krašto apsaugos sistemos kariams.

Sudarytojas – Lietuvos karo akademijos Humanitarinių mokslų katedros **doc. dr. Bronius Puzinavičius**

Atsakingoji redaktorė – **doc. dr. kpt. Audronė Petrauskaitė** (Lietuvos karo akademija)

Recenzavo **prof. habil. dr. Algirdas Ažubalis** (Lietuvos karo akademija) ir **doc. dr. Juozas Banionis** (Vilniaus pedagoginis universitetas)

TURINYS

CONTENTS

Pratarmė	4
Tyrimo „Kariūnų asmenybės ypatybės ir profesiniai polinkiai“ rezultatų analizė.....	5
Personalo vadybos studijų programos kariūnų apklausos rezultatai.....	15
Politikos mokslų (tarptautinių santykių) studijų programos kariūnų apklausos rezultatai.....	26
Transporto inžinerinės vadybos studijų programos kariūnų apklausos rezultatai.....	36
Viešojo administravimo studijų programos (IV kurso) kariūnų apklausos rezultatai.....	47
Visų I–IV kurso kariūnų apklausos rezultatai.....	59
Asmenybės tipo ir profesinio kryptingumo ryšys (Dž. Holando apklausa). Metodiniai nurodymai.....	78
Types of cadets personality and their professional orientation. Summary.....	88

PRATARMĖ

Karyba pagrįstai priskiriama prie pačių sudėtingiausių veiklos rūšių. Kariams dažnai tenka veikti labai sunkiomis, gyvybei ir sveikatai pavojingomis sąlygomis, pakelti didelius fizinius krūvius, patirti įvairius psichologinius bei dvasinius sukrėtimus ir išbandymus. Jie turi būti pasirengę ramiai sutikti ir išverti kautynių baisumus, turėti žinių apie psichologinius reiškinius, vykstančius kautynių ir kitų ekstremalių situacijų metu.

Ypač gerai pasirengę veikti krizinėmis sąlygomis turi būti karininkai. Jie turi nesutrikinti esant sudėtingoms ir pavojingoms aplinkybėms, nes nuo jų psichologinės būklės priklauso ir kareivių psichinės būsenos, elgsena ir kovingumas. Karininkai savanoriškai pasirinko karo tarnybą ir pasiryžo įveikti visus su tuo susijusius sunkumus ir pavojus.

Iš karininko reikalaujama aiškaus ir tvirto pilietinio ir dorovinio apsisprendimo, išmanyti savo profesinius reikalus. Aukšta vadų moralė, tvirtas charakteris, komunikabilumas, puikus dalykinis bei pedagoginis pasirengimas, profesinė etika lemia karių mokymo ir auklėjimo kokybę, profesinį, moralinį ir psichologinį pasirengimą. Labai svarbi ir subtili vado veiklos sritis yra bendravimas su tarnybos draugais ir ypač pavaldiniais. Vado ir jo pavaldinių santykiai, prasidėję paprasčiausiais kontaktais, tarnybos metais pamažu transformuojasi į sudėtingus ir pastovius tarpusavio ryšius. Nuo tų ryšių kokybės bei glaudumo priklauso ir ugdymo veiksmingumas.

Karininkas turi turėti pašaukimą karo tarnybai, ją mėgti. Nevertas tikro karininko vardo tas, kuris pasirinko karo tarnybą vadovaudamasis išskaičiavimu, arba tas, kuriam nepavyko kur nors kitur įstoti. Polinkis į karo tarnybą padeda lengviau pakelti visus tarnybos sunkumus, palaiko gerą nuotaiką, daro gyvenimą lengvesnį ir malonesnį. Geram karininkui būdingas patriotiškumas, pilietiškumas, jis myli Tėvynę ir tą jausmą gali įskiepyti kitiems.

Kad karininkas galėtų deramai atlikti jam patikėtą vaidmenį, jis turi pasižymėti tam tikromis asmenybės savybėmis. Kandidatų karybos studijoms Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje tinkamumas pirmiausia patikrinamas jų atrankos metu, kuri atliekama dar iki priėmimo į Karo akademiją. Priimtų ir Akademijoje studijuojančių kariūnų asmenybės savybės ir profesiniai polinkiai atsiskleidžia ir bręsta akademinių studijų, karo tarnybos, kovinio rengimo pratybų metu, bendraujant su tarnybos ir studijų draugais ir Kariūnų bataliono vadovybe, dalyvaujant Akademijos visuomeninėje, kultūrinėje ir sportinėje veikloje.

Įvertinti būsimųjų karininkų asmenybės savybes, profesinius polinkius ir gebėjimus padeda ir tam tikros psichologinio tyrimo procedūros. Psichologai yra sukūrę nemažai rekomendacijų ir metodikų, kurios suteikia galimybę įvairiapusiškai ištirti asmenybę, nustatyti jos profesinį kryptingumą. Viena iš jų – amerikiečio psichologo Džono Holando (John Holland) parengta metodika, suteikianti galimybę nustatyti tiriamojo asmenybės tipą, jo psichologines ypatybes bei profesinius polinkius.

Dž. Holando apklausa Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje buvo surengta 2004 m. balandžio mėnesį. Remiantis apklausos rezultatais atliktas kariūnų asmenybės ypatybių ir profesinių polinkių tyrimas. Jo tikslai buvo pažintiniai. Apklausiant kariūnus nebuvo siekiama testuoti kariūnų profesinę atranką. Bet tuo pat metu apklausa sudarė galimybę dar kartą patikrinti ir pasitikrinti, ar veiksminga Akademijoje taikoma atrankos sistema ir ar būsimieji karininkai pasižymi reikalingomis asmenybės savybėmis.

Šiame darbe pateikiama minėtosios apklausos medžiaga – tyrimo rezultatų analizė, personalo vadybą, politikos mokslus (tarptautinius santykius), transporto inžinerinę vadybą ir viešąjį administravimą studijavusių, taip pat visų I, II, III ir IV kursų kariūnų apklausos duomenys. Darbo pabaigoje pridedama tyrimo metodinė medžiaga ir trumpa atlikto darbo rezultatų santrauka anglų kalba.

Tyrimo „Kariūnų asmenybės ypatybės ir profesiniai polinkiai“ rezultatų analizė

Bronius Puzinavičius

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija

Anotacija

Dauguma profesijų, taip pat ir karininko, reikalauja įvairių asmenybės savybių derinio. Tam tikrų savybių derinys sudaro prielaidas teikti pirmenybę vienai ar kitai profesijai ar veiklos sričiai. Amerikiečių psichologas Džonas Holandas (John Holland), siekdamas sujungti asmenybės ir profesinės orientacijos teorijas, sukūrė plačiai žinomą Holando testą. Atlikus šį testą, galima nustatyti tiriamojo asmenybės tipą, spręsti apie jo profesinį kryptingumą (orientaciją). Šiame darbe pristatomi ir analizuojami Dž. Holando apklausos, atliktos Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, rezultatai.

Įvadas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija rengia karininkus Lietuvos kariuomenei. Karininkas – centrinė karinės organizacijos figūra. Jis yra tarpininkas tarp aukštesniosios karinės vadovybės, savo tiesioginio viršininko ir jam patikėtų pavaldinių – jaunesniųjų vadų ir kareivių. Aukštesniajai karinei vadovybei jis išipareigoja vykdyti užduotis, o pavaldiems jaunesniesiems vadams bei kareiviams – vadovauti, juos mokyti ir jais rūpintis. Ši dviguba atsakomybė ugdo karininką, kuris yra ne tik kariūnų vienetų (junginių) vadas, bet ir drausmingas, pareigingas karinės organizacijos narys, kariūnų mokytojas ir auklėtojas.

Karo tarnyba kelia itin aukštus reikalavimus karininkų moraliniam, psichologiniam, intelektiniam, fiziniam ir profesiniam pasirengimui. Karininko asmenybė, jo autoritetas daro didelį auklėjamąjį poveikį kareiviams, o jo dalykinė kompetencija lemia pavaldinių žinias ir sugebėjimus. Todėl jaunuolių atranka karybos studijoms ir būsimųjų vadų ugdymas yra vieni svarbiausių karinio rengimo uždavinių. Įvertinti būsimųjų vadų asmenybės savybes, gebėjimus, profesinius polinkius padeda ir psichologinio tyrimo metodai.

Psichologai yra pateikę nemažai rekomendacijų, sukūrę metodikų, kurios suteikia galimybę įvairiapusiškai iširti asmenybę, pažinti jos pomėgius ir polinkius, nustatyti tiriamo individo profesinį kryptingumą. Pastaruoju metu bene plačiausiai žinoma ir taikoma amerikiečio psichologo Džono Holando parengta asmenybės tipo ir jo profesinės orientacijos nustatymo metodika. Dž. Holandas, siekdamas sujungti asmenybės ir profesinės orientacijos teorijas, sukūrė plačiai žinomą testą. Atlikus Holando testą, galima geriau suprasti ir iširti priežastis, skatinančias žmones pasirinkti vieną ar kitą profesiją ar veiklos sritį.

Dž. Holando pasiūlytoji apklausa (testas) leidžia nustatyti 6 asmenybės tipus: realistiškąjį (praktiškąjį) – R-P, tyrinėtojo (intelektualųjį) – T-I, socialųjį (komunikabilųjį) – S-K, konvencionalųjį (normatyvųjį) – K-N, iniciatyvųjį (veiklųjį) – I-V ir meniškąjį (artistiškąjį) – M-A, iširti šių asmenybės tipų ypatybes ir profesinį kryptingumą.

Dž. Holando apklausa Karo akademijoje buvo surengta 2004 m. balandžio mėn. Reikia pabrėžti, kad Dž. Holando apklausa nereiškė, kad siekiama pratęsti kariūnų profesinę atranką. Buvo apklausiami tik į Akademiją jau priimti ir joje studijuojantys kariūnai. Apklausa buvo tik pažintinė. Jos rezultatai neturėjo jokios įtakos apklausos dalyvių profesinio tinkamumo vertinimui. Bet tuo pat metu apklausa leido dar kartą patikrinti ir pasitikrinti, ar veiksminga Akademijoje taikoma atrankos sistema ir ar būsimieji karininkai pasižymi reikalingomis savybėmis.

Apklausa buvo surengta visuose Akademijos kariūnų būriuose. Pavyko apklausti 324 I–IV kurso kariūnus, t. y. 84,3 proc. tuo metu Akademijoje studijuojančiųjų. Nebuvo apklausti tie kariūnai, kurie apklausos metu buvo komandiruoti, sirgo arba Akademijoje atliko įvairias

tarnybines pareigas ir dėl to negalėjo dalyvauti apklausoje. Manome, kad buvo apklausta gana daug kariūnų, kad galima būtų daryti apibendrinamąsias išvadas.

Apklausą organizavo psichologijos dėstytojas, Humanitarinių mokslų katedros docentas dr. *Bronius Puzinavičius*. Atliekant apklausą bei tvarkant jos rezultatus daug ir gerai dirbo kariūnai *Viktoras Buiva, Andrius Guralis, Marekas Kurjanas, Vytautas Liutvinas, Tomas Malūkas, Jonas Mažylis, Gintaras Paspirgėlis, Rytis Pogoželskis, Tomas Vievesis, Žilvinas Zakarauskas* ir *Arnoldas Žilys*. Tvarkyti apklausos rezultatus taip pat padėjo Humanitarinių mokslų katedros metodinio kabineto vedėja *Rasa Gedminienė*.

Apklausos metu respondentams buvo pateiktas 3 dalių klausimynas, iš viso 174 klausimai. Pirmoje dalyje buvo išvardytos įvairios veiklos rūšys, antroje – gebėjimai, trečioje – profesijos (specialybės). Atsakydami į pirmos ir antros dalies klausimus, apklausos dalyviai turėjo nurodyti tas veiklos rūšis, kurios jiems labiau patinka, arba tuos gebėjimus, kuriais pasižymi. Trečios dalies klausimai buvo suformuluoti kaip dvi profesinės veiklos alternatyvos. Respondentai turėjo pasirinkti, kuri iš dviejų siūlomų profesijų ar specialybių jiems yra artimesnė, priimtinesnė.

Apdorojant apklausos rezultatus buvo atsižvelgiama tik į teigiamus atsakymus „taip“, t. y. skaičiuojama, kurias veiklos rūšis ar profesijas (specialybes) apklausos dalyviai pasirinko kaip labiau priimtinas, pageidaujamas, mėgiamas bei kokiais gebėjimais jie labiau pasižymi.

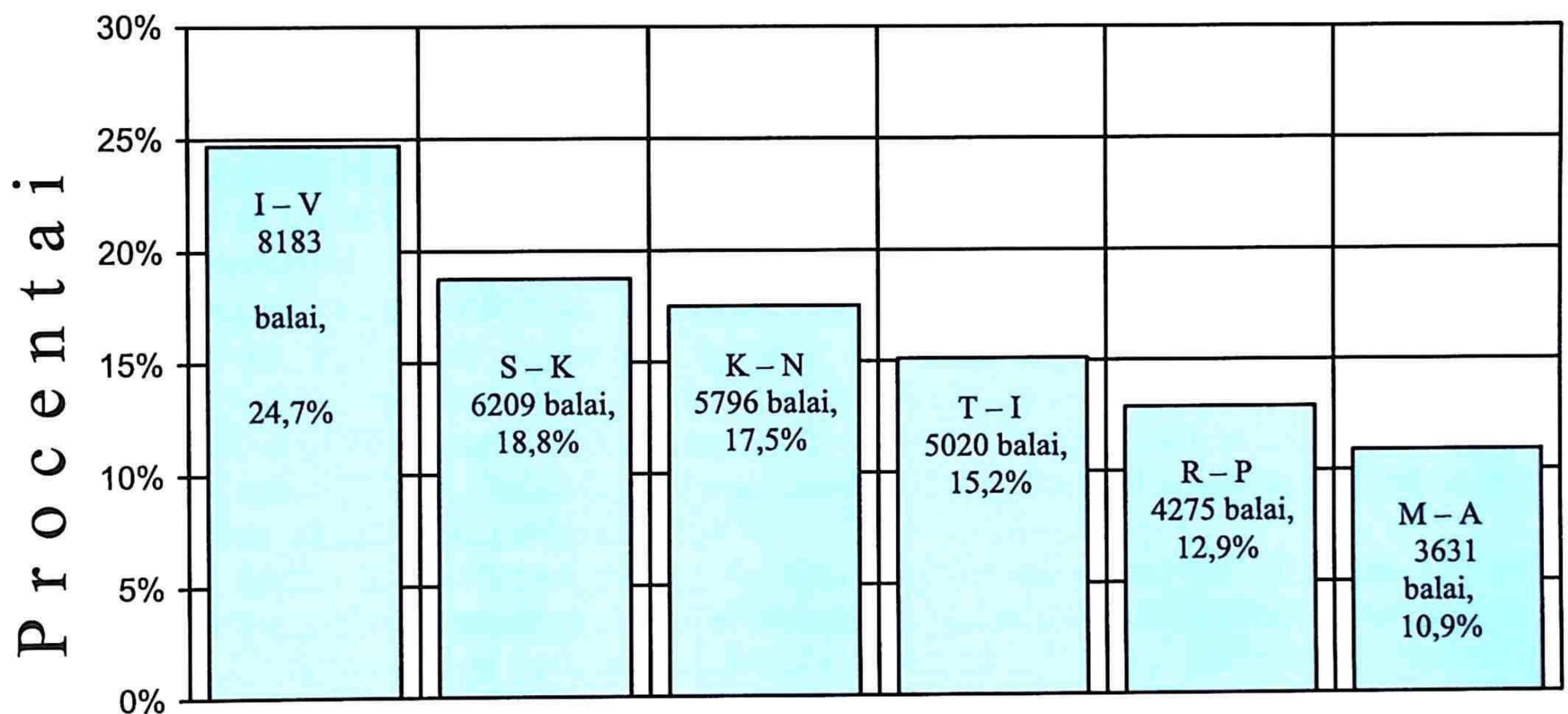
Tyrimo tikslas – nustatyti Lietuvos karo akademijos kariūnų asmenybės tipus, jų psichologines ypatybes ir profesinius polinkius (orientaciją).

Tyrimo objektas – Lietuvos karo akademijos kariūnai.

Tyrimo metodai – Džono Holando (John Holland) apklausa, literatūros apie šios apklausos rengimo metodiką ir rezultatų vertinimą analizė.

Tyrimo rezultatai ir jų analizė

Būdingiausių veiklos rūšių pagal asmenybės tipus vertinimas. Dž. Holando apklausos Karo akademijoje rezultatai – 6 asmenybės tipų veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų grupinio vertinimo rodikliai – pateikiami 1 paveiksle.

1 pav. 6 asmenybės tipams būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų grupinis vertinimas (balai, procentai)

Raidžių kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis (veiklusis), S-K – socialusis (komunikabilusis), K-N – konvencionalusis (normatyvusis), T-I – tyrinėtojo (intelektualusis), R-P – realistiškasis (praktiškas), M-A – meniškasis (artistiškas) asmenybės tipai

1 pav. pateikti duomenys rodo, kad daugiausia teigiamų atsakymų – 8,2 tūkst., arba 24,7 proc., *buvo vertinant būdingiausiai iniciatyviojo (veikliojo) asmenybės tipo gebėjimus, veiklos rūšis, profesijas*. Kuo gi pasižymi šis asmenybės tipas, koks šio tipo žmonių profesinis kryptingumas?

Remiantis Dž. Holando teorija, iniciatyviojo (veikliojo) tipo žmonės paprastai renkasi tikslus ir uždavinius, reikalaujančius energijos, iniciatyvos ir entuziazmo, paprastai siekia lyderio pozicijų. Jiems būdingas pripažinimo poreikis, iniciatyvumas, netgi tam tikras agresyvumas. Šio tipo individai renkasi užduotis, susijusias su vadovavimu, stengiasi palaikyti aukštą asmens statusą. Intelektu struktūroje vyrauja verbaliniai gebėjimai, turi galimybių tapti gerais oratoriais. Domisi politika, ekonomika, mėgsta būti įtakingi. Šio tipo žmonės labiau mėgsta dirbti ne su daiktais, bet su žmonėmis ir idėjomis. Jiems nepatinka užsiėmimai, reikalaujantys ilgo sėdimo, kruopštaus rutininio darbo, motorinių įgūdžių, ilgam ir smarkiai sutelkti dėmesį į vieną objektą. Šio tipo žmonių gebėjimai dažniausiai pritaikomi vadyboje, prekyboje, versle, teisėje, diplomatijoje, žurnalistikoje. Tinka įmonės ar organizacijos vadovo, reporterio, advokato, agento profesijos.

Taigi apklausos rezultatai bei iniciatyviojo (veikliojo) asmenybės tipo apibūdinimas rodo, kad kariūnams patrauklios veiklos rūšys ir profesijos, susijusios su vadovavimu ir lyderiavimu. Šie polinkiai ir gebėjimai labai svarbūs karininkui kaip vadui.

Diagramoje matome, kad antrą vietą pagal surinktų balų (teigiamų atsakymų) skaičių užima *socialiojo (komunikabiliojo) asmenybės tipo būdingiausi gebėjimai, artimiausios veiklos rūšys ir profesijos* (6,2 tūkst. Balų, arba 18,8 proc.). Šio tipo žmonės, anot Dž. Holando, pasižymi socialiniais gebėjimais: mėgsta bendrauti, siekia lyderiauti, jaučia plačių socialinių ryšių poreikį. Juos domina žmonių santykiai. Tokie individai mėgsta spręsti kitų problemas, jiems patarti ir padėti. Šio tipo žmonėms geriau sekasi dirbti ne su daiktais, bet su žmonėmis. Jie yra atsakingi, draugiški, supratingi, kilniaširdžiai, užjaučiantys, kantrūs, žmogiškai šilti, geri, tolerantiški, mėgsta veikti kartu, bendrauti ir bendradarbiauti. Gerai prisitaiko prie aplinkybių, yra jausmingi ir jautrūs. Intelektu struktūroje vyrauja verbaliniai gebėjimai. Labiausiai tinkamos profesijos – mokytojo, gydytojo, psichologo, socialinio darbuotojo, personalo vadybininko.

Taigi vėl peršasi optimistinė išvada – kariūnai mėgsta tas veiklos rūšis ir profesijas, kurios reikalingos karininkui kaip pedagogui – karių mokytojui ir auklėtojui.

Trečias diagramos stulpelis rodo, kad 5,8 tūkst. balų (teigiamų atsakymų), arba 17,5 proc., surinko *konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipo būdingi gebėjimai, veiklos rūšys ir profesijos*. Šis rezultatas iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti kiek netikėtas, gal netgi prieštaraujantis anksčiau aptartiems duomenims. Juk konvencionaliojo (normatyviojo) tipo žmonės, anot Dž. Holando, yra prasti organizatoriai ir vadovai. Jiems labiau patinka dirbti ne su žmonėmis, bet su tekstais, skaičiais arba dokumentais uždaroje patalpose. Jie mėgsta veikti pagal instrukcijas, geba dirbti kanceliarinį darbą. Jų intelektu struktūroje vyrauja neverbaliniai, t. y. matematiniai, gebėjimai. Šio tipo žmonės neretai konformistai, gana konservatyvūs, problemas sprendžia, elgiasi ir bendrauja stereotipiškai, laikosi tradicijų, visuomenės gyvenimo normų, yra tvarkingi, drausmingi, pavaldūs, paklusnūs, praktiški, kvalifikuoti, atkaklūs, taupūs. Tinkamiausios profesijos šio tipo žmonėms – kanceliarijos tarnautojo arba vadovo, buhalterio, apskaitininko, raštvedžio, finansininko, planuotojo, kontrolieriaus, ekonomisto, prekių žinovo.

Ar faktas, kad konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipo būdingas veiklos rūšis, gebėjimus bei profesijas gana dažnai rinkosi apklausos dalyviai, nepaneigia ankstesnės prielaidos, kad Akademijos kariūnai siekia vadui, lyderiui bei pedagogui būdingos veiklos? Manome, kad nepaneigia. Juk karininko profesinė veikla yra daugialypė, o jo padėtis tarnybinėje hierarchijoje – nevienareikšmė. Jis ne tik vadas, lyderis, pedagogas, bet ir drausmingas karys, lojalus karinės organizacijos narys, paklūstantis savo tiesioginiam viršininkui ar aukštesniajai vadovybei.

Remiantis konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipo apibūdinimu galima teigti, kad šis asmenybės tipas aprėpia ir drausmingo, pareigingo, statutinei tvarkai paklusnaus kario savybes. Manome, kad iniciatyviojo (veikliojo), socialiojo (komunikabiliojo) ir konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipų bruožų gali turėti vienas asmuo, ir tie bruožai darniai kartu egzistuoja bei papildo vienas kitą. Taip formuojasi visapusė asmenybė. Todėl apklausos rezultatai leidžia daryti prielaidą, kad daugelis Karo akademijos kariūnų turi polinkių, kurie reikalingi ugdant ne tik sumanų, aktyvų, veiklų ir iniciatyvų vadą, reiklų, mokantį bendrauti, humanišką pedagogą, bet ir drausmingą, pareigingą kari, lojalų karinės organizacijos narį.

Pagal apklausos dalyvių nustatytą populiarumo hierarchiją ketvirtoje vietoje – veiklos rūšys, profesijos ir gebėjimai, būdingi *tyrinėtojo (intelektualiajam) asmenybės tipui*. Šio tipo žmonių analitinis mąstymas, jie išsiskiria sprendimų ir vertinimų originalumu bei savarankiškumu. Pasižymi moksliniais bei matematiniais polinkiais. Intelektu struktūra harmoninga – geri tiek verbaliniai, tiek neverbaliniai gebėjimai. Mėgsta dirbti savarankiškai. Patinka analizuoti, tyrinėti, spręsti problemas. Introvertiški, bendraudami dažniausiai būna informacijos perdavėjai, todėl savo veikloje susiduria su bendravimo sunkumais. Jiems geriau sekasi dirbti ne su žmonėmis, bet su idėjomis. Šio tipo žmonės paprastai intelektualūs, smalsūs, racionalūs, atsargūs, nepriklausomi, taupūs, sąžiningi, tvarkingi, netgi pedantiški. Dažniausiai renkasi profesijas, susijusias su moksliniais tyrimais: matematiko, antropologo, biochemiko, geologo, geografo, ekonomisto, vadybos analitiko ir kt. Gali pasireikšti ir meninėje kūryboje, tapti gerais režisieriais, dailininkais.

Taigi ir tyrinėtojo (intelektualusis) asmenybės tipas turi karininkui labai reikalingų savybių. Todėl, matyt, neatsitiktinai nemažai kariūnų kai kuriuos šiam asmenybės tipui būdingus gebėjimus, veiklos rūšis ir profesijas vertino teigiamai.

Priešpaskutinę, penktąją, vietą užėmė veiklos rūšys, gebėjimai ir profesijos, kurias dažniausiai renkasi *realistiškojo (praktiškojo) asmenybės tipo žmonės*. Jie teikia pirmenybę darbui su konkrečiais daiktais, renkasi veiklą, reikalaujančią motorinių įgūdžių, techninių gebėjimų, miklumo, atkaklumo, moka skaityti brėžinius, nelabai mėgsta dirbti su žmonėmis. Jiems labiau patinka dirbti ne uždaroje patalpoje, bet atvirose aikštelėse. Intelektu struktūroje vyrauja neverbaliniai gebėjimai. Pasižymi nemaža emocine priklausomybe, konformizmu, drausmingumu, atvirumu, nuoširdumu, kuklumu, sąžiningumu. Jie gana praktiški, natūralūs, atkaklūs, taupūs, orientuoti į dabartį. Paprastai renkasi dalykiškas profesijas, konkrečią veiklą – inžinieriaus mechaniko, statybos inspektoriaus, saugumo technikos inžinieriaus, gamybos planuotojo, muitininko, vairuotojo, agronomo ir t. t. Turi galimybių pasiekti gerų rezultatų fizikos, kibernetikos, ekonomikos, chemijos, sporto srityse.

Realistiškojo (praktiškojo) asmenybės tipo veiklos sritys bei gebėjimai nesusilaukė daug palankių vertinimų gal dėl to, kad šiam asmenybės tipui atstovauja nemažai darbininkiškų profesijų. Šios profesijos į aukštuosius mokslus „įknibusiems“ kariūnams tikriausiai nepasirodė labai patrauklios.

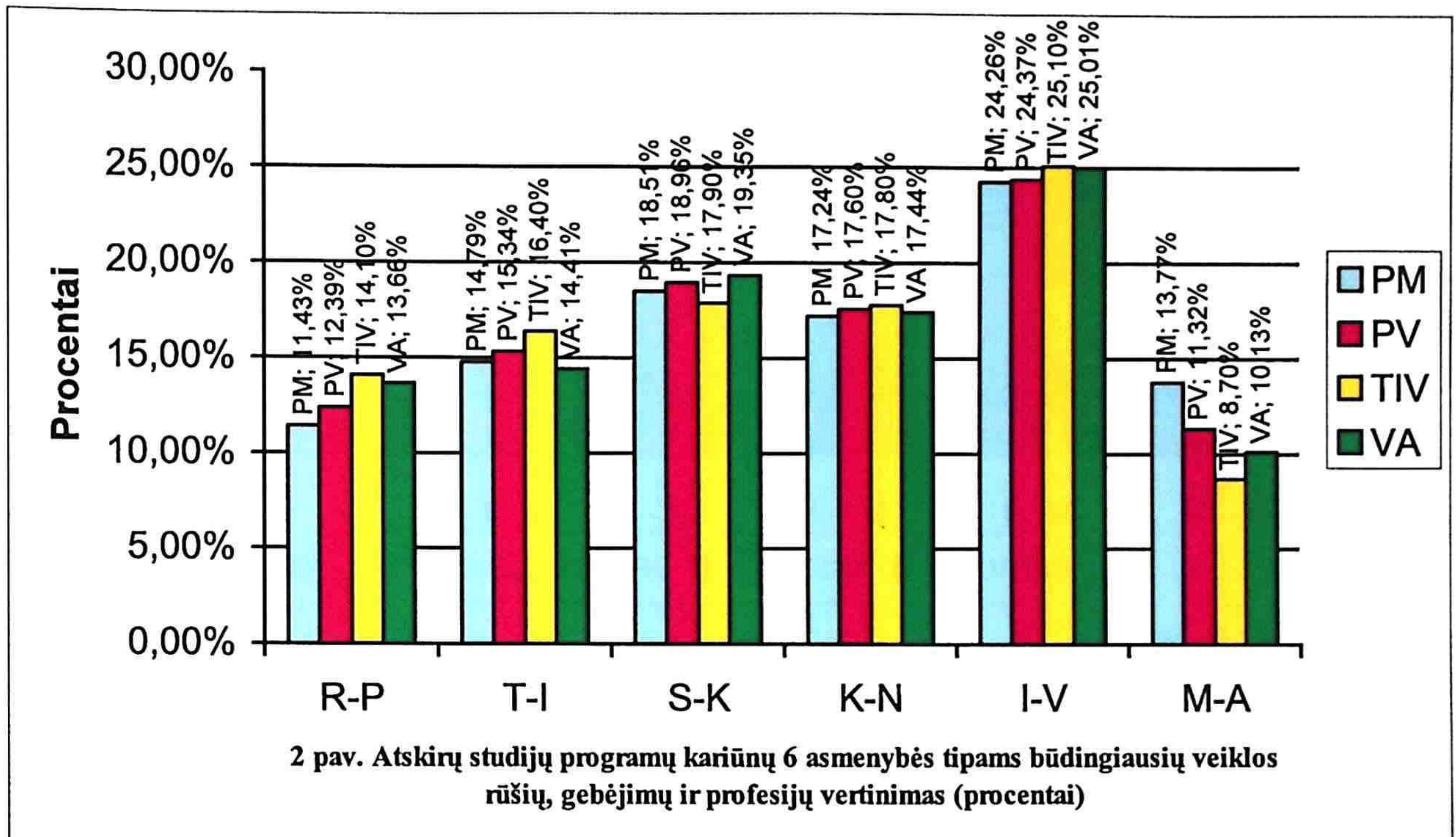
Paskutinė, šeštoji vieta, pagal apklausos dalyvių pasirinktas būdingiausias veiklos rūšis, gebėjimus ir profesijas teko *meniškajam (artistiškajam) asmenybės tipui*. Matyt, mūsų kariūnai ne itin pasikliauja savo meniniais ir artistiniais sugebėjimais. Kad ir kaip ten būtų, kūrybingumas, originalus mąstymas, laki vaizduotė labai praverstų ir karininkui, ypač pedagoginėje veikloje ar narpliojant painias taktines situacijas ir užduotis.

Kuo gi pasižymi meniškasis (artistiškasis) asmenybės tipas? Šio tipo žmonėms būdingas emociškai sudėtingas požiūris į gyvenimą. Bendraudami su kitais, jie paprastai vadovaujasi savo intuicija ir vaizduote, o jų intelekto struktūroje vyrauja verbaliniai gebėjimai. Šio tipo žmonės pasižymi kūrybingumu, lakia vaizduote, išlavinta motorika. Jiems labiau patinka dirbti ne su žmonėmis, bet su idėjomis. Jie gana savarankiškai priima sprendimus, originaliai mąsto, paprastai negyvena pagal taisykles ir tradicijas. Turi aktorius gebėjimų, mėgsta kūrybinį darbą (muziką, daile, literatūrą, humanitarinius mokslus). Šio tipo žmonėms labiausiai tinka šios veiklos sritys: istorija, filosofija, menas. Jie dažnai renkasi

kūrybines profesijas (rašytojo, architekto, literato, redaktoriaus, kompozitoriaus, dailininko, režisieriaus) arba savo polinkius pritaiko humanitarinių mokslų srityje.

Apklausoje metu Karo akademijos kariūnai studijavo pagal šias programas: *personalo vadybos, politikos mokslų, transporto inžinerijos vadybos*. IV kurso viešojo administravimo specialybę pasirinkę kariūnai taip pat studijavo daugiausia pagal personalo vadybos studijų programą.

Kaip pagal skirtingas studijų programas studijuojantys kariūnai vertino 6 asmenybės tipų būdingiausias veiklos rūšis, gebėjimus ir profesijas, matome 2 paveiksle. Jame pateikiama procentinė veiklos, gebėjimų ir profesijų vertinimo diagrama.

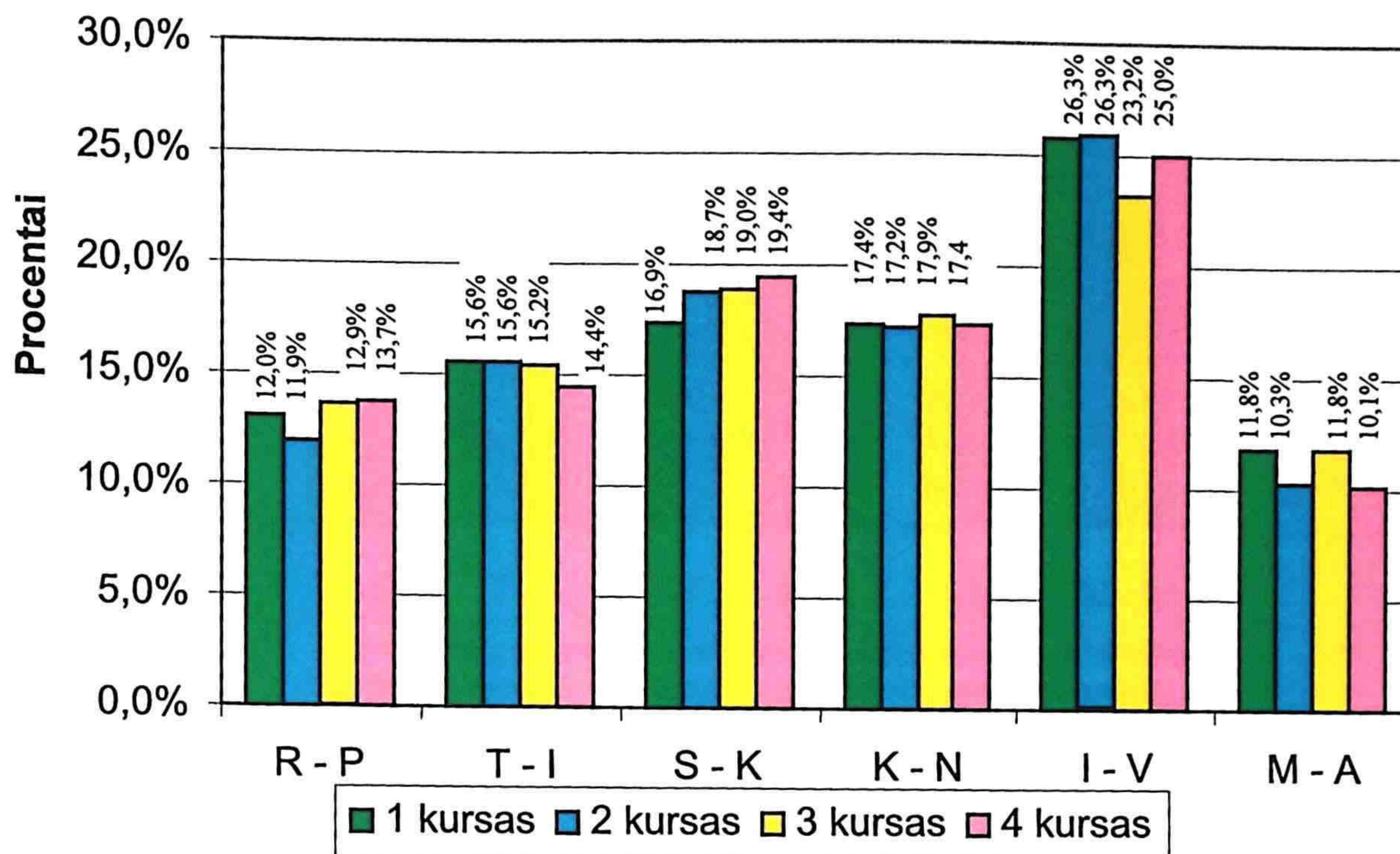
Asmenybės tipų kodų reikšmės tos pačios kaip ir 1 paveiksle. Studijų programų kodų reikšmės: PM – politikos mokslai; PV – personalo vadyba; TIV – transporto inžinerinė vadyba; VA – viešasis administravimas

Šiame paveiksle pateikti duomenys nerodo, kad yra didelių skirtumų tarp skirtingas studijų programas pasirinkusių kariūnų. Matyt, visi jie pirmiausia save suvokia kaip kariūnus, būsimuosius karininkus, bet ne kaip personalo vadybininkus, politikos mokslų atstovus ar transporto inžinierius – vadybininkus. Todėl dažniausiai ir teikė pirmenybę toms veiklos sritims bei gebėjimams, kurie būdingiausi ir reikalingiausi karininkui. Vis dėlto paaiškėjo ir kai kurie, nors ir neesminiai, bet gana logiški ir nesunkiai paaiškinami skirtumai. Antai transporto inžinerijos vadybos specialybės kariūnai dažniau nei kiti rinkosi tas veiklos sritis, gebėjimus ir profesijas, kurios būdingesnės tyrinėtojo (intelektualiajam) ir realistiškajam (praktiškajam) asmenybės tipams. Nenuostabu – juk jie pasirinko ne humanitarinių ar socialinių, bet tikslųjų – inžinerijos ir techninių – mokslų studijas.

O politikos mokslus studijavusieji labiau buvo linkę rinktis tas veiklos rūšis ir gebėjimus, kurie būdingi meniškajam (artistiškajam) asmenybės tipui. Šiam asmenybės tipui būdingus gebėjimus, tinkamiausias veiklos rūšis ir profesijas „politikai“ bandė „ištraukti“ iš šeštosios į penktąją vietą, taip paskutinę, šeštąją vietą, užleisdami realistiškojo (praktiškojo) asmenybės tipo savybėms, gebėjimams ir polinkiams. Tačiau kitų „stovyklų“ atstovai tokių politologų pastangų nepalaikė, todėl meniškasis (artistiškasis) tipas taip ir liko šeštas (1 pav.).

Personalo vadybininkai ir IV kurso kariūnai, taip pat studijavę daugiausia pagal personalo vadybos programą, galima sakyti, pasirinko „aukso vidurį“. Jų profesinių prioritetų hierarchija nesiskiria nuo kitų studijavusių nustatytosios, o jos procentinės reikšmės beveik sutampa su 1 paveiksle pateiktais visos Akademijos duomenimis.

Vertinant kariūnų atsakymus pagal vertikalią jų hierarchiją, t. y. nuo I iki IV kurso, didelių skirtumų taip pat nepastebėta (3 paveikslas)

3 pav. I–IV kursų kariūnai. 6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas (procentais).

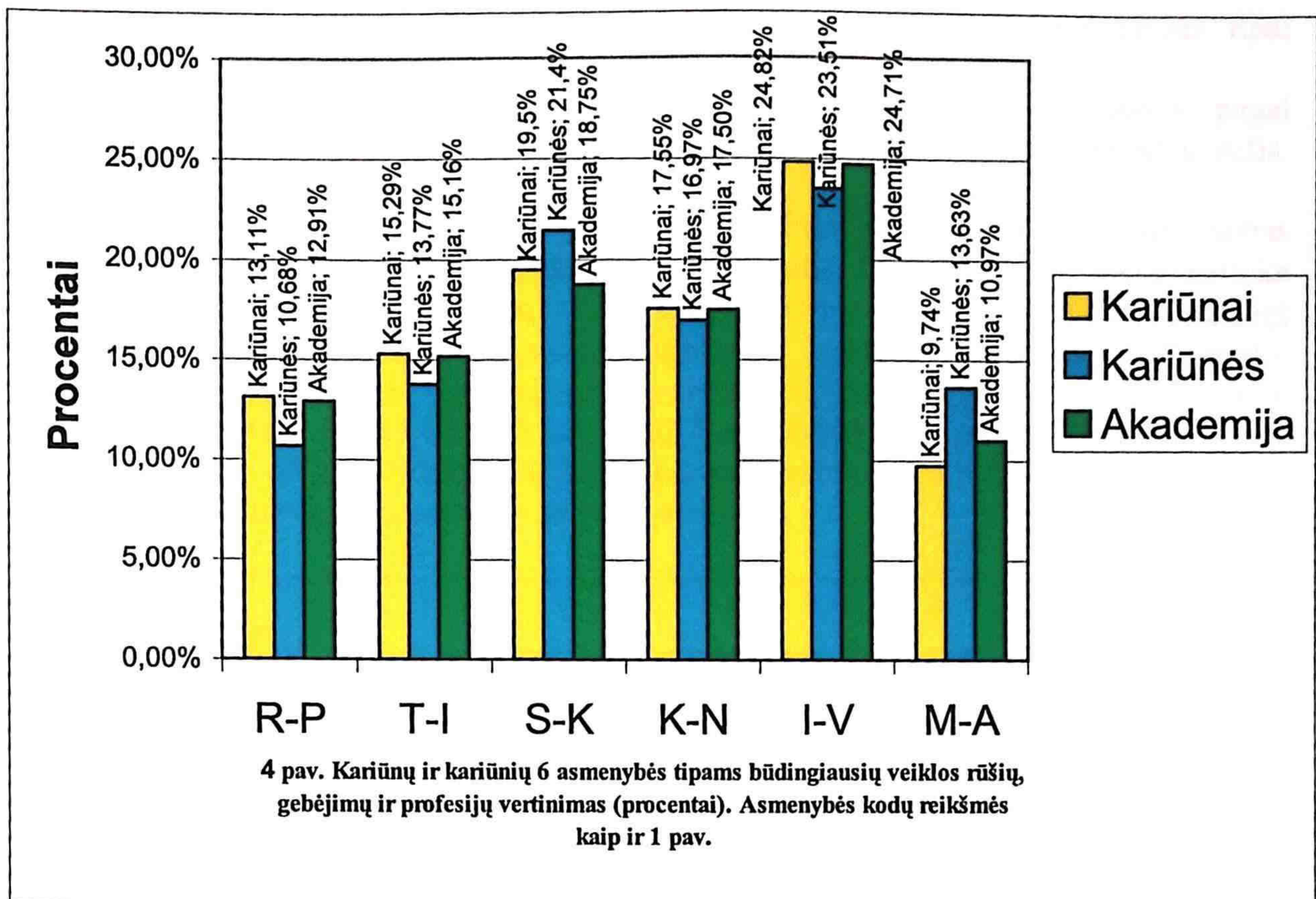
Asmenybės tipų kodų reikšmės tos pačios kaip ir 1 paveiksle

Palyginę 3-iam ir 1-ame paveiksluose pateiktus duomenis matome, kad II, III ir IV kursų nustatytoji asmenybės tipų hierarchija tokia pat kaip ir visos Akademijos. Tačiau iš bendro konteksto šiek tiek išsiskiria Akademijoje gal dar „kojų apšilti“ nespėjusių „pirmokų“ atsakymai. Skirtingai nuo kitų, jie antrąją vietą skyrė ne socialiojo (komunikabiliojo), bet konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipo savybėms ir profesijoms, t. y. šiuos asmenybės tipus sukeitė vietomis. Ko gero, pirmakursiams dar svetimi painūs vadybinės bei pedagoginės veiklos rūpesčiai. Gal jiems kol kas patrauklesnė saugi paklusnaus, drausmingo kario ar kanceliarijos tarnautojo vietelė?

Lyginant skirtingų kursų apklausos rezultatus aiškėja, kad geriau karininko profesinės veiklos specifiką ir uždavinius suvokia III ir ypač IV kurso kariūnai. Jie dažniau negu pirmakursiai ir antrakursiai rinkosi tinkamiausias iniciatyviajam (veikliam), socialiajam (komunikabiliam) ir konvencionaliajam (normatyviajam) asmenybės tipams veiklos sritis, profesijas, būdingiausius gebėjimus. Tai liudija kryptingą jų asmenybės brendimą ir Akademijoje įgyvendinamos ugdymo strategijos veiksmingumą.

Apklausos metu Akademijoje studijavo 32 kariūnės, buvo apklaustos 26, t.y. 8,0 proc. apklausos dalyvių. Todėl bendri apklausos rezultatai daugiausia atspindi vyriškosios Akademijos dalies nuostatas. Kuo gi pasižymi moteriškoji jos pusė?

Kariūnių profesinių pomėgių preferencijas galime pamatyti 4 paveiksle. Čia pat jas galime palyginti su kariūnų ir visos Akademijos atitinkamais duomenimis.

Labiausiai į akis krinta tai, kad kariūnės dažniau nei kiti apklausos dalyviai rinkosi būdingiausias socialiojo (komunikabiliojo) asmenybės tipo veiklos sritis, gebėjimus ir profesijas. Jei Akademijos mastu šio asmenybės tipo veiklos rūšys ir profesijos susilaukė 18,8 proc. teigiamų atsakymų, tai tarp kariūnių – 21,6 proc. Bet to nepakako, kad socialiojo (komunikabiliojo) asmenybės tipo savybėms, gebėjimams ir polinkiams merginos „pripažintų“ pirmąją vietą. Jie, kaip ir bendrojoje įskaitoje, liko antri po iniciatyviojo (veikliojo) tipo savybių, gebėjimų ir polinkių.

Merginos gerokai daugiau simpatijų jautė ir meniškojo (artistiškojo) tipo savybėms, gebėjimams ir „skyrė“ jiems ketvirtąją vietą (bendrojoje įskaitoje jie buvo tik šešti, t.y. paskutiniai). Paskutinioji vieta pagal merginų atsakymus buvo „pripažinta“ realistiškojo (praktiškojo) asmenybės tipo savybėms, gebėjimams ir profesijoms.

Didesnis kariūnių polinkis į socialinį bei pedagoginį darbą tampa dar akivaizdesnis narpliojant asmenybės tipų statistiką. Ji rodo, kad 9 iš 26 apklaustų kariūnių, arba 34,6 proc., labiausiai atitinka socialųjų (komunikabilųjų) asmenybės tipą. Visos Akademijos mastu tokių tebuvo tik 11,4 proc. (5 pav.)

Asmenybės tipų statistika taip pat rodo, kad gerokai mažiau kariūnių pirmiausia save tapatina su iniciatyviuoju (veikliuoju) asmenybės tipu (12, arba 46,2 proc.), kai visoje Akademijoje tokių buvo net 71 proc. Vis dėlto ir tarp kariūnių populiariausias buvo iniciatyvusis (veiklusis) asmenybės tipas (pirmoji vieta).

Tiek pagal kariūnių veiklos rūšims, gebėjimams ir profesijoms skirtų balų (teigiamų atsakymų), tiek pagal asmenybės tipų statistiką trečioji vieta atiteko konvencionaliajam (normatyviajam), ketvirtoji – meniškajam (artistiškajam) asmenybės tipams. Tyrinėtojo (intelektualiojo) bei realistiškojo (praktiškojo) asmenybės tipų, kaip vyraujančių, vertinant kariūnių atsakymus nenustatyta.

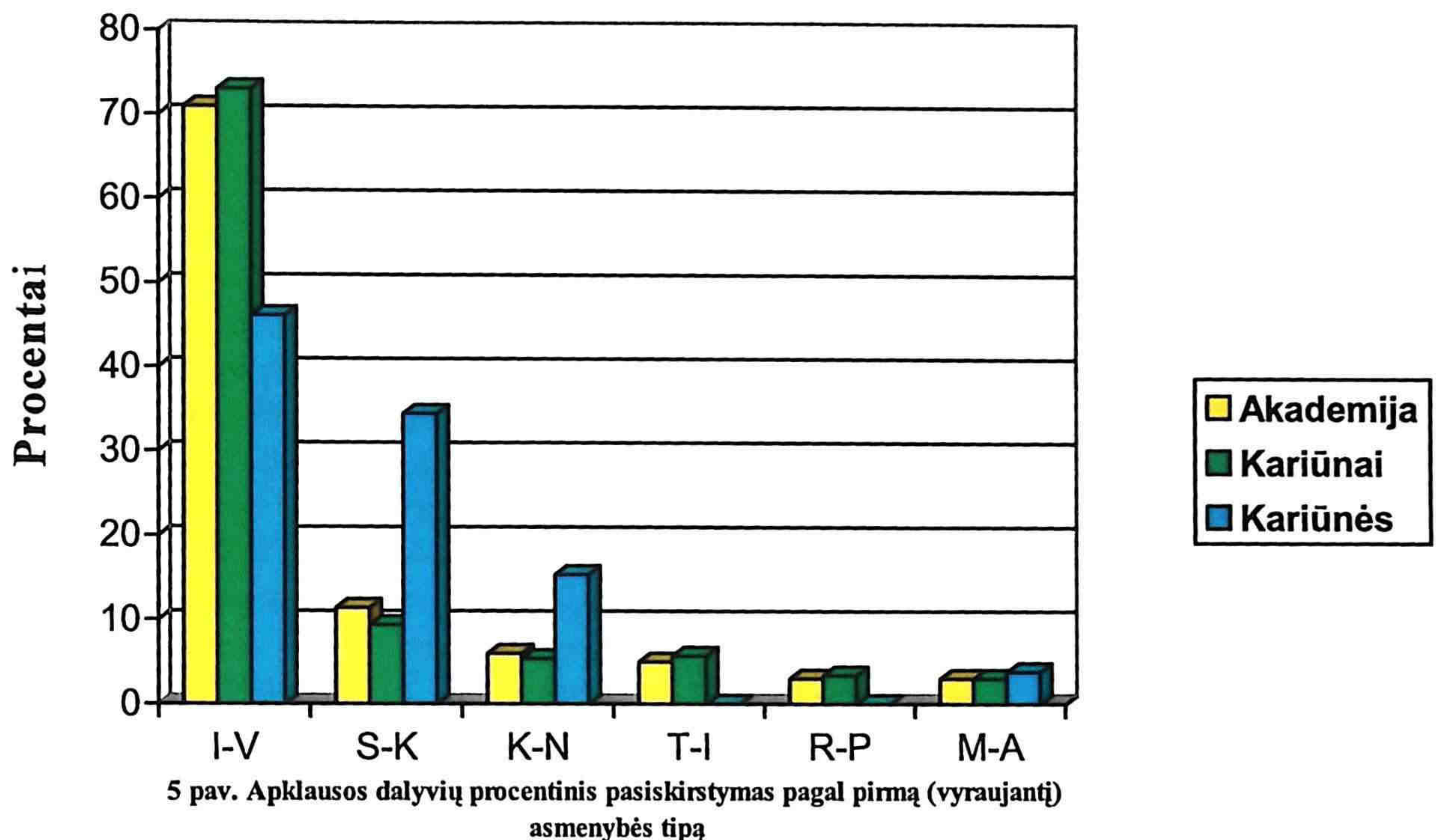
Apklausoje dalyvavusių kariūnų asmenybės tipai ir jų struktūra. Apibendrinant apklausos rezultatus labai svarbu ne tik parodyti, kaip buvo įvertintos viena ar kita asmenybės tipą atitinkančios veiklos rūšys (žr. 1 paveikslą), bet ir nustatyti

kiekvieno apklausos dalyvio asmenybės tipą, taip pat tai, kaip tie asmenybės tipai pasiskirsto.

Apklausos dalyvių asmenybės tipai ir jų hierarchija (eiliškumas) nustatomi pagal individualius respondentų, kurie šešis asmenybės tipus reprezentuojančias veiklos rūšis, gebėjimus ir profesijas vertino balais, atsakymus.

Remiantis ankstesniais 1 paveiksle pateiktais grupinio vertinimo duomenimis, nebus sunku spėti, kad daugiausia apklausos dalyvių – 230, arba 71 proc., – labiausiai atitinka iniciatyvų (veiklų) asmenybės tipą. Kitų tipų atstovai smarkiai atsilieka. Socialų (komunikabilų) asmenybės tipą labiausiai atitinka 37 apklausos dalyviai (11,4 proc.), konvencionalų (normatyvų) – 20 (6,2 proc.), tyrinėtojo (intelektualų) – 17 (5,2 proc.), realistiškų (praktiškų) – 10 (3,1 proc.), meniškų (artistiškų) – taip pat 10 (3,1 proc.).

Visų apklausos dalyvių (kariūnų ir kariūnų) procentinio pasiskirstymo pagal pirmąjį (vyraujantį) asmenybės tipą duomenys pateikti 5 paveiksle.

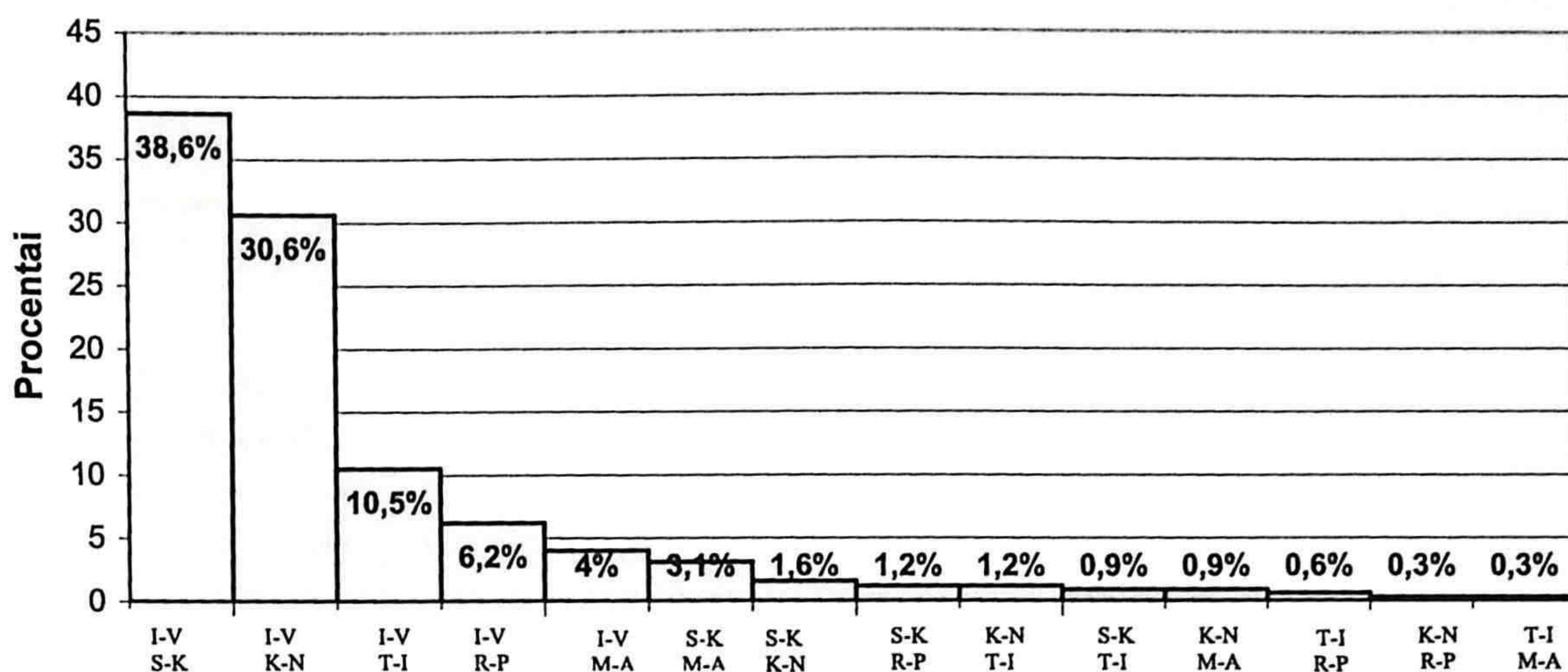
5 pav. Apklausos dalyvių procentinis pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą

Asmenybės tipų kodų reikšmės tos pačios kaip ir 1 paveiksle

Palyginę ką tik aptartus 5 paveiksle matomus asmenybės tipų struktūros duomenis su 1 paveiksle pateiktais suminiais grupinio vertinimo rodikliais (balais), pastebėsime daug skirtumų. Pvz., iniciatyvų (veiklų) asmenybės tipą atitinkančių apklausos dalyvių procentinė dalis beveik 3 kartus didesnė už to paties tipo veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimą (atitinkamai 71,0 ir 24,7 proc.). Taigi matome, kad asmenybės tipų struktūrą nagrinėti taip pat labai svarbu, nes, remiantis minėtais pastebėjimais, galima gerokai patikslinti apklausos rezultatus, objektyviau juos suvokti.

Tačiau neužtenka nustatyti tik vieną, nors ir labiausiai tiriamojo savybes atitinkantį, asmenybės tipą. Daugelis tiriamųjų nenoriai priskiria save tik vienam asmenybės tipui. Jie tvirtina, kad turi ir vienam, ir kitam tipui būdingų bruožų. Todėl, vertinant apklausos rezultatus, rekomenduojama atsižvelgti ne tik į daugiausia balų surinkusį ir todėl svarbiausiu (pirmuoju) laikytiną tiriamojo asmenybės tipą, bet ir į dar 2 mažiau balų pelniusius, bet taip pat labai svarbius tipus. Kitaip tariant, svarbūs ir antrą bei trečią vietas užėmę tipai.

Sugretinus pirmą ir antrą tipus, gaunama vadinamoji asmenybės tipų diada (dvinaris, t. y. iš dviejų asmenybės tipų susidedantis asmenybės tipas), o sugretinus pirmą, antrą ir trečią – triada (trinaris tipas). Apklausos dalyvių asmenybės tipų diadų procentinį pasiskirstymą matome 6 paveiksle.

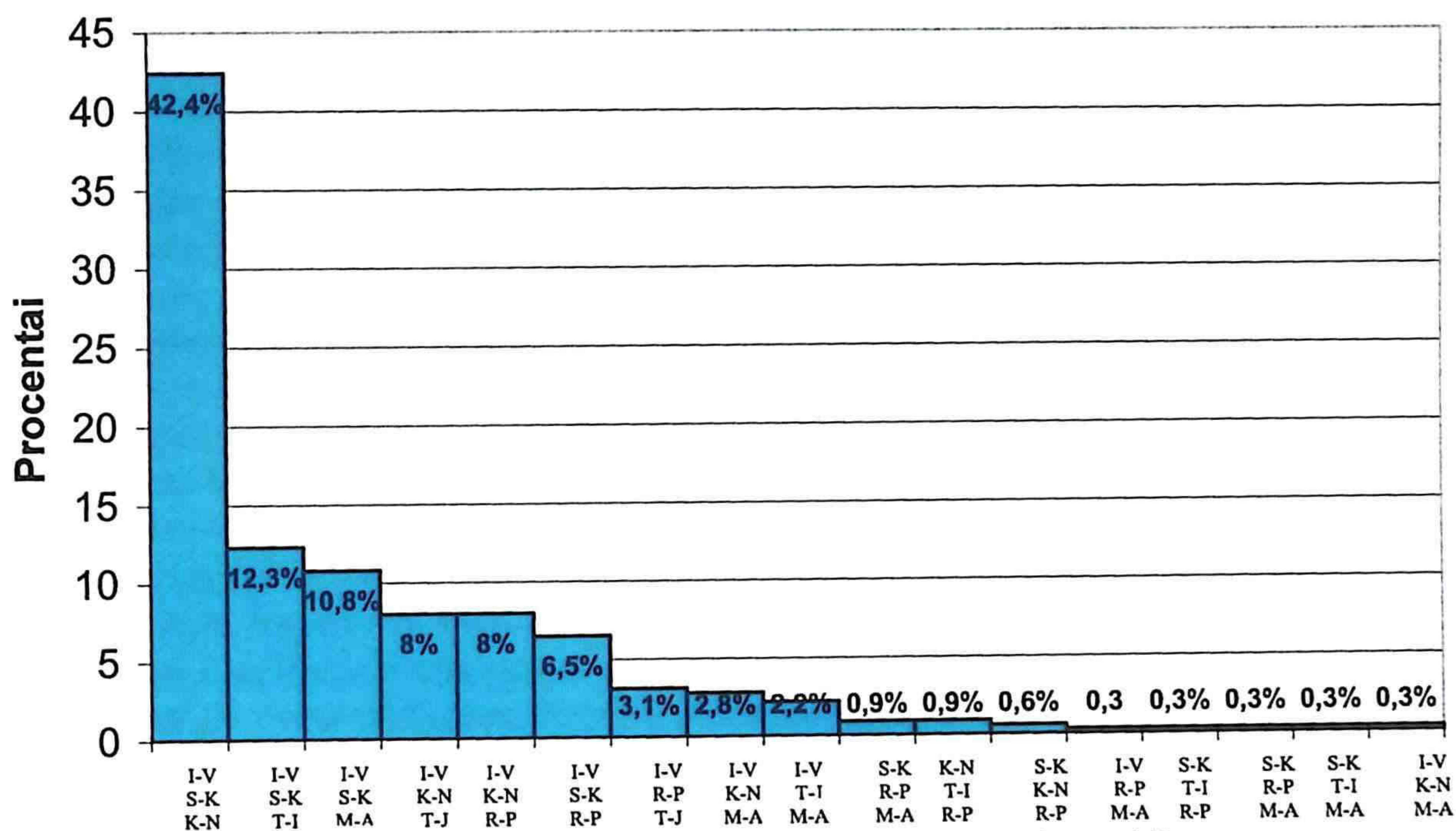

6 pav. Apklauso dalyvių asmenybės tipų diados (procentai)

Asmenybės tipų kodų reikšmės tos pačios kaip ir 1 paveiksle

Duomenys rodo, kad populiariausios iniciatyviojo (veikliojo)–socialiojo (komunikabiliojo) ir iniciatyviojo (veikliojo)–konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipų diados. Abi jos sudaro beveik 70 proc. visų diadų. Kitaip sakant, apie 70 proc. tirtų kariūnų asmenybės yra šio dvinarinio tipo.

Asmenybės triadų „grumtynes“ triuškinančia persvara laimėjo iniciatyviojo (veikliojo), socialiojo (komunikabiliojo) ir konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipų triada. Ji sudaro 42,4 proc. visų triadų ir net 3,5 karto lenkia savo artimiausią konkurentę, kurią taip pat sudaro du pirmieji nugalėjusios triados nariai plus tyrinėtojo (intelektualusis) tipas. Reikia pridurti, kad ir kitų, dar mažiau populiarių, triadų kokybinė sudėtis panaši. Jų struktūrose dažniausiai yra net po 2 pirmą vietą pelniusios triados narius. Asmenybės tipų triados (procentinė išraiška) pateiktos 7 paveiksle.

7 pav. Apklauso dalyvių asmenybės tipų triados (procentai)

Asmenybės tipų kodų reikšmės tos pačios kaip ir 1 paveiksle

Išvados

1. Įvairiapusė Dž. Holando apklausos rezultatų analizė rodo, kad apklaustieji kariūnai ir kariūnės dažniausiai rinkosi iniciatyviojo (veikliojo), socialiojo (komunikabiliojo) ir konvencionaliojo (normatyviojo) asmenybės tipų būdingiausias veiklos rūšis, gebėjimus ir profesijas. Tai leidžia daryti prielaidą, kad jie pasižymi šių asmenybės tipų savybėmis, polinkiais ir gebėjimais, kurie, kaip jau sakėme, labai reikalingi ugdant karininką kaip vadą, pedagogą ir kari. O tai reiškia, kad ir jų profesinė orientacija atitinka pasirinktą veiklos ir gyvenimo kryptį.

2. Žinoma, savybės yra tik prielaida, bet ne rezultatas. Svarbiau yra tai, kaip tas įgimtas ar įgytas savybes mes panaudojame, kaip jas ugdome ir puoselėjame. Žinomas austrų kilmės, bet daugiausia JAV dirbęs psichologas ir psichoterapeutas Rudolfas Dreikursas (Dreikurs) yra sakęs: „Nesvarbu, ką žmogus atsineša į šį pasaulį, svarbu, kaip jis tuo pasinaudoja“.

3. Apklausoje dalyvavę respondentai ir visi Karo akademijos kariūnai neturi pamiršti, kad jie privalo nuolat ugdyti ir puoselėti turimas savybes, gebėjimus ir polinkius atkakliai studijuodami, įveikdami nelengvas karinio bei kovinio rengimo užduotis, kaupdami vadybinės bei pedagoginės veiklos patirtį, kad Akademiją baigtų turėdami ne tik geras prielaidas, bet ir realias galimybes tapti kompetentingais ir garbingais Lietuvos kariuomenės karininkais.

Literatūra

1. **Adamonienė R., Daukilas S., Krikščiūnas B., Maknienė I., Palujanskienė A.** Profesinio ugdymo pagrindai. – Vilnius, 2001.
2. Asmenybės kryptingumo įvairioms veikloms sritims nustatymas, remiantis Džono Holando pasirinkimo teorija. – <http://www.lsm.lt>.
3. **Butkienė G., Kepalaitė A.** Mokymasis ir asmenybės brendimas. – Vilnius, 1996.
4. **Jovaiša L.** Profesinio konsultavimo psichologija. – Vilnius, 1999.
5. **Kregždė S.** Profesinio kryptingumo formavimosi psichologiniai pagrindai. – Kaunas, 1988.
6. **Kregždė S.** Mokytojo kaip profesionalo formavimosi psichologija//*Ugdymo psichologija*, 1998, Nr. 1.
7. **Reinhold Ruthe.** Tipai ir temperamentai. – Vilnius, 1999.
8. **Šernas V.** Profesinė pedagogika. – Vilnius, 1995.
9. **Šernas V.** Profesinės veiklos didaktika. – Vilnius, 1998.
10. Практикум по общей экспериментальной и прикладной психологии. Под. Ред. **А.А. Крылова, Ф.А. Маничева.** Второе издание. – Москва, 2000.
11. **Равен Дж.** Педагогическое тестирование. – Москва, 1999.
12. **Шарп Д.** Типы личности. Юнговская типологическая модель. – Санкт-Петербург, 1996.

**PERSONALO VADYBOS STUDIJŲ
PROGRAMOS KARIŪNŲ APKLAUSOS
REZULTATAI**

Apklauso rezultatus tvarkė **kar. A. Guralis**
Apklauso rezultatus apibendrino **kar. M. Kurjanas**

1. Kaip šios studijų programos kariūnai vertino 6 asmenybės tipus atitinkančias veiklos rūšis, gebėjimus, specialybes? (6, 7 pav.)

I-V – 1843 balai, 24,37 %
 S-K – 1434 balai, 18,96 %
 K-N – 1331 balas, 17,6 %

T-I – 1160 balų, 15,34 %
 R-P – 937 balai, 12,39 %
 M-A – 856 balai, 11,32 %

2. Kaip šios studijų programos kariūnai pasiskirstė pagal pirmą (vyraujanti) asmenybės tipą? (8 pav.)

I-V – 57 kariūnai, 75,0 %
 S-K – 10 kariūnų, 13,15 %
 T-I – 5 kariūnai, 6,57 %

K-N – 3 kariūnai, 3,94 %
 M-A – 1 kariūnas, 1,31 %
 R-P – 0 kariūnų, 0,00 %

3. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados? (9, 10, 11 pav.)

Diados	Diadų skaičius	Procentai
K-N-I-V I-V-K-N	27	39,7
S-K-I-V I-V-S-K	24	35,3
I-V-M-A M-A-I-V	5	7,35
R-P-I-V I-V-R-P	3	4,4
R-P-T-I T-I-R-P	1	2,9
R-P-S-K S-K-R-P	2	2,9

Diados	Diadų skaičius	Procentai
R-P-K-N K-N-R-P	1	1,5
T-I-I-V I-V-T-I	1	1,5
S-K-K-N K-N-S-K	1	1,5
T-I-M-A M-A-T-I	1	1,5
K-N-M-A M-A-K-N	1	1,5

4. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų triados? (12 pav.)

I-V-S-K-K-N 34 kariūnai, 44,73%
 I-V-K-N-R-P 9 kariūnai, 11,8 %
 I-V-S-K-T-I 9 kariūnai, 11,8 %
 I-V-S-K-M-A 6 kariūnai, 7,9 %
 I-V-K-N-T-I 5 kariūnai, 6,6 %
 I-V-S-K-R-P 4 kariūnai, 5,3 %
 I-V-K-N-M-A 3 kariūnai, 3,9 %
 I-V-T-I-M-A 2 kariūnai, 2,6 %
 I-V-R-P-T-I 2 kariūnai, 2,6 %
 I-V-M-A-R-P 1 kariūnas, 1,3 %
 S-K-R-P-T-I 1 kariūnas, 1,3 %

Kodų reikšmės:

R-P – realistiškais – praktiškasis tipas;
 T-I – tyrinėtojo – intelektualusis tipas;
 S-K – socialusis – komunikabilusis tipas;
 K-N – konvencionalusis – normatyvusis tipas;
 I-V – iniciatyvusis – veiklusis tipas;
 M-A – meniškasis – artistiškas tipas.

5. Personalo vadybos studijų programos kariūnų asmenybės tipų pasiskirstymas pagal 1–6 vietų skaičių (rangą) (13 pav.)

Asmenybės tipai	Vieta/surinktų balų suma, kariūnų skaičius, procentai					
	I	II	III	IV	V	VI
I-V	56 73,68%	12 15,78%	6 7,89%	1 1,31%	1 1,31%	0 0,00%
S-K	11 14,47%	20 26,31%	23 30,26%	13 17,1%	6 7,89%	4 5,26%
K-N	3 3,94%	25 32,89%	21 27,63%	11 14,47%	12 15,78%	4 5,26%
T-I	5 6,58%	7 9,21%	8 10,52%	28 36,84%	22 28,94%	6 7,89%
R-P	0 0,00%	8 10,52%	10 13,15%	14 18,42%	18 23,68%	26 34,21%
M-A	1 1,31%	6 7,89%	7 9,21%	9 11,84%	17 22,36%	36 47,36%

Kodų reikšmės: R-P – realistiškais – praktiškasis tipas; T-I – tyrinėtojo – intelektualusis tipas; S-K – socialusis – komunikabilusis tipas; K-N – konvencionalusis – normatyvusis tipas; I-V – iniciatyvusis – veiklusis tipas; M-A – meniškasis – artistiškas tipas

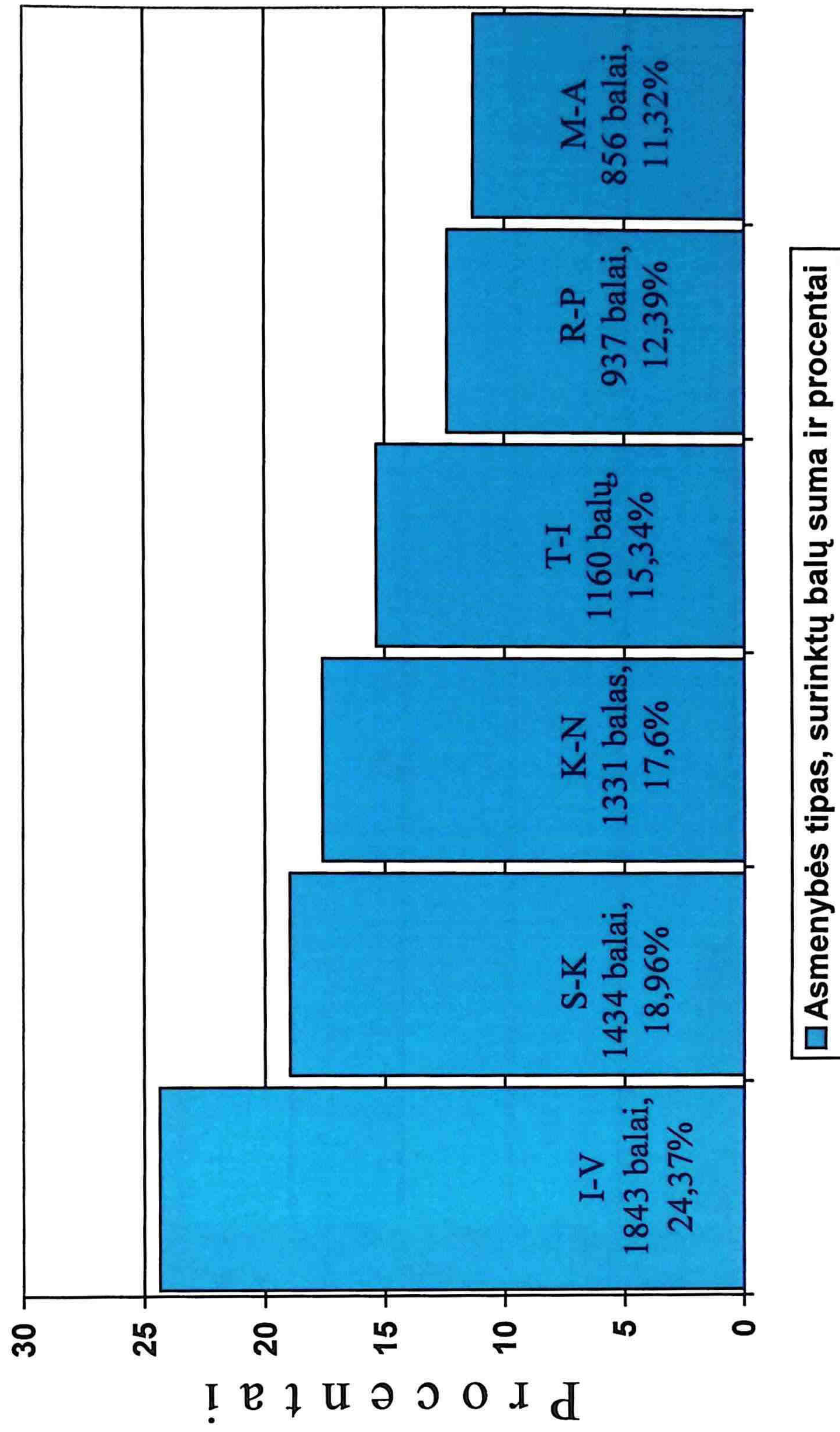
UKA biblioteka

**6. Personalo vadybos studijų programos kariūnų būriai.
Asmenybės tipų balų suma bei kariūnų skaičius pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą**

Būrys, kuopa, kursas	Asmenybės tipai/surinktų balų suma, kariūnų skaičius, procentai										Iš viso balų ir kariūnų				
	R - P	T - I	S - K	K - N	I - V	M - A									
031-1, I kursas	balai	77	85	83	100	121	86	552	13,94%	15,39%	15,03%	18,11%	21,92%	15,57%	100%
	kariūnai	0	2	1	2	7	1	13	0%	15,38%	7,69%	15,38%	53,84%	7,69%	100%
021-1, II kursas	balai	144	194	212	210	331	118	1209	11,91%	16,04%	17,53%	17,36%	27,37%	9,76%	100%
	kariūnai	0	1	0	0	11	0	12	0%	8,33%	0%	0%	91,66%	0%	100%
022-2, II kursas	balai	161	206	257	203	305	125	1257	12,8%	16,38%	20,44%	16,14%	24,26%	9,94%	100%
	kariūnai	0	1	2	0	9	0	12	0%	8,33%	16,66%	0%	75%	0%	100%
011-2, III kursas	balai	178	201	243	239	300	145	1306	13,62%	15,39%	18,6%	18,3%	22,97%	11,1%	100%
	kariūnai	0	0	2	0	9	0	11	0%	0%	18,18%	0%	81,81%	0%	100%
012-3, III kursas	balai	192	235	339	326	435	169	1696	11,32%	13,85%	19,98%	19,22%	25,64%	9,96%	100%
	kariūnai	0	0	3	0	12	0	15	0%	0%	20%	0%	80%	0%	100%
013-4, III kursas	balai	185	239	300	253	351	213	1541	12%	15,5%	19,64%	16,41%	22,77%	13,82%	100%
	kariūnai	0	1	2	1	9	0	13	0%	7,69%	15,38%	7,69%	69,23%	0%	100%
Iš viso (personalo vadyba)	balai	937	1160	1434	1331	1843	856	7561	12,39%	15,34%	18,96%	17,6%	24,37%	11,32%	100%
	kariūnai	0	5	10	3	57	1	76	0%	6,57%	13,15%	3,94%	75%	1,31%	100%

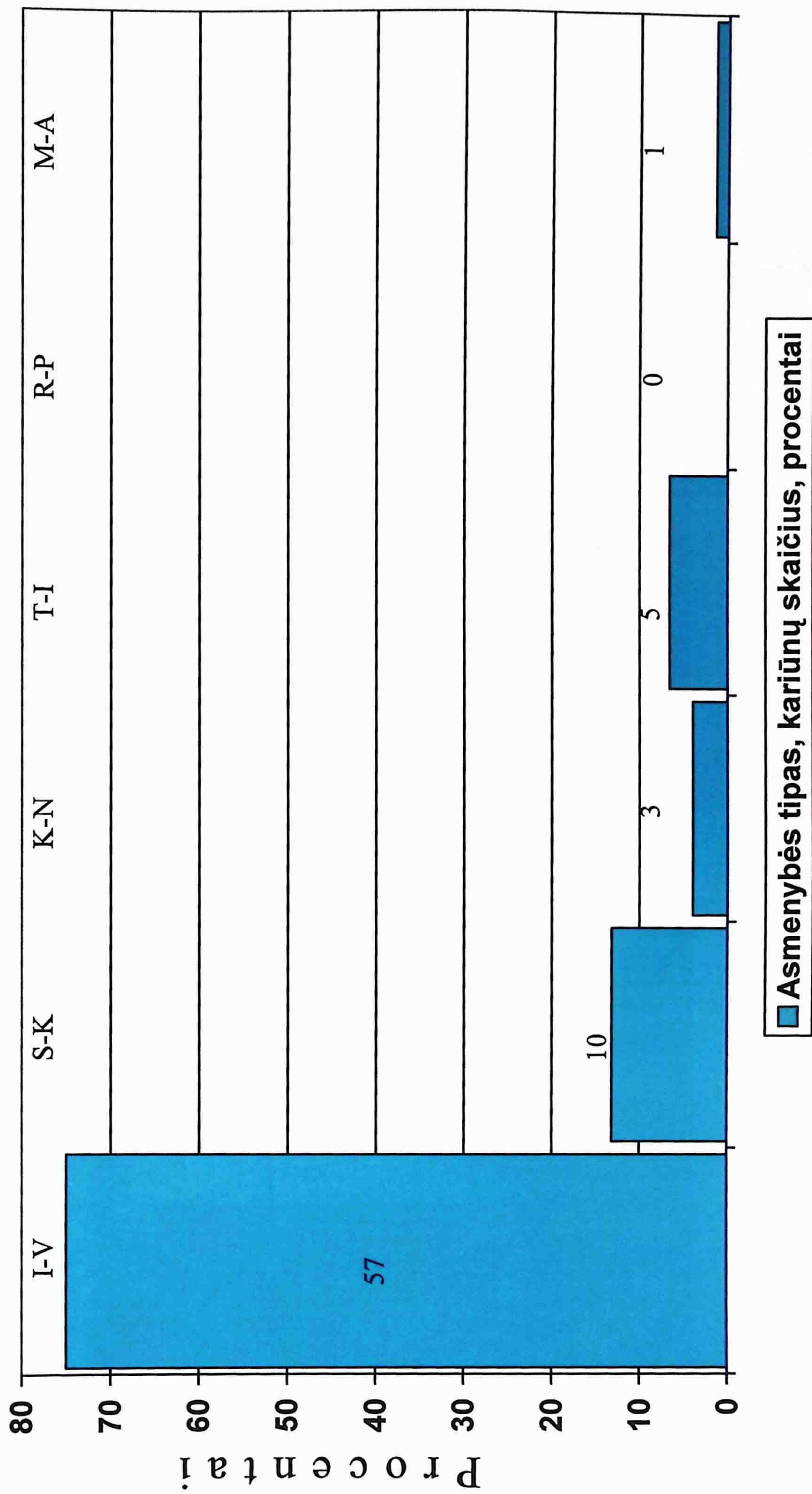
Kodų reikšmės: R-P – realistiškais – praktiškais; T-I – tyrinėtojo – intelektualusis; S-K – socialusis – komunikabilusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis; I-V – iniciatyvusis – veiklusis; M-A – meniškas – artistiškas asmenybės tipai

7. Personalo vadybos studijų programos kariūnai. 6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių vertinimas (balai, proc.)

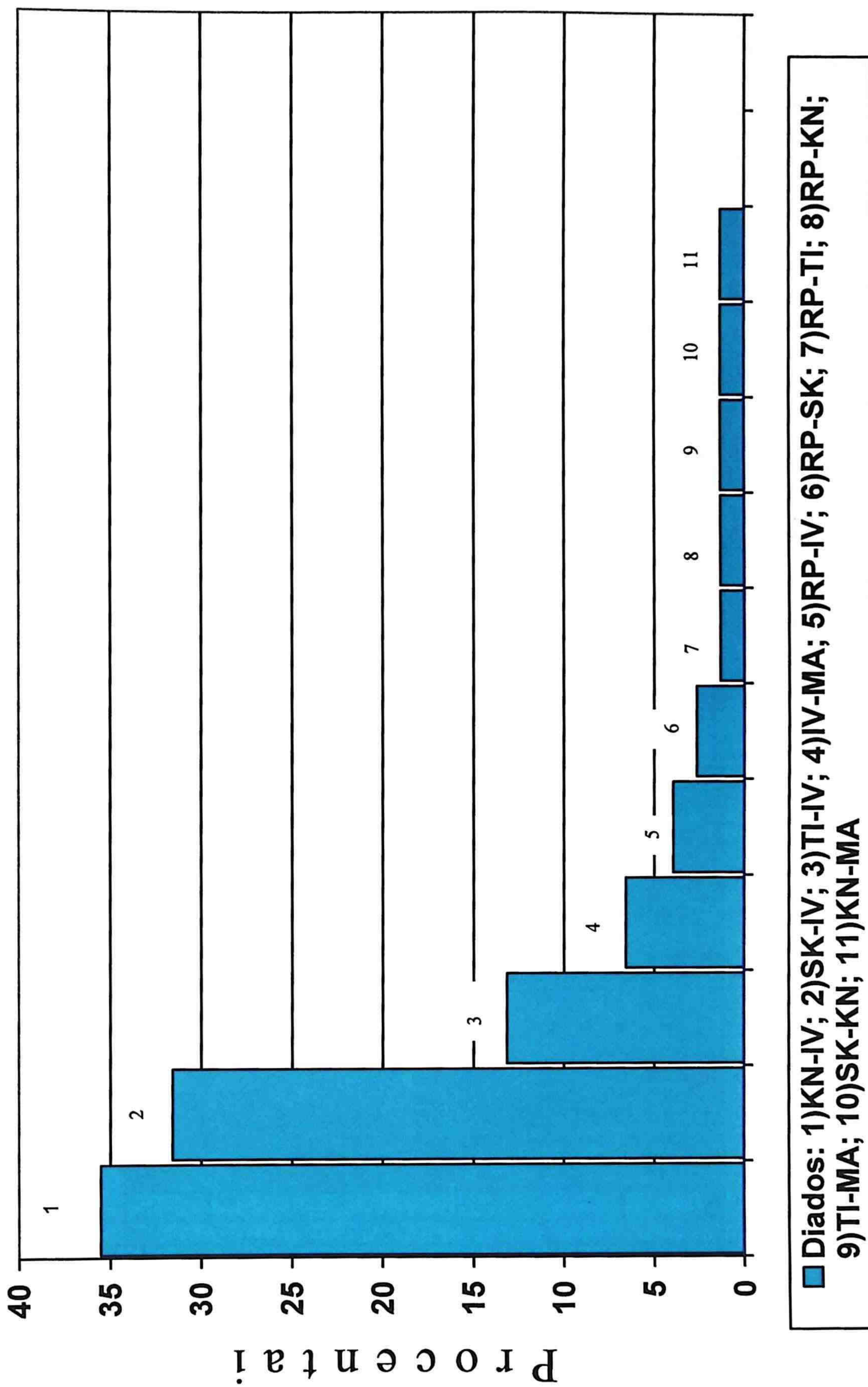

Kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis – veiklusis; K-N – konvencinis – normatyvusis; M-A – meniškasis – artistiškasis; T-I – tyrinėtojo – intelektualusis; S-K – socialusis – komunikabilusis; R-P – realistiškais – praktiškas asmenybės tipai

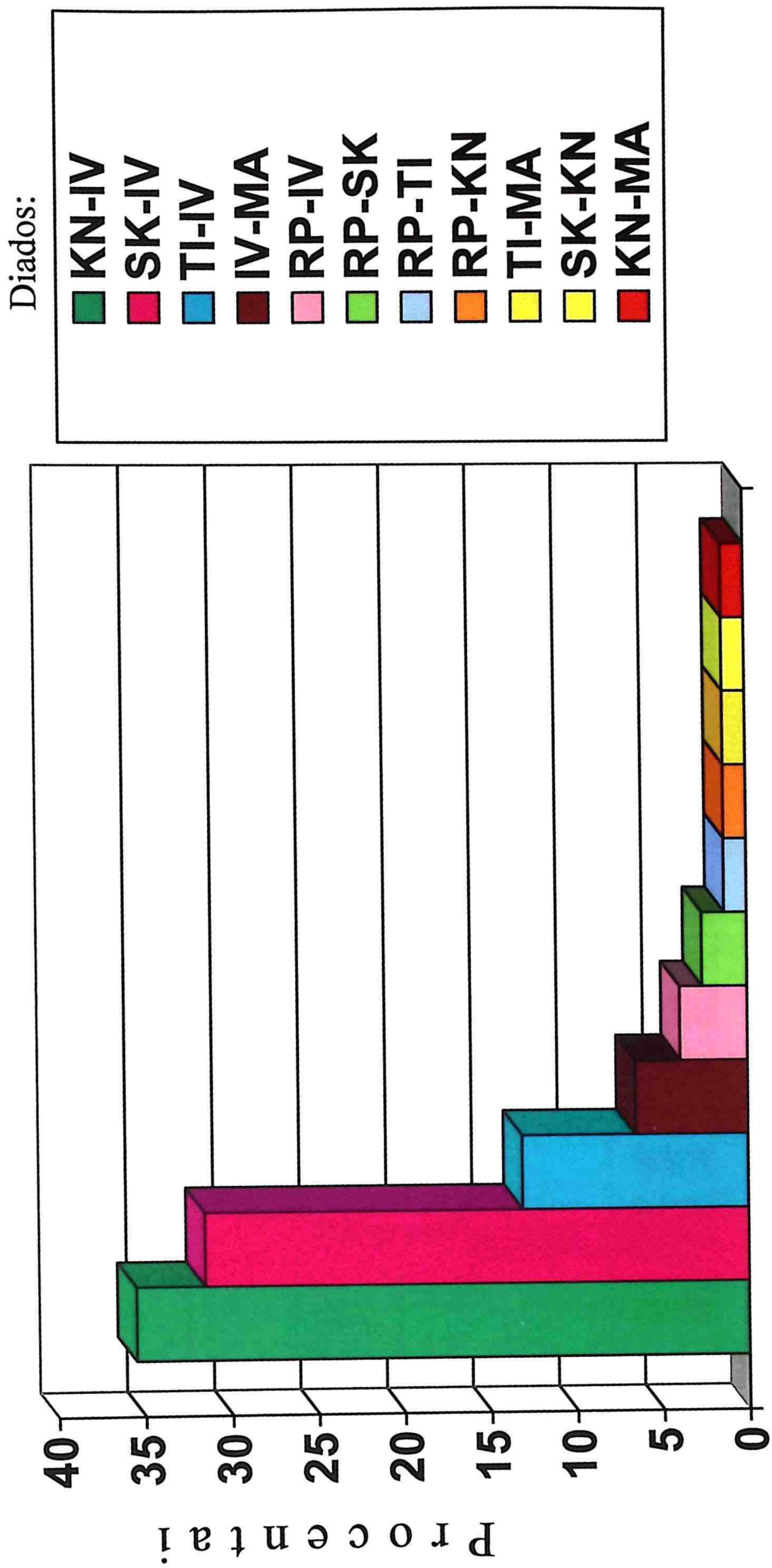
8. Personalo vadybos studijų programos kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą

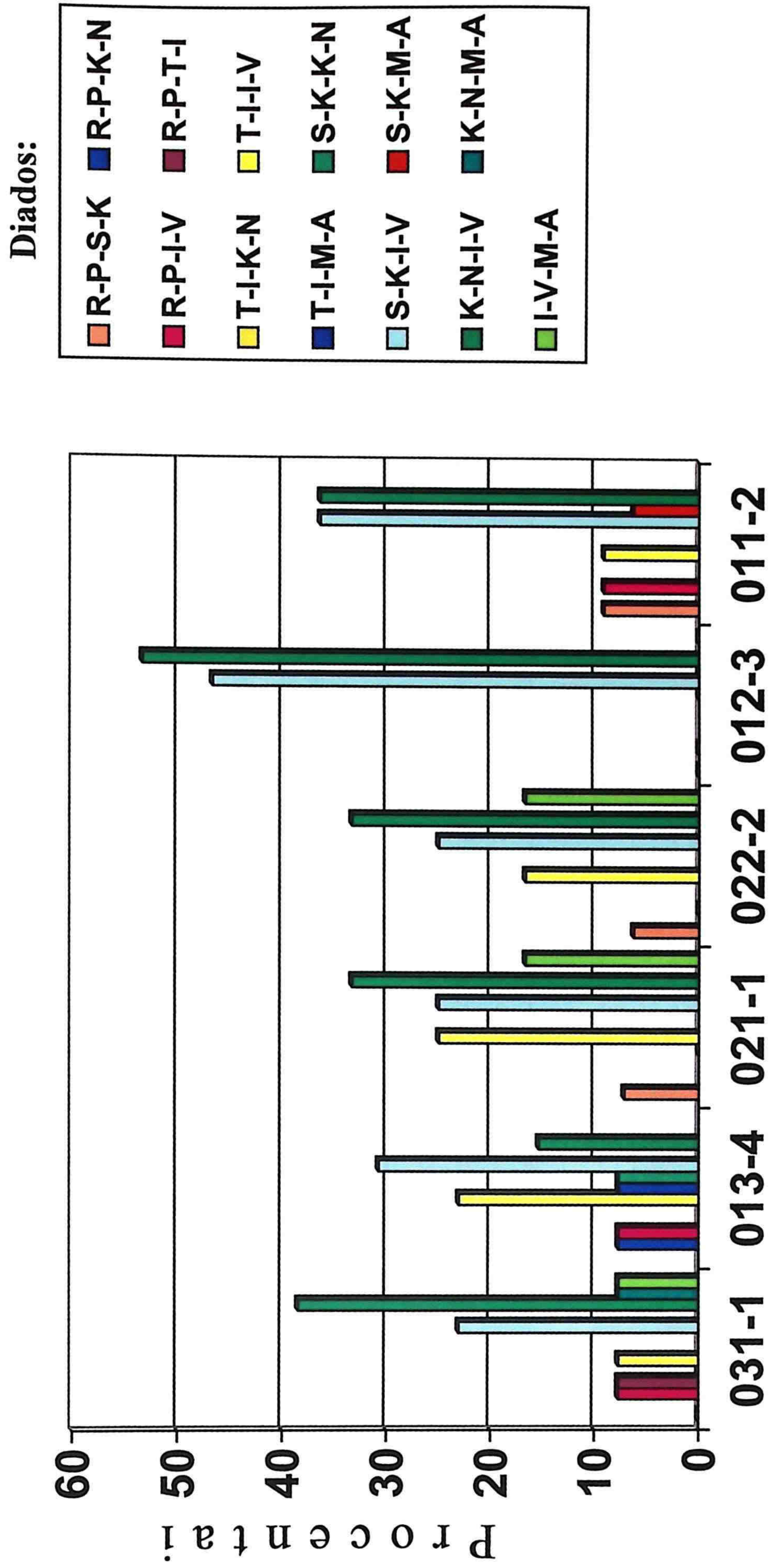
9. Personalo vadybos studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados (procentinis pasiskirstymas)

10. Personalo vadybos studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados (pirmosios–antrosios vietos, proc.)

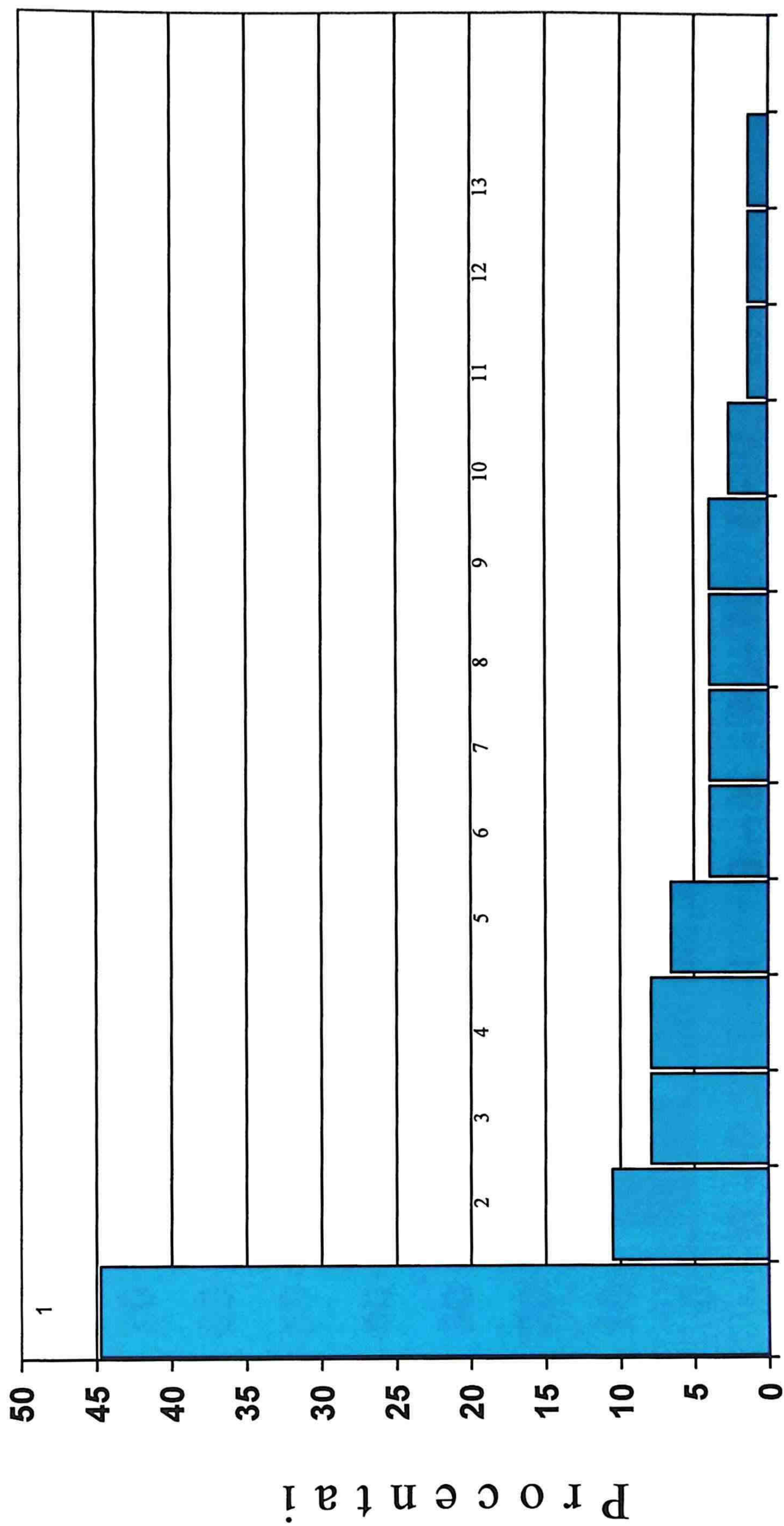

11. Personalo vadybos studijų programos kariūnų būrių asmenybės tipų diados (proc.)

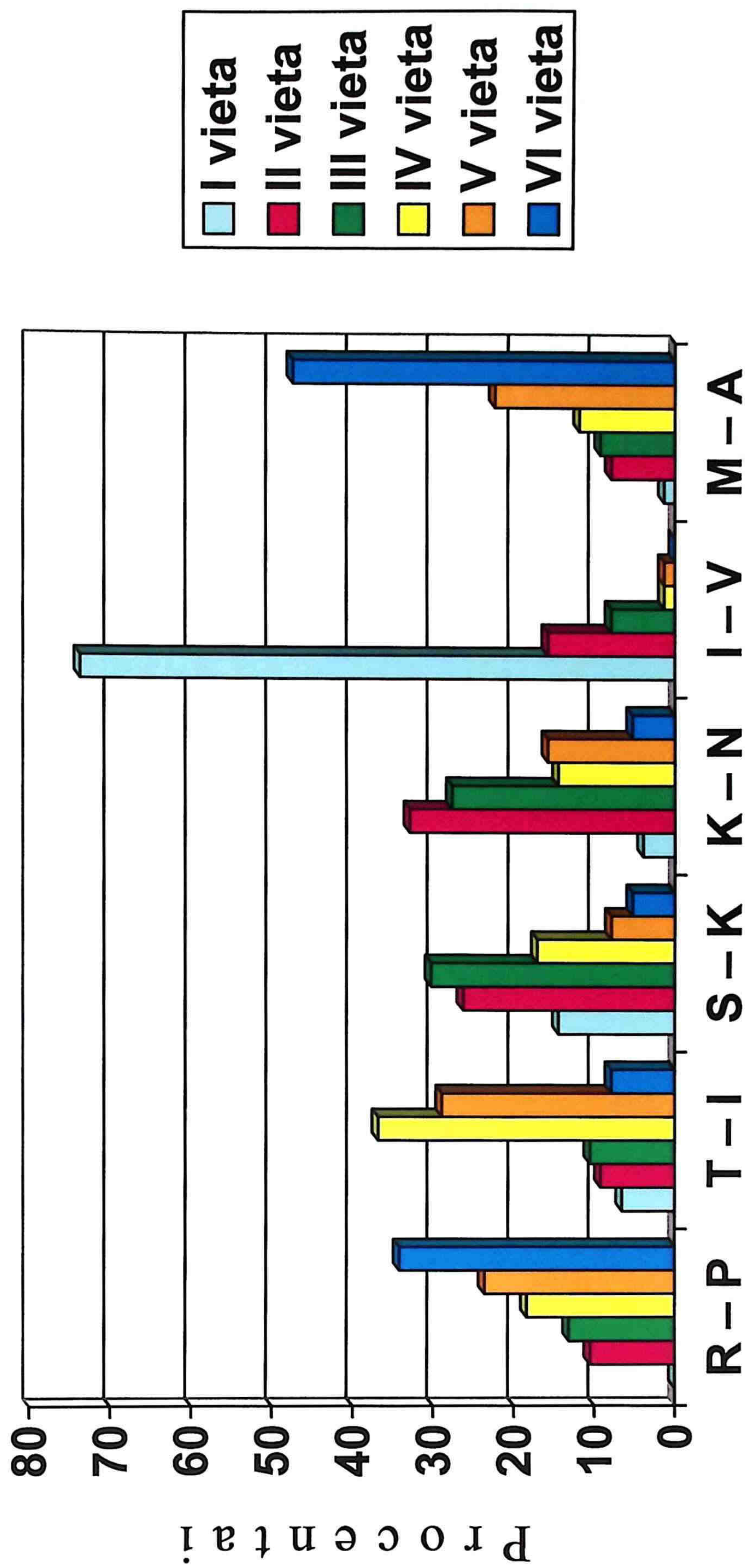
Būriai

**12. Personalo vadybos studijų programos kariūnų asmenybės tipų triados
(pirmosios, antrosios ir trečiosios vietos). Procentinis pasiskirstymas**

**Triados: 1) I-V-K-N-S-K; 2) I-V-K-N-R-P; 3) I-V-T-I-S-K; 4) I-V-S-K-M-A; 5) I-V-K-N-T-I;
6) T-I-I-V-M-A; 7) I-V-K-N-M-A; 8) I-V-T-I-R-P; 9) I-V-S-K-R-P; 10) I-V-M-A-R-P;
11) M-A-S-K-K-N; 12) S-K-R-P-T-I; 13) T-I-R-P-K-N**

13. Personalo vadybos studijų programos kariūnų asmenybės tipų procentinis pasiskirstymas pagal 1–6 vietų skaičių

Asmenybės tipai

**POLITIKOS MOKSLŲ (TARPTAUTINIŲ
SANTYKIŲ) STUDIJŲ PROGRAMOS
KARIŪNŲ APKLAUSOS REZULTATAI**

Apklausos rezultatus tvarkė **kar. A. Žilys**
Apklausos rezultatus apibendrino **kar. M. Kurjanas**

1. Kaip šios studijų programos kariūnai vertino 6 asmenybės tipus atitinkančias veiklos rūšis, gebėjimus, specialybes? (6, 7 pav.)

I-V– 1928 balai, 24,26 %
 S-K– 1471 balas, 18,51 %
 K-N – 1370 balų, 17,24 %

T-I – 1175 balai, 14,79 %
 M-A – 1094 balai, 13,77 %
 R-P – 908 balai, 11,43 %

2. Kaip šios studijų programos kariūnai pasiskirstė pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą? (8 pav.)

I-V– 55 kariūnai, 65,5 %
 S-K– 9 kariūnai, 10,7 %
 T-I – 7 kariūnai, 8,3 %

M-A – 6 kariūnai, 7,1 %
 K-N – 6 kariūnai, 7,1 %
 R-P – 1 kariūnas, 1,3 %

3. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados? (9, 10 pav.)

Diados	Diadų skaičius	Procentai
I-V-S-K	34	40,5
I-V-K-N	20	23,8
I-V-T-I	13	15,5
I-V-M-A	8	9,5
S-K-M-A	4	4,7

Diados	Diadų skaičius	Procentai
K-N-M-A	2	2,4
K-N-T-I	1	1,2
S-K-T-I	1	1,2
S-K-R-P	1	1,2

4. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų triados? (11 pav.)

Triados	Triadų skaičius	Procentai
I-V-K-N-S-K	33	39,3
I-V-S-K-M-A	18	21,4
I-V-S-K-T-I	9	10,7
I-V-K-N-M-A	6	7,1
I-V-K-N-T-I	6	7,1
I-V-T-I-M-A	4	4,7
I-V-S-K-R-P	3	3,6
I-V-T-I-R-P	1	1,2
S-K-R-P-M-A	1	1,2
T-I-S-K-M-A	1	1,2
T-I-K-N-M-A	1	1,2
I-V-K-N-R-P	1	1,2

5. Politikos mokslų (tarptautinių santykių) studijų programos kariūnų asmenybės tipų pasiskirstymas pagal 1–6 vietų skaičių (12 pav.)

Vieta	Asmenybės tipas/vietų skaičius, procentai					
	R-P	T-I	S-K	K-N	I-V	M-A
1.	1 1,2%	7 8,3%	9 10,7%	6 7,1%	55 65,5%	6 7,1%
2.	0%	8 9,5%	32 38,1%	17 20,2%	20 23,8%	7 8,3%
3.	4 4,8%	12 14,3%	20 23,8%	28 33,3%	2 2,4%	18 21,4%
4.	16 19,1%	19 22,6%	13 15,5%	18 21,4%	5 6%	13 15,5%
5.	27 32,1%	22 26,2%	7 8,3%	11 13,1%	1 1,2%	15 17,9%
6.	32 42,8%	16 19,1%	3 3,6%	4 4,5%	1 1,2%	25 29,8%

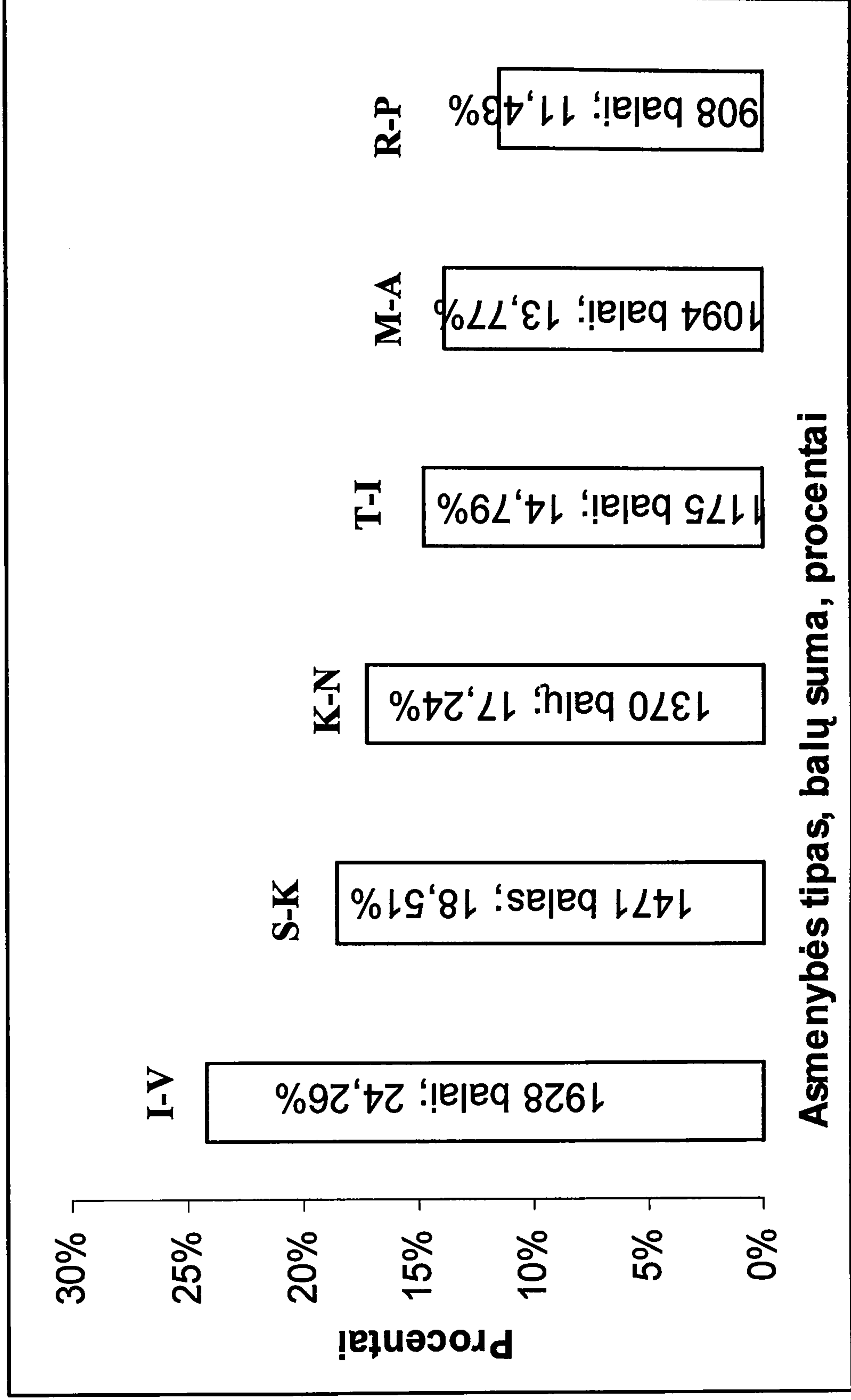
Raidžių kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis – veiklusis; S-K – socialusis – komunikabilusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis; T-I – tyrinėtojo – intelektualusis; R-P – realistiškasis – praktiškas; M-A – meniškasis – artistiškas asmenybės tipai

**6. Politikos mokslų (tarptautinių santykių) studijų programos kariūnų būriai.
Asmenybės tipų balų suma ir kariūnų skaičius pagal pirmą (vyraujanti) asmenybės tipą**

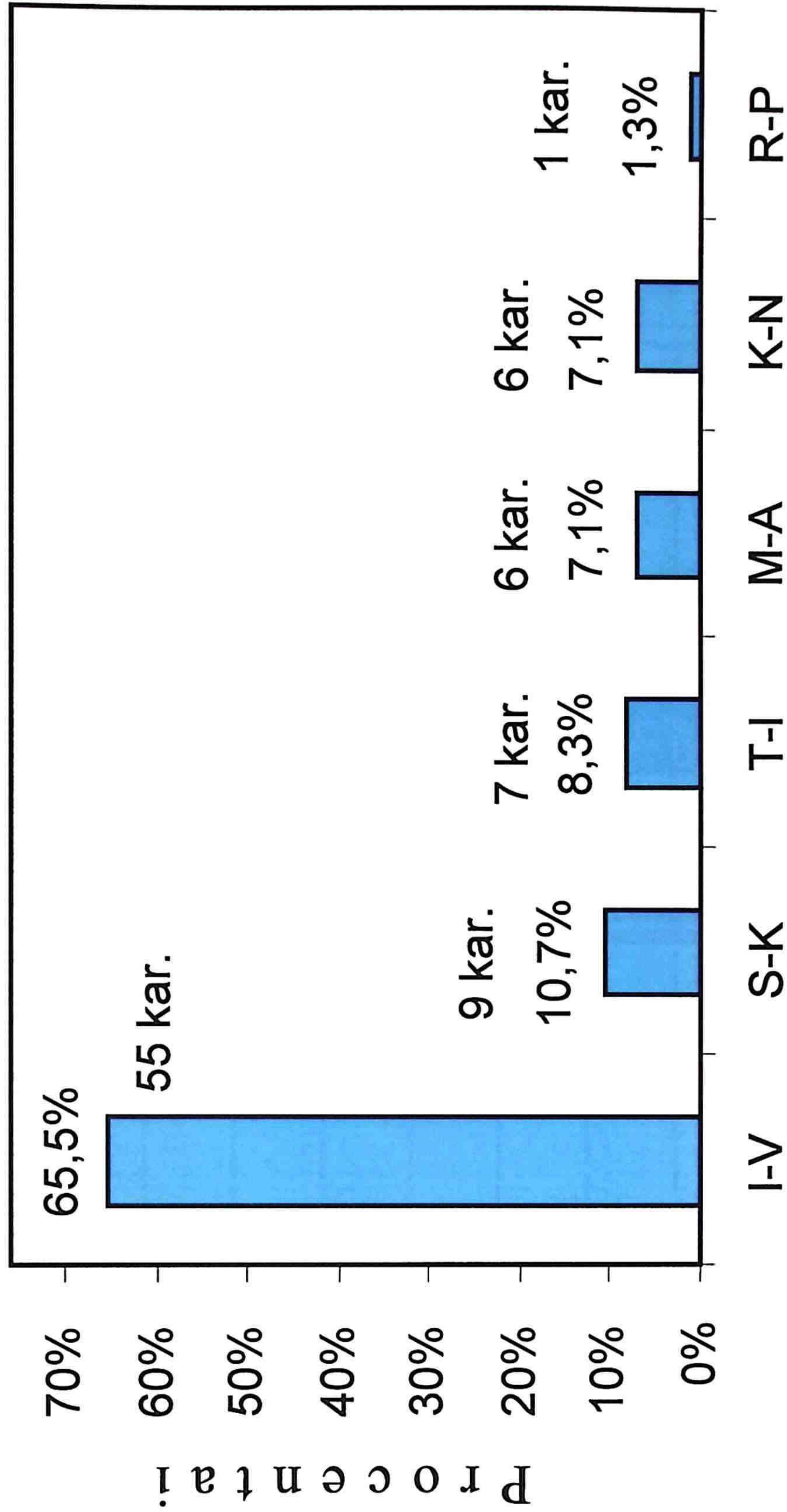
Būrys, kuopa, kursas	Asmenybės tipai/surinktų balų suma, kariūnų skaičius, procentai										Iš viso balų ir kariūnų
	R - P	T - I	S - K	K - N	I - V	M - A					
033-4, I kursas	balai	175	247	273	258	384	183	1520			
	%	11,5%	16,25%	20%	18%	25,3%	12%	100%			
034-6, I kursas	kariūnai	1	3	0	0	11	0	15			
	%	6,7%	20%	0%	0%	73,3%	0%	100%			
025-5, II kursas	balai	223	245	293	347	471	228	1807			
	%	12,3%	13,6%	16,2%	19,2%	26,1%	12,6%	100%			
026-6, II kursas	kariūnai	0	0	1	0	15	1	17			
	%	0%	0%	5,8%	0%	93,75%	5,8%	100%			
016-6, III kursas	balai	121	190	231	190	321	160	1213			
	%	10%	15,7%	19%	15,7%	26,5%	13,2%	100%			
017-1, III kursas	kariūnai	0	1	1	0	9	0	11			
	%	0%	9,1%	9,1%	0%	81,8%	0%	100%			
Iš viso politikos mokslas	balai	108	150	198	183	239	162	1040			
	%	10,4%	14,4%	19%	17,6%	23%	15,6%	100%			
Iš viso kariūnai	kariūnai	0	1	1	1	5	1	9			
	%	0%	11,1%	11,1%	11,1%	55,6%	11,1%	100%			
Iš viso balai	balai	93	109	112	123	140	120	697			
	%	13,3%	15,6%	16,1%	17,6%	20,1%	17,2%	100%			
Iš viso kariūnai	kariūnai	0	2	1	4	8	2	17			
	%	0%	11,8%	5,9%	23,5%	47,1%	11,8%	100%			
Iš viso balai	balai	188	234	364	269	373	241	1669			
	%	11,3%	14,0%	21,8%	16,1%	22,4%	14,5%	100%			
Iš viso kariūnai	kariūnai	0	0	5	1	7	2	15			
	%	0%	11,8%	5,9%	23,5%	47,1%	11,8%	100%			
Iš viso balai	balai	908	1175	1471	1370	1928	1094	7946			
	%	11,43%	14,79%	18,51%	17,24%	24,26%	13,77%	100%			
Iš viso kariūnai	kariūnai	1	7	9	6	55	6	84			
	%	1,2%	8,3%	10,7%	7,1%	65,5%	7,1%	100%			

Lentelės kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis-veiklusis; M-A – meniškasis-artistiškasis; S-K – socialusis-komunikabilusis; R-K – realistiškasis-praktiškas; T-I – tyrinėtojo-intelektualusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis tipai

7. Politikos mokslų (tarptautinių santykių) studijų programos kariūnai.
6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių ir profesijų vertinimas (balai, procentai)

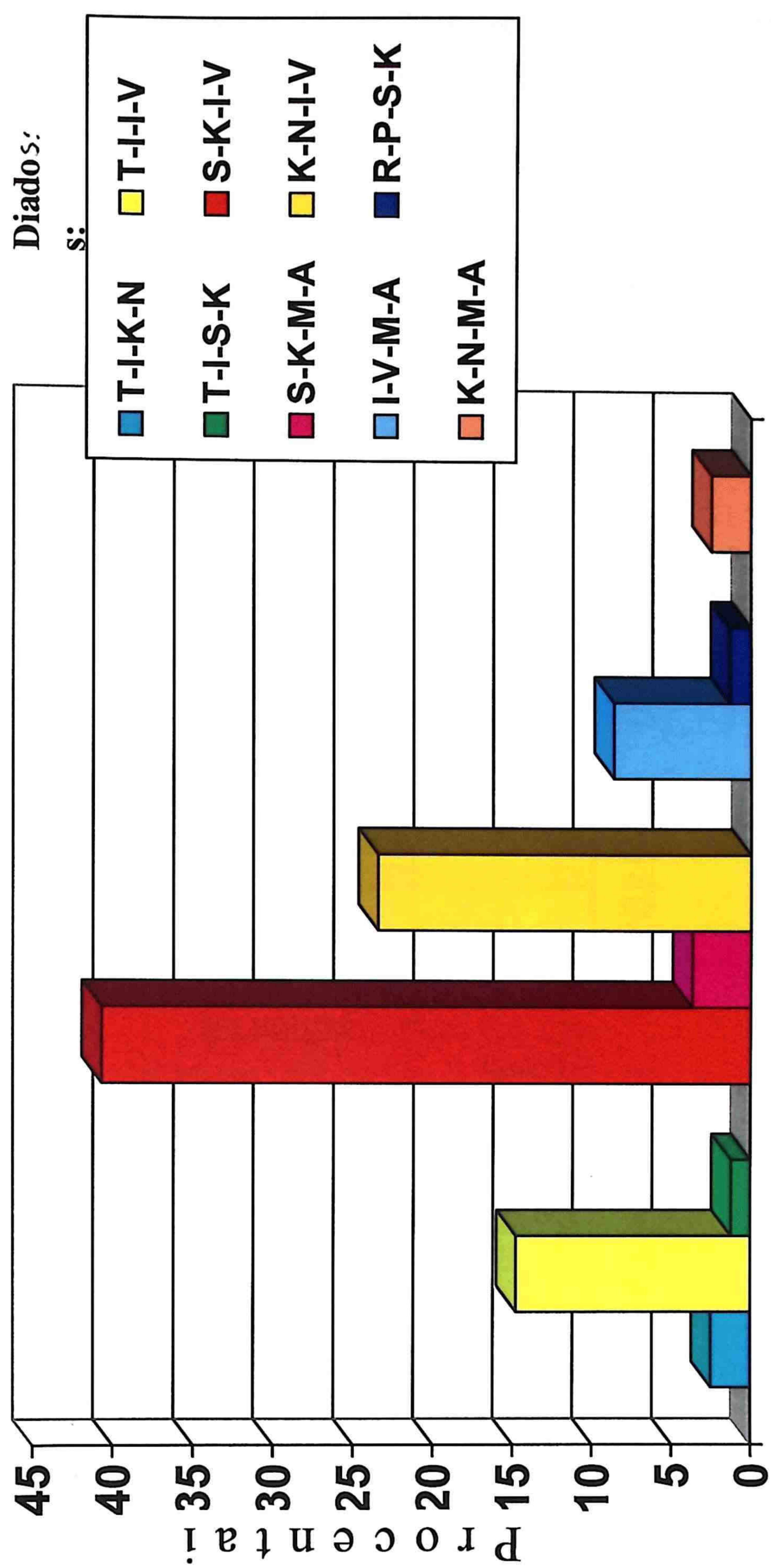

8. Politikos mokslų (tarptautinių santykių) studijų programos kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą (kariūnų skaičius, procentai)

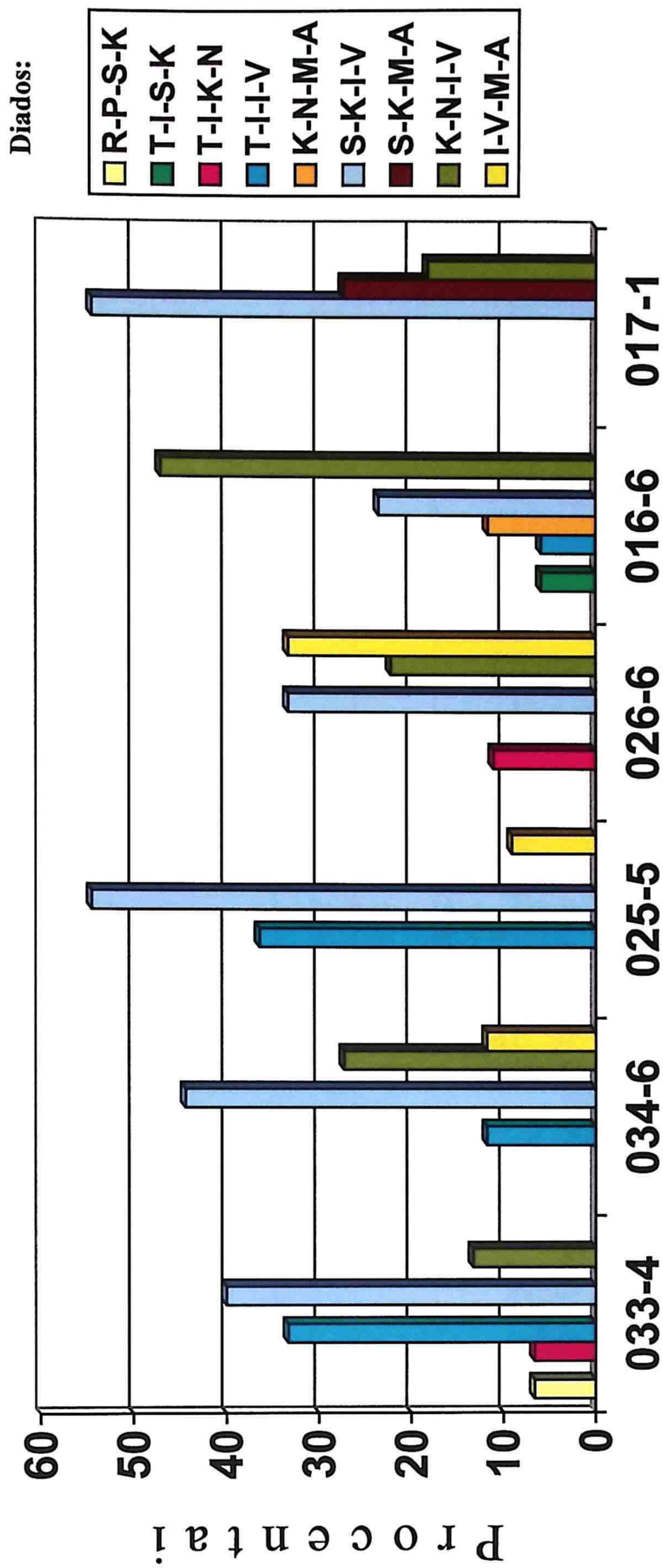

Asmenybės tipas, kariūnų skaičius, procentai

9. Politikos mokslų (tarptautinių santykių) kariūnų asmenybės tipų diados (pirmosios–antrosios vietos, procentai)

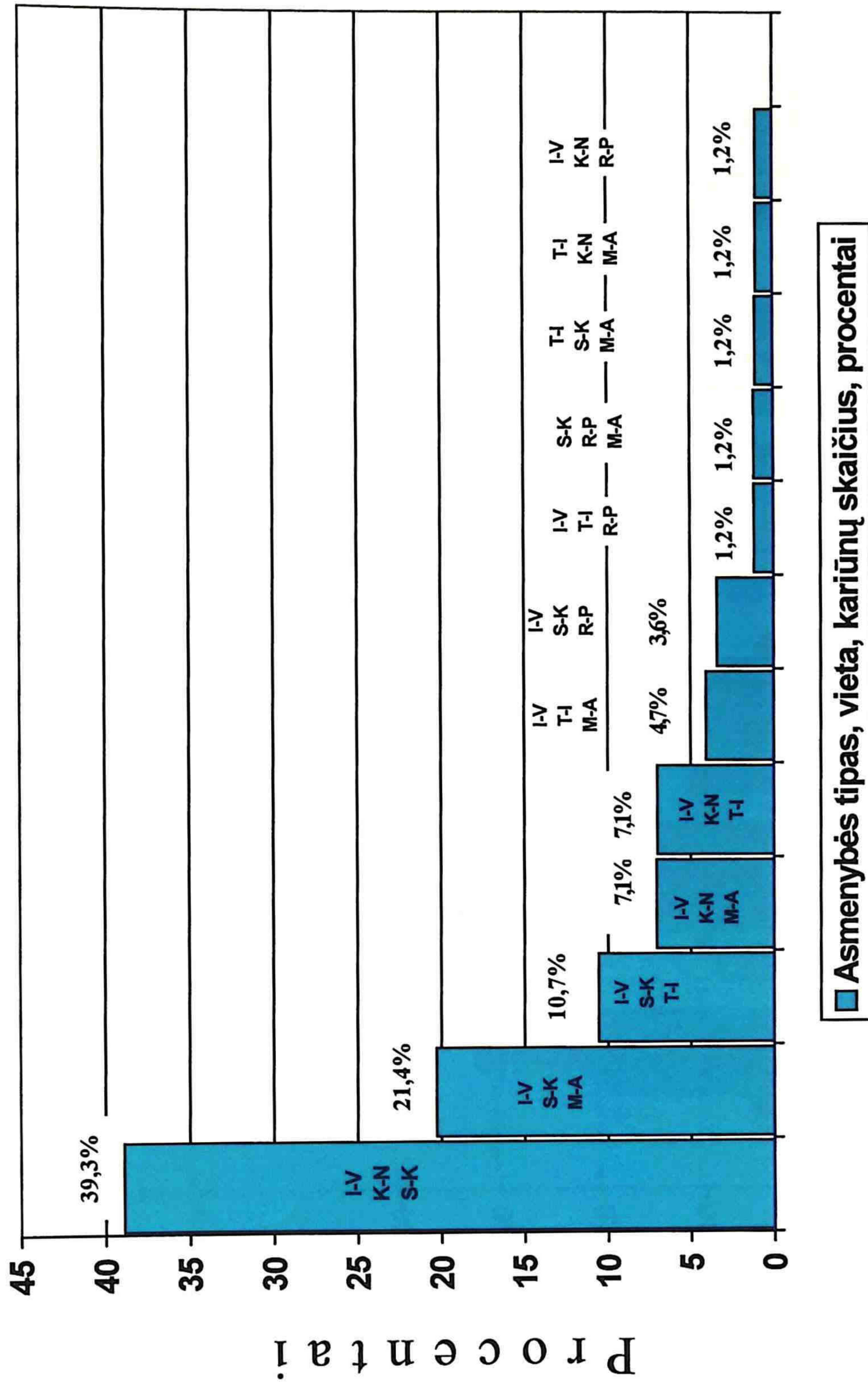

10. Politikos mokslų (tarptautinių santykių) kariūnų būrių asmenybės tipų diados (pirmosios–antrosios vietos)

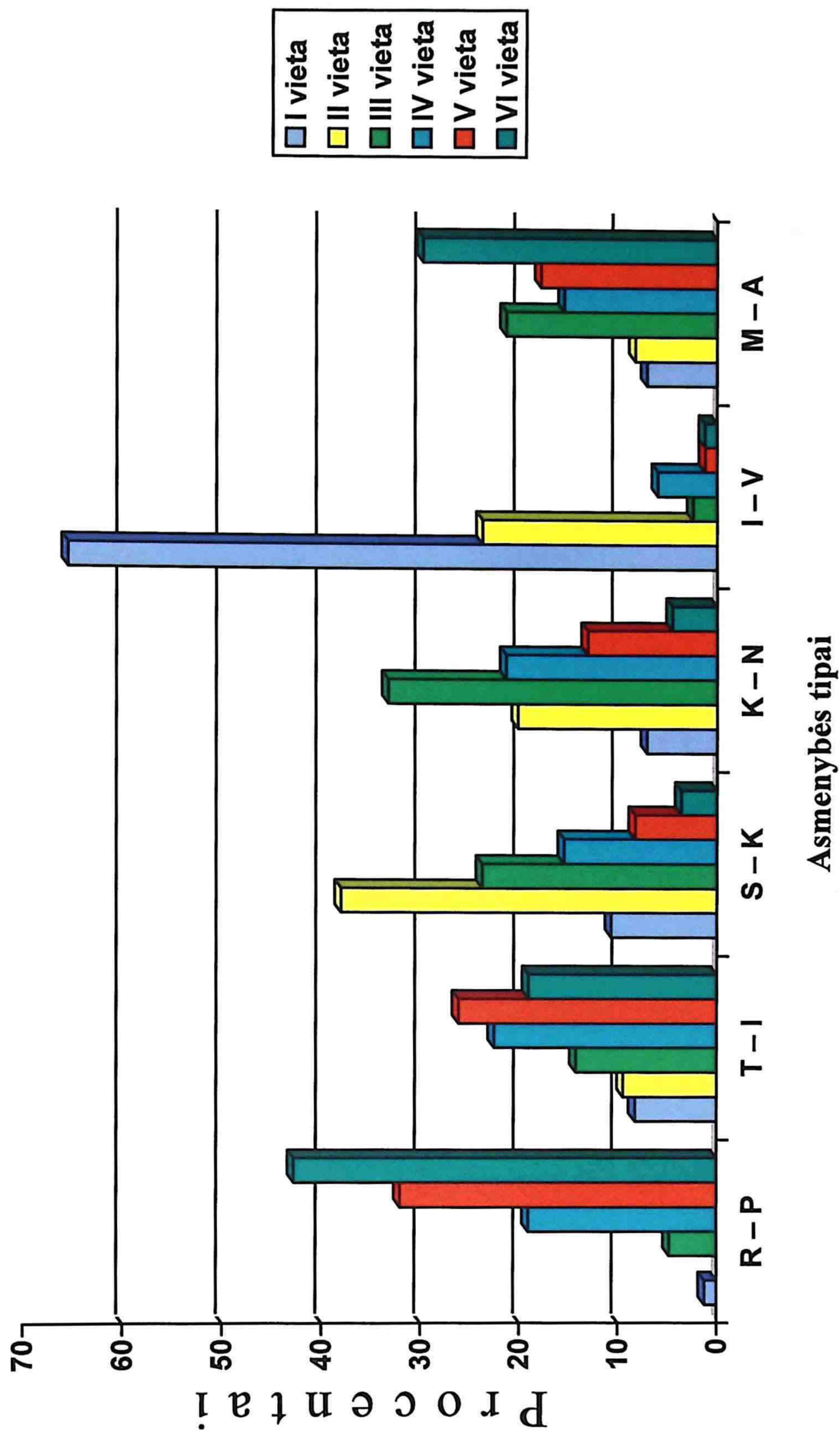

Būriai

11. Politikos mokslų (tarptautinių santykių) studijų programos kariūnų asmenybės tipų triados (I–III vietos)

12. Politikos mokslų (tarptautiniai santykių) studijų programos kariūnų asmenybės tipų pasiskirstymas pagal 1–6 vietų skaičių

**TRANSPORTO INŽINERINĖS VADYBOS
STUDIJŲ PROGRAMOS
KARIŪNŲ APKLAUSOS
REZULTATAI**

**Apklausos rezultatus tvarkė kar. G. Paspirgėlis
Apklausos rezultatus apibendrinė kar. M. Kurjanas**

1. Kaip šios studijų programos kariūnai vertino 6 asmenybės tipus atitinkančias veiklos rūšis, gebėjimus, specialybes? (6, 7 pav.)

I-V– 1826 balai, 25,1%
R-P – 1018 balai, 18,1 %
S-K– 1303 balai, 17,9 %

K-N – 1292 balai, 17,8 %
T-I – 1195 balai, 16,4 %
M-A – 634 balai, 8,7 %

2. Kaip šios studijų programos kariūnai pasiskirstė pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą? (8 pav.)

I-V– 47 kariūnai, 70 %
S-K– 9 kariūnai, 13 %
K-N – 6 kariūnai, 9 %

T-I – 2 kariūnai, 3 %
R-P – 3 kariūnai, 5 %
M-A – 0 kariūnų, 0 %

3. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados? (9, 10 pav.)

Diados	Diadų skaičius	Procentai
S-K-I-V I-V-S-K	2 22	38,5
K-N-I-V I-V-K-N	4 20	38,5
R-P-I-V I-V-R-P	2 6	11,9
T-I-I-V I-V-T-I	3	4,5
S-K-K-N K-N-S-K	1 2	4,5

Diados	Diadų skaičius	Procentai
R-P-T-I T-I-R-P	1 1	3
S-K-M-A M-A-S-K	1	1,5
I-V-M-A M-A-I-V	1	1,5
T-I-S-K S-K-T-I	1	1,5

4. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų triados? (11 pav.)

S-K-K-N-I-V 27 kariūnai, 40,9%
T-I-S-K-I-V 11 kariūnų, 16,7%
R-P-K-N-I-V 10 kariūnų, 15,1%
T-I-K-N-I-V 6 kariūnai, 7,5%
R-P-S-K-I-V 5 kariūnai, 6,0%

R-P-T-I-I-V 3 kariūnai, 4,5%
S-K-I-V-M-A 2 kariūnai, 3,0%
K-N-I-V-M-A 1 kariūnas, 1,5%
R-P-T-I-K-N 1 kariūnas, 1,5%

5. Transporto inžinerinės vadybos kariūnų asmenybės tipų pasiskirstymas pagal 1–6-tų vietų skaičių (12 pav.)

Asmenybės tipai	Vieta, kariūnų skaičius, procentai					
	I	II	III	IV	V	VI
I-V	52 77,5%	8 12%	6 9%	1 1,5%	0 0%	0 0%
S-K	5 7,5%	23 34,5%	17 25,5%	11 16%	10 15%	1 1,5%
K-N	6 9%	21 32%	19 28,5%	11 16%	7 10%	3 4,5%
T-I	1 1,5%	5 7,5%	15 22%	23 34,5%	18 27%	5 7,5%
R-P	3 4,5%	7 10%	9 13,5%	17 25,5%	17 25,5%	14 21%
M-A	0 0%	2 3%	1 1,5%	4 6,5%	15 22%	45 67,0%

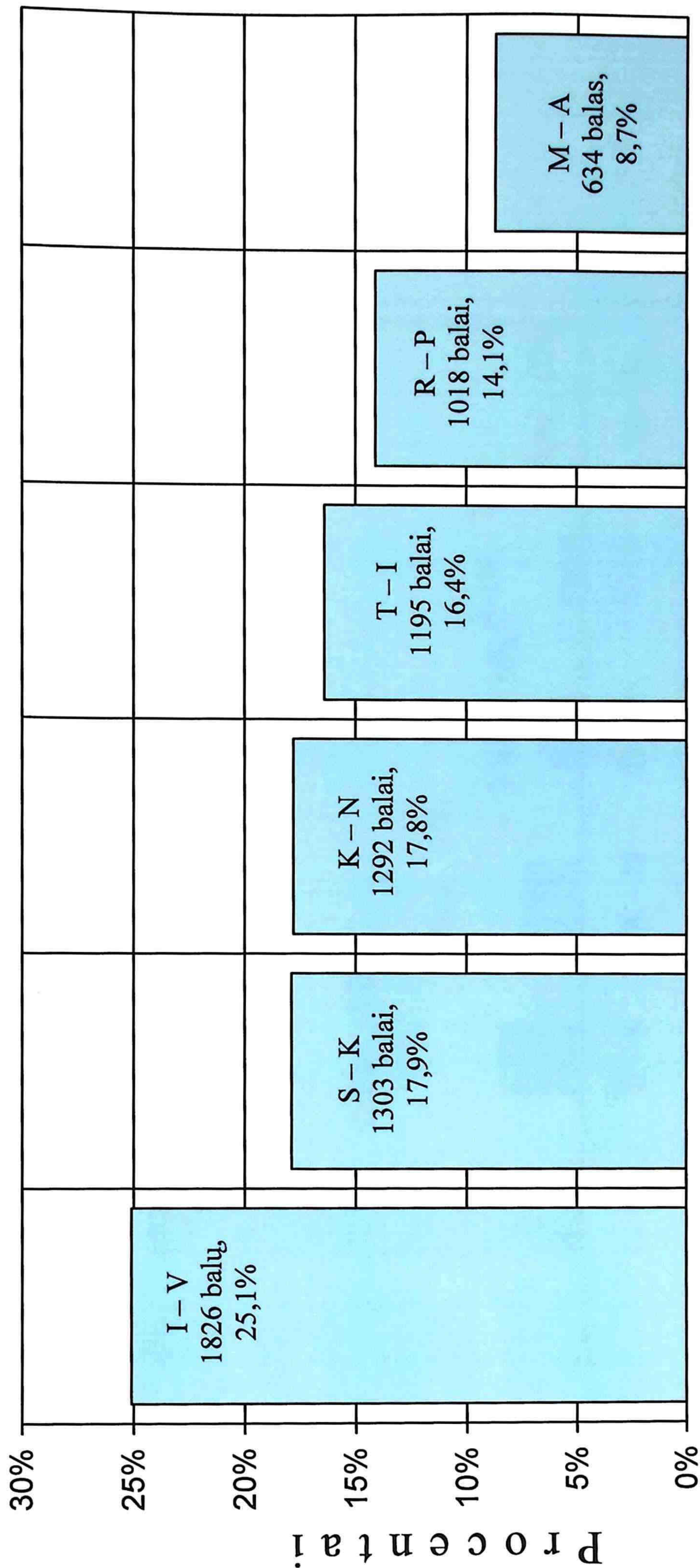
Kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis – veiklusis; S-K – socialusis – komunikabilusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis; T-I – tyrinėtojas – intelektualusis; R-P – realistiškasis – praktiškas; M-A – meniškasis – artistiškas asmenybės tipai

**6. Transporto inžinerinės vadybos studijų programos kariūnai.
Asmenybės tipų balų suma ir kariūnų skaičius pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą**

Būrys, kuopa, kursas	Asmenybės tipai/surinktų balų suma, kariūnų skaičius, procentai								Iš viso balų ir kariūnų
	R - P	T - I	S - K	K - N	I - V	M - A			
032-2, I kursas	balai	231	253	306	256	398	155	1599	100%
	kariūnai	1	0	2	2	10	0	15	100%
023-3, II kursas	balai	234	246	317	322	406	135	1660	100%
	kariūnai	1	0	2	1	11	0	15	100%
024-4, II kursas	balai	87	96	125	124	282	37	751	100%
	kariūnai	0	0	1	0	6	0	7	100%
014-5, III kursas	balai	209	219	267	242	321	136	1394	100%
	kariūnai	0	1	2	1	10	0	14	100%
015-5, III kursas	balai	257	285	288	348	419	171	1768	100%
	kariūnai	1	1	2	2	10	0	16	100%
Iš viso, transporto inžinerinė vadyba	balai	1018	1195	1303	1292	1826	634	7268	100%
	kariūnai	3	2	9	6	47	0	67	100%

Kodų reikšmės: R-P – realistiškais–praktiškasis, T-I – tyrinėtojo–intelektualusis, S-K – socialusis–komunikabilusis, K-N – konvencinis–normatyvusis, I-V – iniciatyvusis–veiklusis; M-A – meniškasis–artistiškasis asmenybės tipai

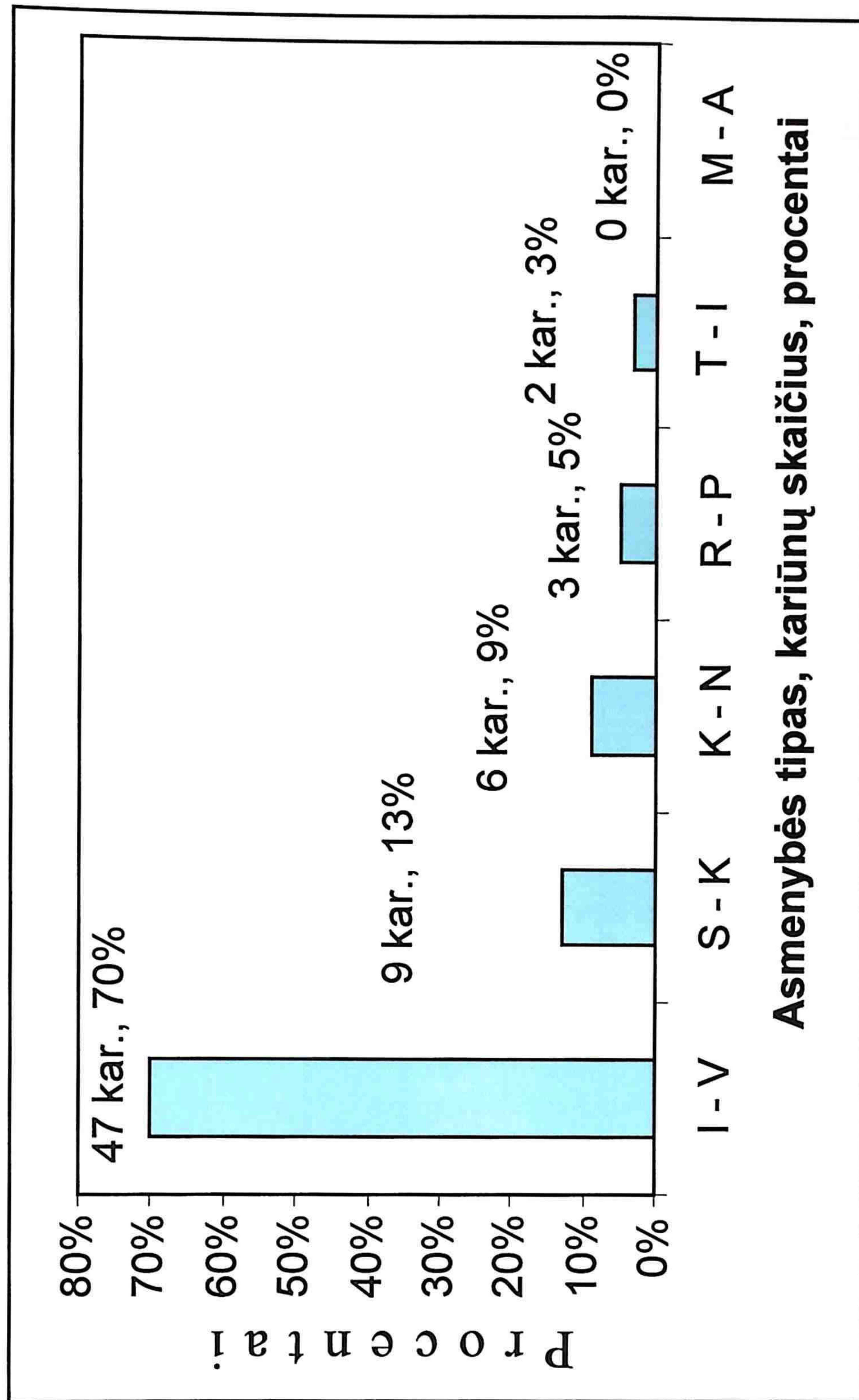
7. Transporto inžinerinės vadybos studijų programos kariūnai. 6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių vertinimas balais

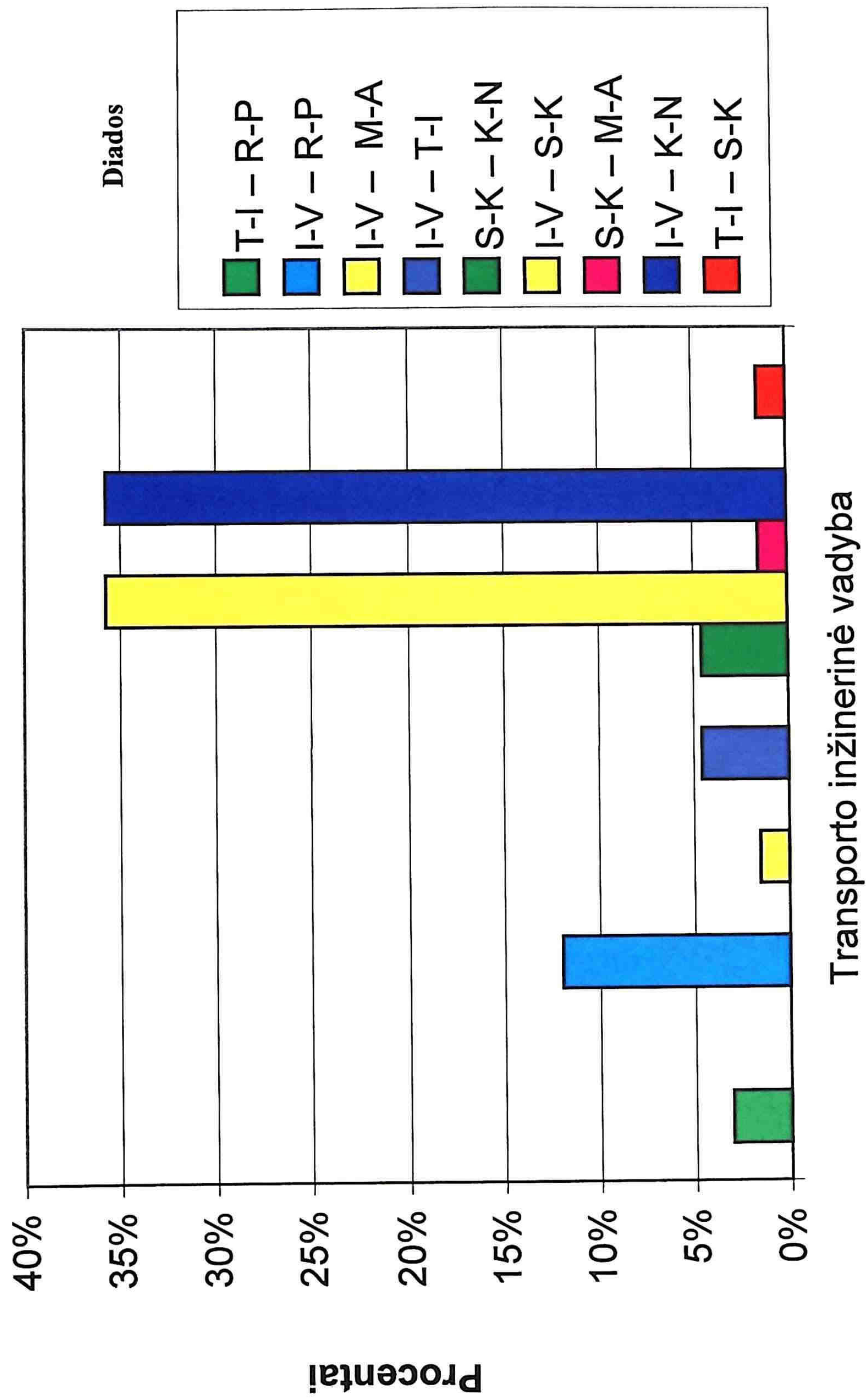
Asmenybės tipas, surinkti balai ir procentai

Kodų reikšmės: R-P – realistiškasis–praktiškas; T-I – tyrinėtojo–intelektualusis; S-K – socialusis–komunikabilusis; K-N – konvencionalusis–normatyvusis; I-V – iniciatyvusis–veiklusis; M-A – meniškasis–artistiškas asmenybės tipai

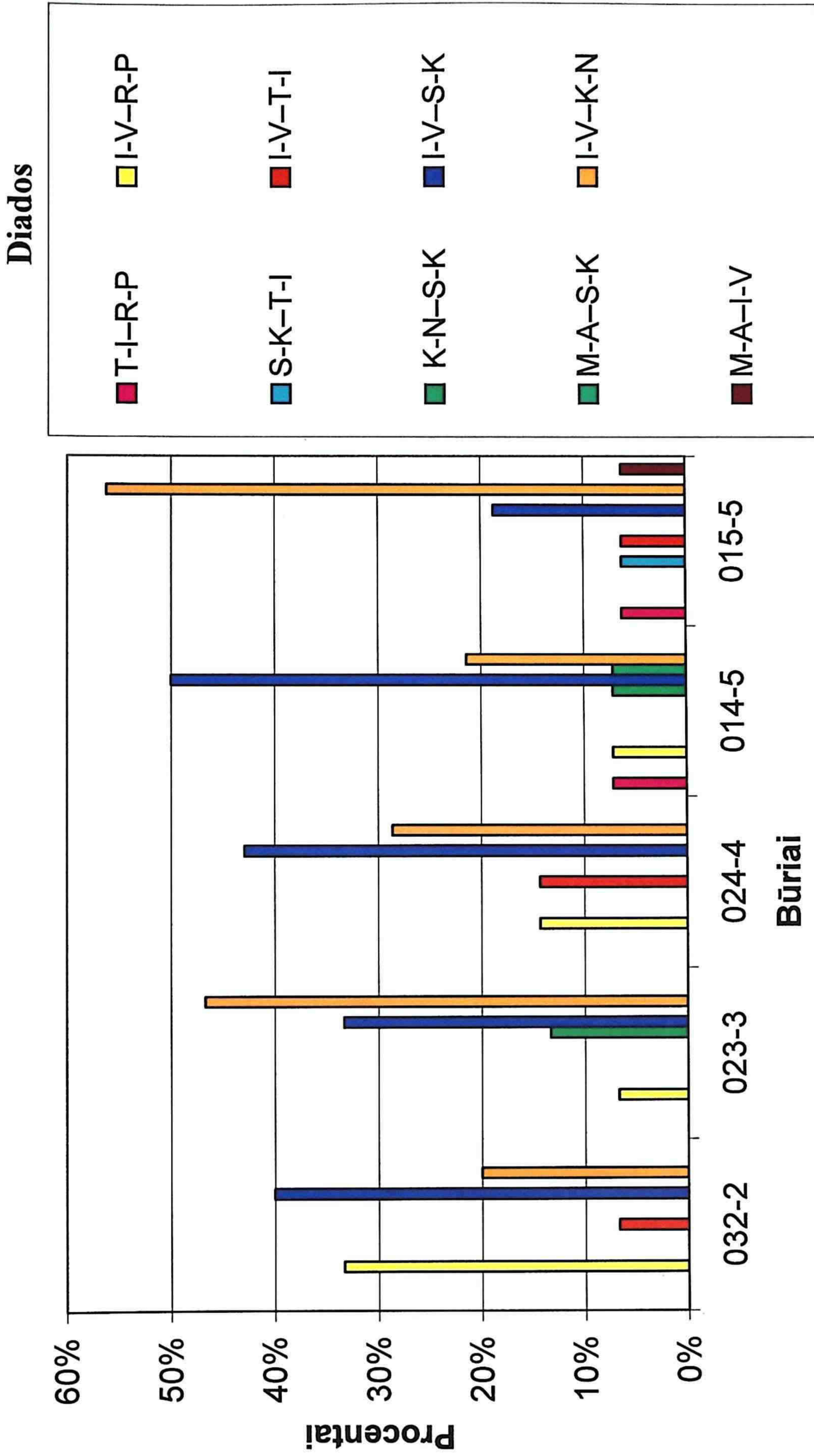
8. Transporto inžinerinės vadybos studijų programos kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą

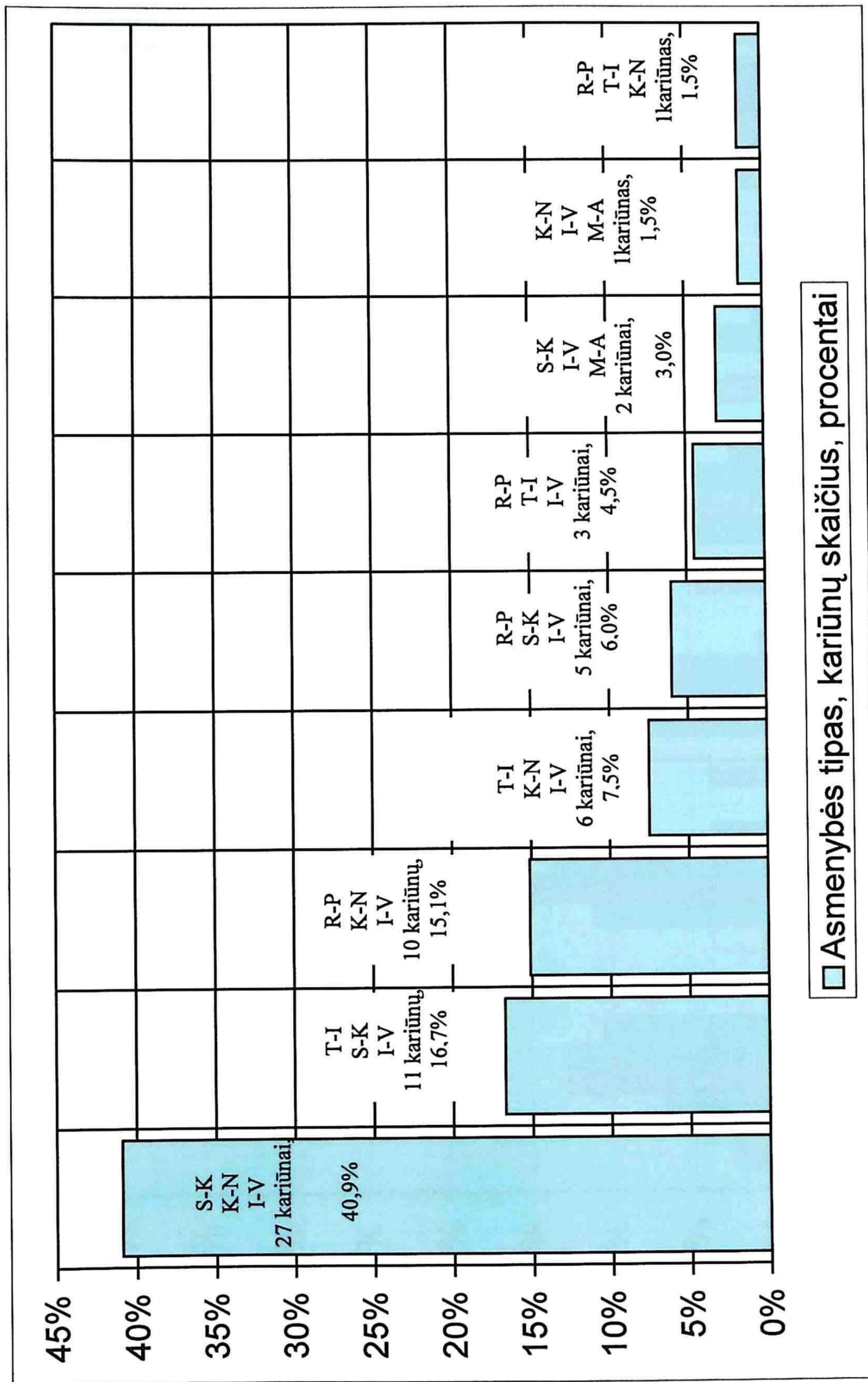
9. Transporto inžinerinės vadybos studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados (pirmosios – antrosios vietos)

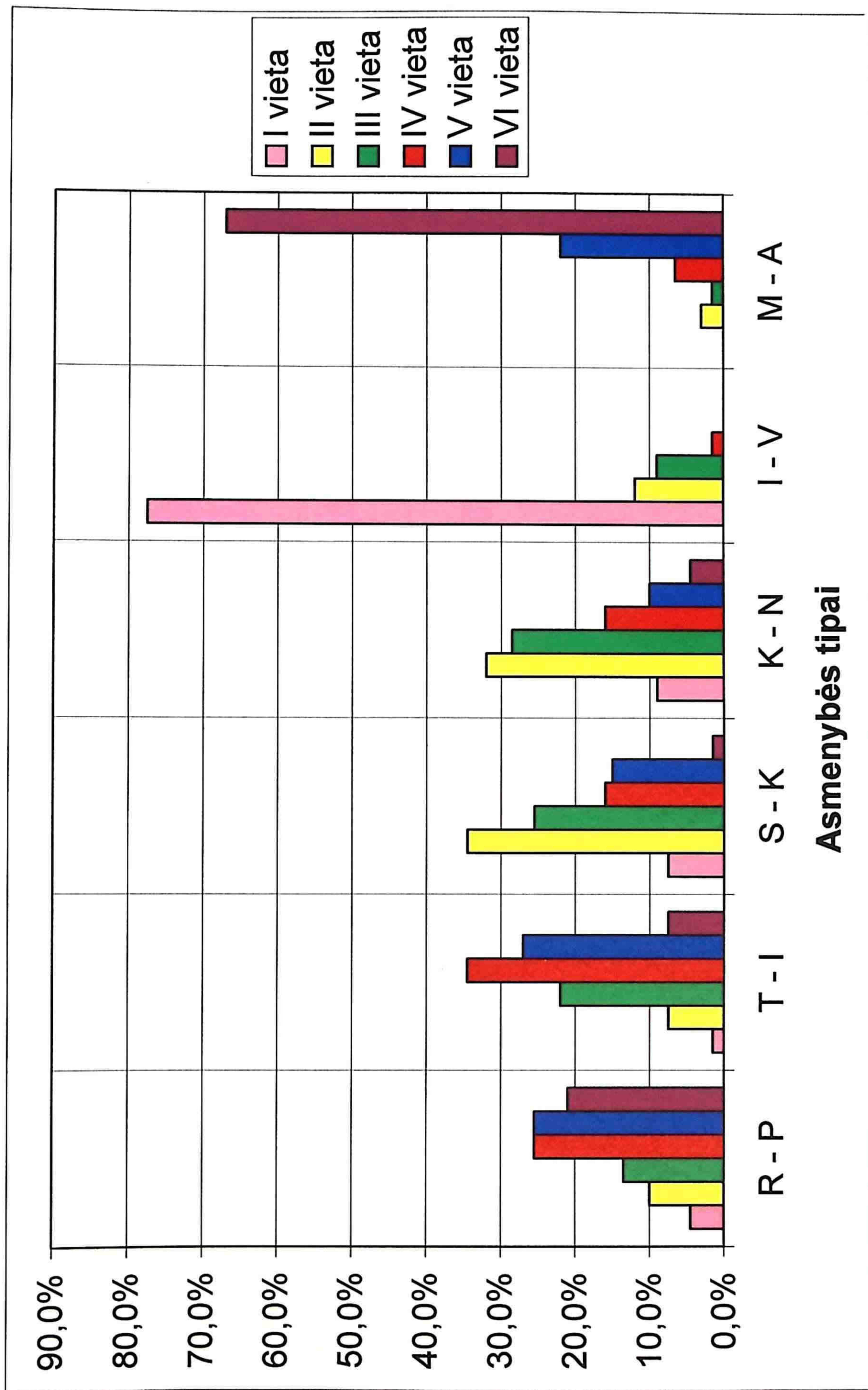
10. Transporto inžinerinė vadybos studijų programos kariūnų būrių asmenybės tipų diados (pirmosios – antrosios vietos)

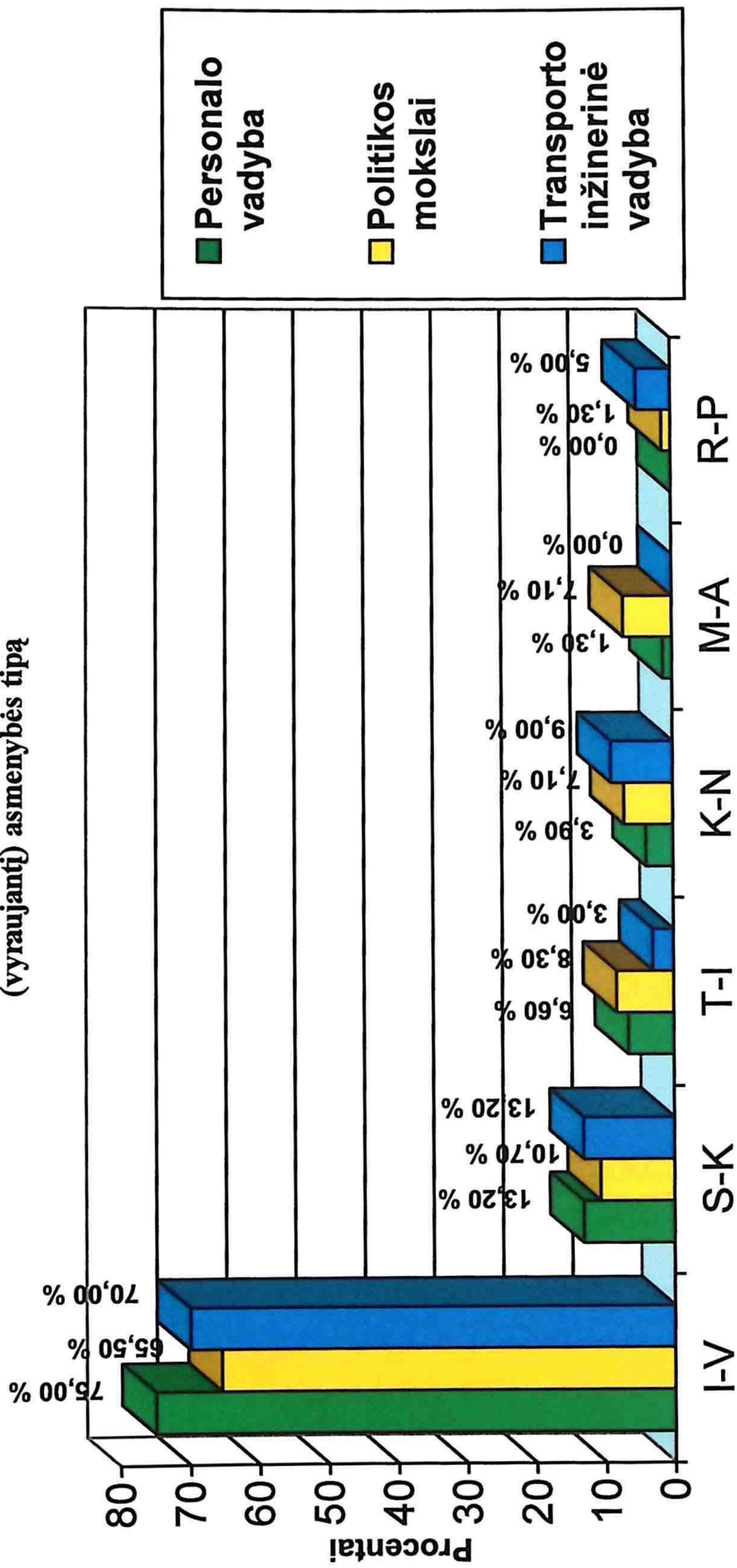
**11. Transporto inžinerinės vadybos specialybės kariūnų asmenybės tipų triados
(pirmosios, antrosios ir trečiosios vietos)**

12. Transporto inžinerinės vadybos specialybės kariūnų asmenybės tipų pasiskirstymas pagal 1–6 vietų skaičių

13. Skirtingas studijų programos studijavusių kariūnų procentinis pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujanti) asmenybės tipą

Asmenybės tipai

**VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO STUDIJŲ
PROGRAMOS (IV KURSO)
KARIŪNŲ APKLAUSOS
REZULTATAI**

**Apklausos rezultatus tvarkė kar. V. Buiva
Apklausos rezultatus apibendrina kar. M. Kurjanas**

1. Kaip šios studijų programos kariūnai vertino 6 asmenybės tipus atitinkančias veiklos rūšis, gebėjimus, specialybes? (6, 7 pav.)

I-V– 2565 balai, 25,26 %
S-K– 1986 balai, 19,56 %
K-N – 1784 balai, 17,57 %

R-P – 1403 balai, 13,8 %
T-I – 1383 balai, 13,6 %
M-A – 1031 balas, 10,2 %

2. Kaip šios studijų programos kariūnai pasiskirstė pagal pirmą (dominuojantį) asmenybės tipą? (8 pav.)

I-V– 71 kariūnas, 73,2 %
S-K– 9 kariūnai, 9,28 %
R-P – 6 kariūnai, 6,19 %

K-N – 5 kariūnai, 5,15 %
T-I – 3 kariūnai, 3,09 %
M-A – 3 kariūnai, 3,09 %

3. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados? (9 – 11 pav.)

Diados	Diadų skaičius	Procentai
S-K-I-V I-V-S-K	9 30	40,2 %
K-N-I-V I-V-K-N	2 28	30,94 %
T-I-I-V I-V-T-I	1 8	9,27 %
R-P-I-V I-V-R-P	3 5	8,25 %
T-I-K-N K-N-T-I	2 1	3,09 %

Diados	Diadų skaičius	Procentai
R-P-S-K S-K-R-P	3	3,09 %
S-K-M-A M-A-S-K	2	2,07 %
I-V-M-A M-A-I-V	1	1,03 %
S-K-K-N- K-N-S-K	1	1,03 %
R-P-K-N K-N-R-P	1	1,03 %

4. Kaip pasiskirstė šios studijų programos kariūnų asmenybės tipų triados? (12 pav.)

I-V-S-K-K-N 43 kariūnai, 44,3 %
I-V-S-K-T-I 10 kariūnų, 10,3 %
I-V-S-K-M-A 9 kariūnai, 9,3 %
I-V-K-N-T-I 9 kariūnai, 9,3 %
I-V-S-K-R-P 9 kariūnai, 9,3 %
I-V-K-N-R-P 6 kariūnai, 6,2 %
I-V-R-P-T-I 4 kariūnai, 4,3 %

S-K-R-P-M-A 2 kariūnai, 2 %
K-N-T-I-R-P 1 kariūnas, 1 %
S-K-K-N-R-P 1 kariūnas, 1 %
I-V-T-I-M-A 1 kariūnas, 1 %
I-V-R-P-M-A 1 kariūnas, 1 %
S-K-K-N-M-A 1 kariūnas, 1 %

5. IV kurso viešojo administravimo studijų programos kariūnų asmenybės tipų pasiskirstymas pagal vietų skaičių (13 pav.)

Asmenybės tipai	Vieta, kariūnų skaičius, procentai					
	I	II	III	IV	V	VI
I-V	70 72,16 %	18 18,55 %	5 5,15 %	4 4,12 %	1 1,03 %	0 0 %
S-K	9 9,27 %	36 37,11 %	30 30,92 %	11 11,34 %	10 10,3 %	1 1,03 %
K-N	5 5,15 %	30 30,92 %	26 26,8 %	21 21,64 %	11 11,34 %	4 4,12 %
T-I	3 3,09 %	9 9,27 %	13 13,4 %	24 24,74 %	32 32,98 %	16 16,94 %
R-P	6 6,18 %	6 6,18 %	12 12,37 %	23 23,71 %	22 22,68 %	27 27,83 %
M-A	3 3,09 %	0 0 %	11 11,34 %	13 13,4 %	21 21,64 %	49 50,51 %

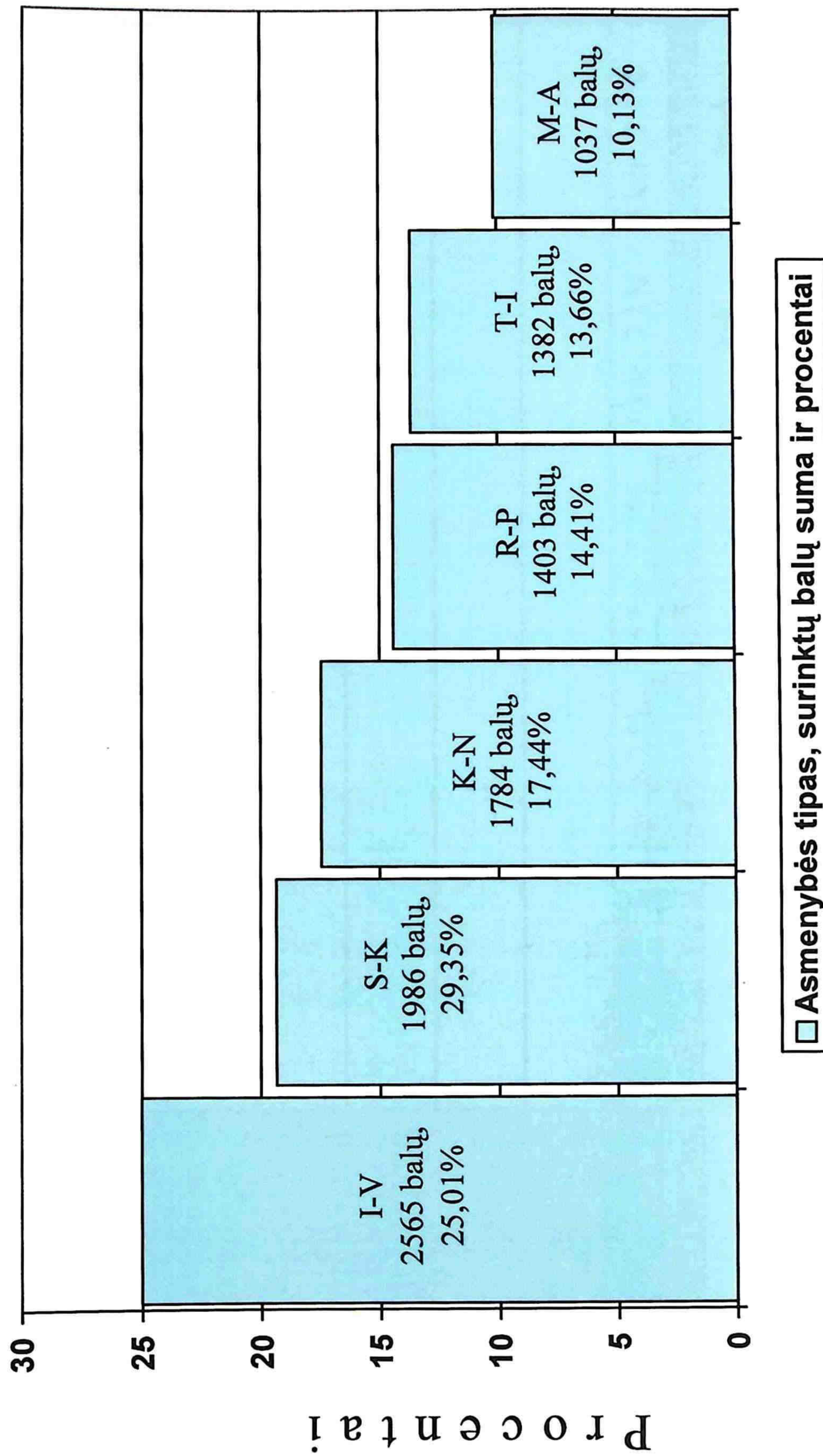
Kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis – veiklusis; S-K – socialusis – komunikabilusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis; T-I – tyrinėtojas – intelektualusis; R-P – realistiškas – praktiškas; M-A – meniškasis – artistiškas asmenybės tipai

6. Viešojo administravimo studijų programos kariūnai.
Asmenybės tipų balų suma ir kariūnų skaičius pagal pirmą (vyraujančią) asmenybės tipą

Būrys, kuopa, kursas	Asmenybės tipai/surinktų balų suma, kariūnų skaičius, procentai							Iš viso balų ir kariūnų
	R - P	T - I	S - K	K - N	I - V	M - A		
001-2, IV kursas	balai	287	287	392	347	499	177	1989
	%	14,42%	14,42%	19,7%	17,49%	25,08%	8,89%	100%
002-5, IV kursas	kariūnai	1	1	1	0	16	0	19
	%	5,26%	5,26%	5,26%	0%	84,22%	0%	100%
003-6, IV kursas	balai	193	204	239	245	337	140	1358
	%	14,21%	15,02%	17,6%	18,04%	24,82%	10,31%	100%
004-1, IV kursas	kariūnai	0	0	1	2	9	0	12
	%	0%	0%	8,33%	16,67%	75%	0%	100%
005-4, IV kursas	balai	175	205	276	279	402	150	1487
	%	11,77%	13,79%	18,56%	18,76%	27,03%	10,09%	100%
006-3, IV kursas	kariūnai	0	1	0	1	12	0	14
	%	0%	7,14%	0%	7,14%	85,72%	0%	100%
Iš viso (viešasis administravimas)	balai	326	379	476	408	620	243	2452
	%	13,29%	15,46%	19,41%	16,64%	25,29%	9,91%	100%
001-2, IV kursas	kariūnai	1	1	2	0	18	0	22
	%	4,54%	4,54%	9,09%	0%	81,83%	0%	100%
002-5, IV kursas	balai	180	176	312	228	317	168	1381
	%	13,03%	12,74%	22,59%	16,51%	22,95%	12,18%	100%
003-6, IV kursas	kariūnai	2	0	4	1	5	2	14
	%	14,29%	0%	28,57%	7,14%	35,71%	14,29%	100%
004-1, IV kursas	balai	251	239	306	296	411	169	1672
	%	15,01%	14,29%	18,3%	17,71%	24,58%	10,11%	100%
005-4, IV kursas	kariūnai	2	0	1	1	11	1	16
	%	12,5%	0%	6,25%	6,25%	68,75%	6,25%	100%
006-3, IV kursas	balai	1412	1490	2001	1803	2586	1047	10339
	%	13,66%	14,41%	19,35%	17,44%	25,01%	10,13%	100%
Iš viso (viešasis administravimas)	kariūnai	6	3	9	5	71	3	97
	%	6,19%	3,09%	9,28%	5,15%	73,2%	3,09%	100%

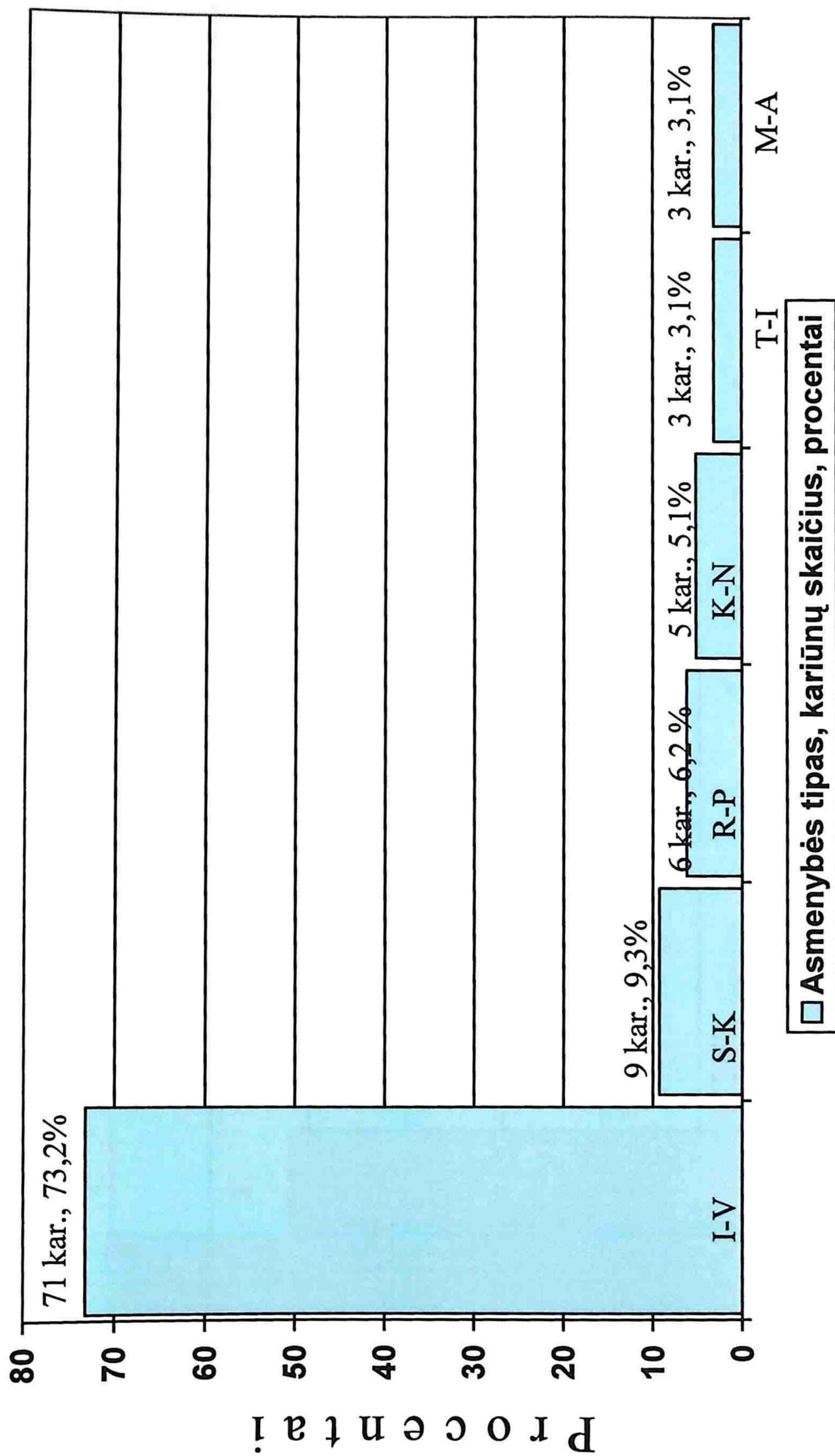
Kodų reikšmės: R-P – realistiškasis – praktiškas; T-I – tyrinėtojas – intelektualus; S-K – socialusis-komunikabilusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis; I-V – iniciatyvusis – veiklus; M-A – meniškas-artistiškas asmenybės tipai

7. Viešojo administravimo studijų programos (IV kurso) kariūnai.
6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas

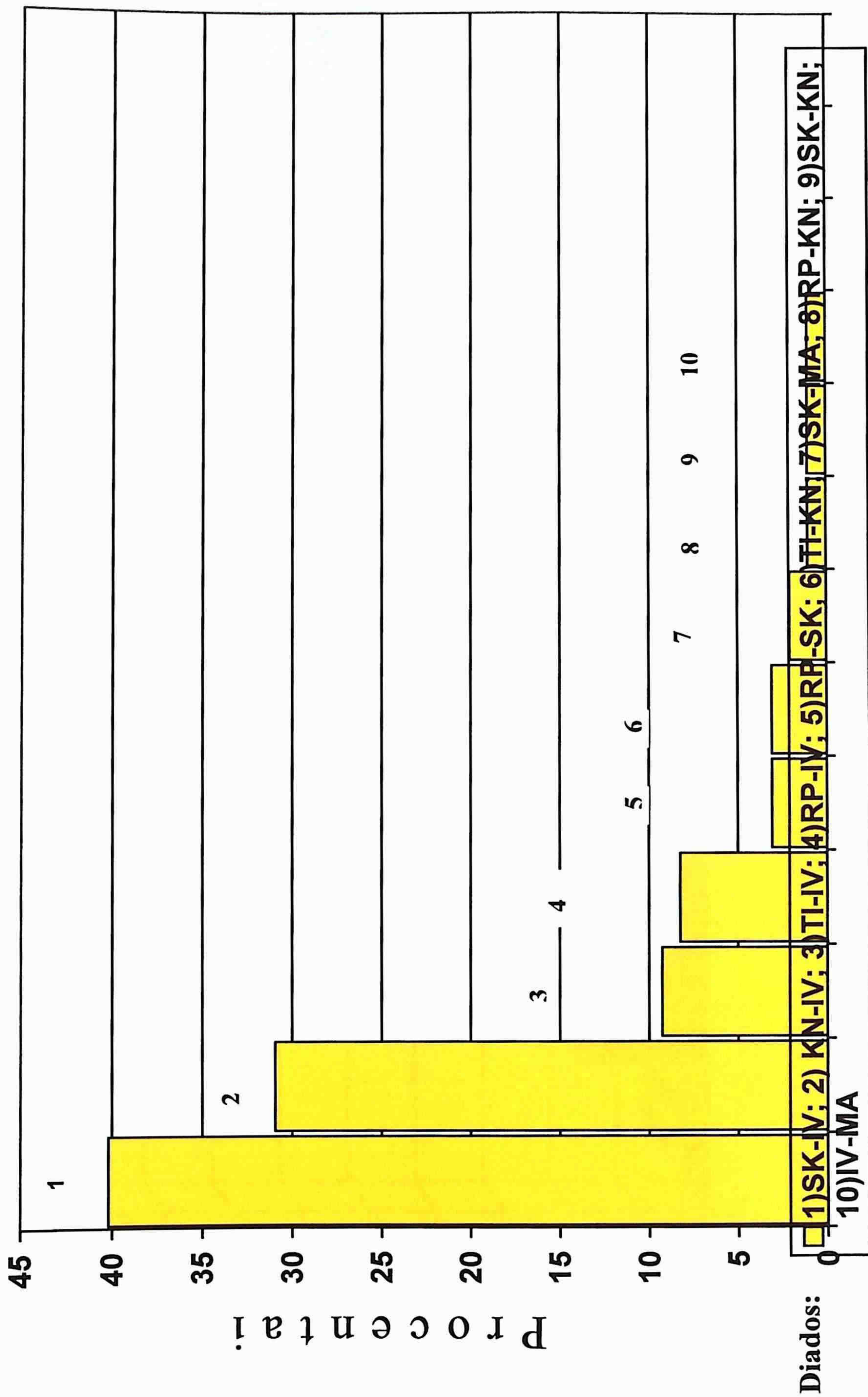

Kodų reikšmės: R-P – realistiškais – praktiškais; T-I – tyrinėtojo – intelektualusis; S-K – socialusis – komunikabilusis;
K-N – konvencionalusis – normatyvusis; I-V – iniciatyvusis – veiklusis; M-A – meniškasis – artistiškas asmenybės tipai

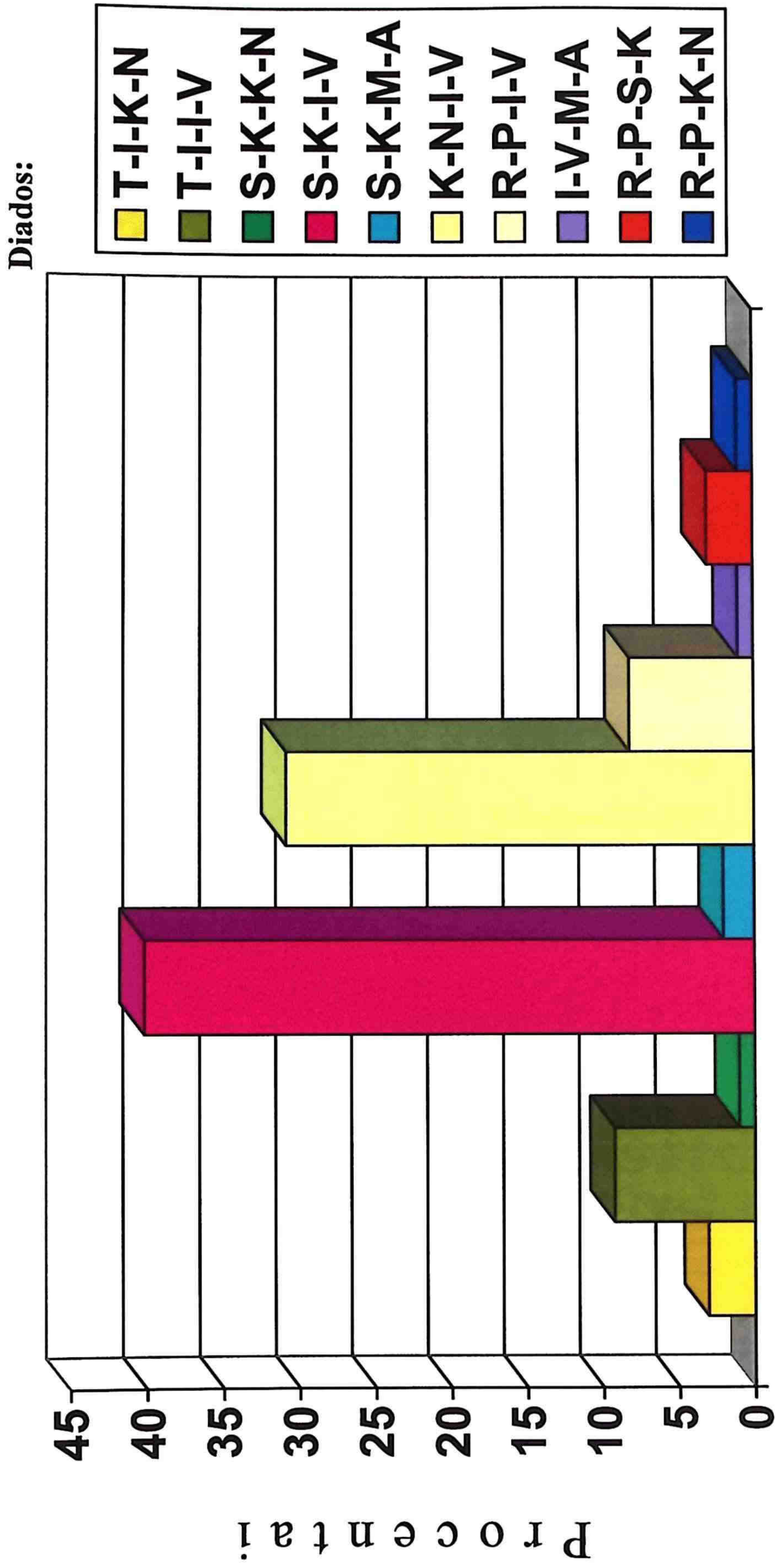
8. Viešojo administravimo studijų programos kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą (procentai)

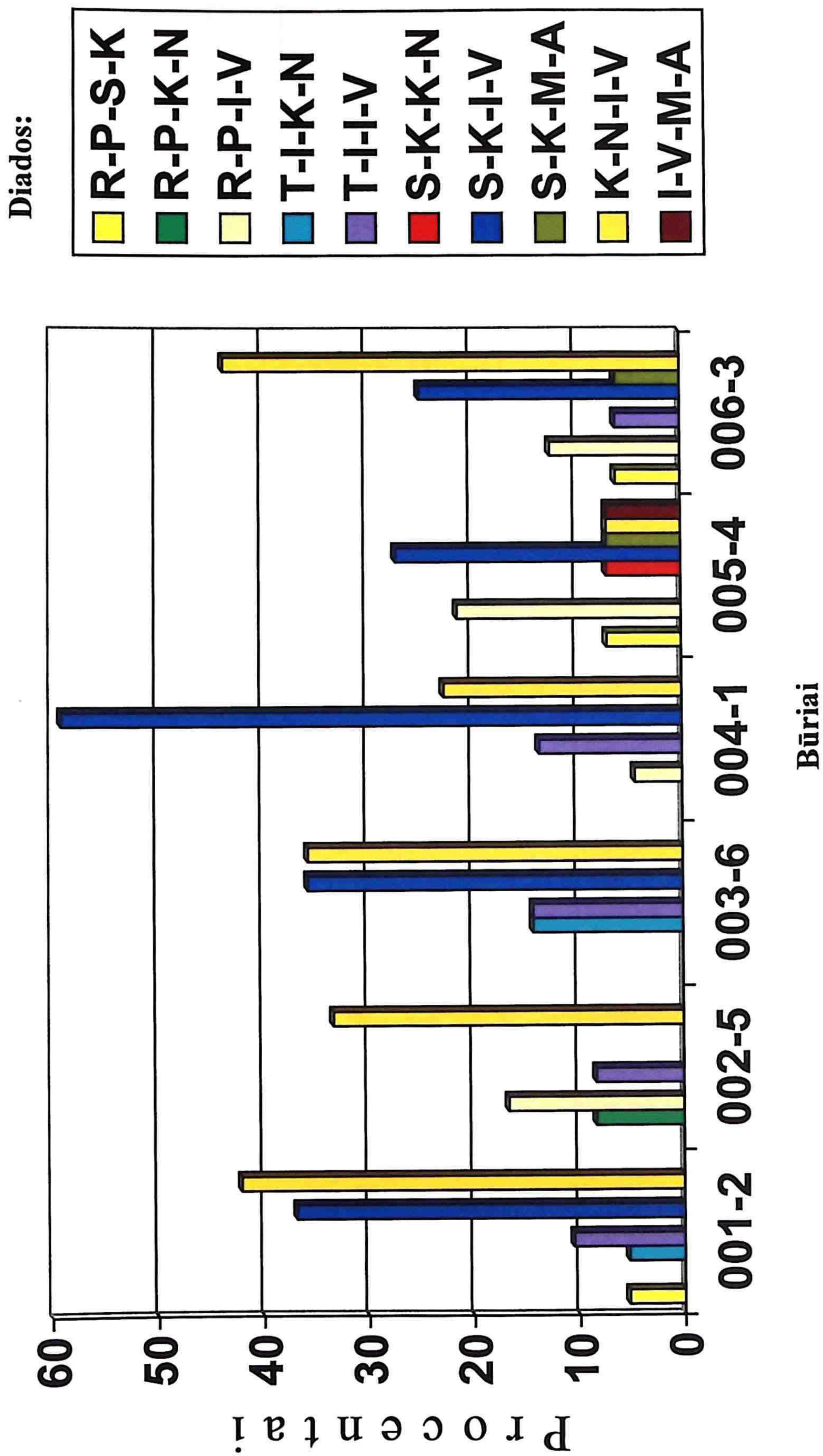
9. Viešojo administravimo studijų programos kariūnų asmenybės tipų diados (pirmosios, antrosios vietos)

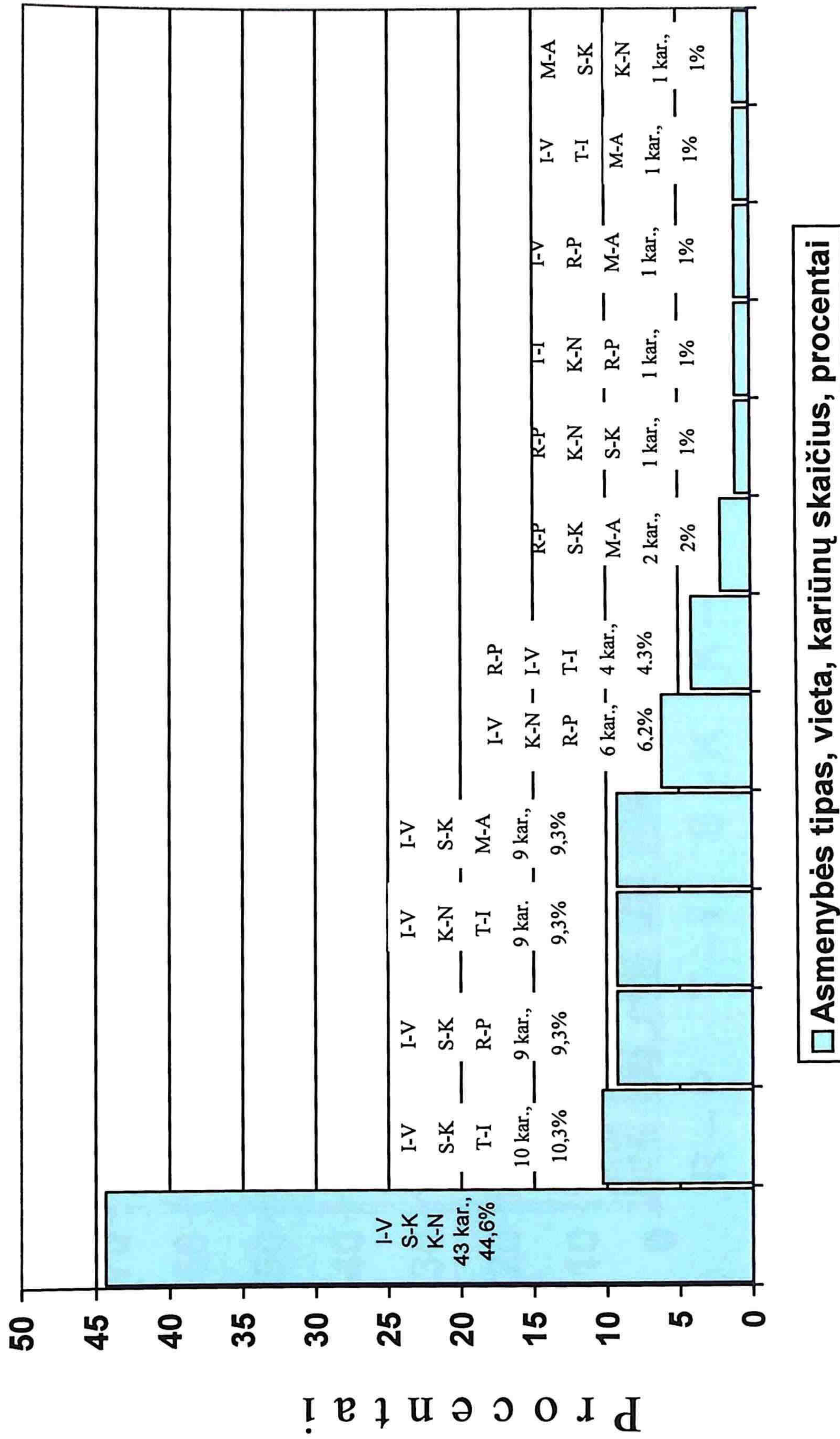
10. Viešojo administravimo studijų programos (IV kurso) kariūnų asmenybės tipų diados

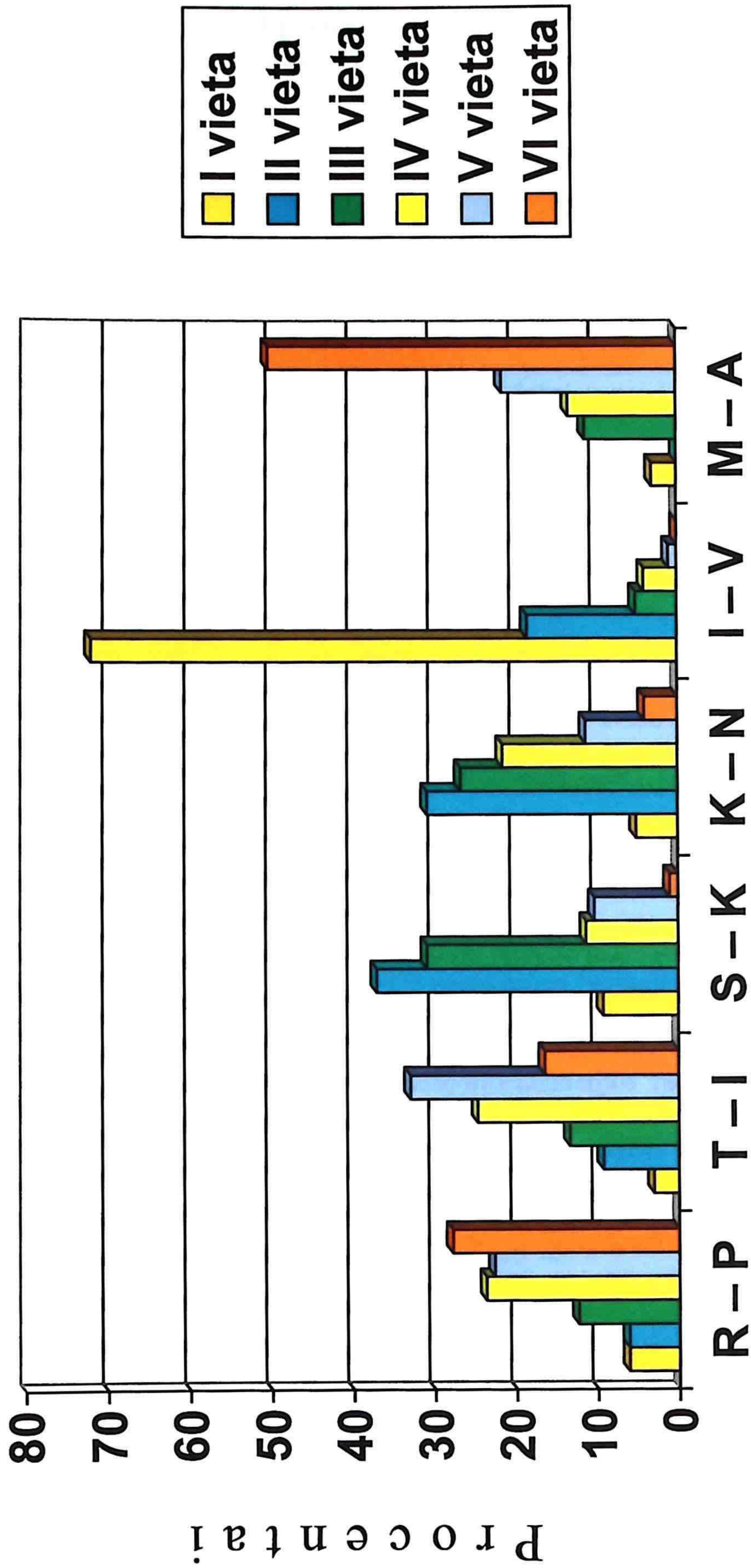
11. Viešojo administravimo studijų programos kariūnų (IV kurso) būrių asmenybės tipų diados

12. Viešojo administravimo studijų programos (IV kurso) kariūnų asmenybės tipų triados (pirmosios, antrosios ir trečiosios vietos)

13. Viešojo administravimo studijų programos (IV kurso) kariūnų asmenybės tipų pasiskirstymas pagal I-VI vietų skaičių

Pagal skirtingas studijų programas studijavusių ir visų I–IV kurso kariūnų apklausos rezultatų ypatumai

Analizuodami pagal skirtingas studijų programas studijavusių kariūnų požiūrį į 6 asmenybės tipų būdingiausias veiklos rūšis, gebėjimus ir profesijas matome, kad apskritai kariūnai dažniausiai teikė pirmenybę veiklos rūšims, profesijoms ir gebėjimams, kurie būdingi iniciatyviajam – veikliajam ir socialiajam – komunikabiliajam asmenybės tipams. Vertinant kitų asmenybės tipų būdingiausias veiklos rūšis ir profesijas yra tam tikrų skirtumų. Antai pagal transporto inžinerijos vadybos studijų programą studijuojantys kariūnai dažniau nei kiti teikė pirmenybę tyrinėtojo – intelektualiojo ir realistiškojo – praktiškojo asmenybės tipų veiklos sritims ir profesijoms, labiausiai nelinkę rinktis meniškajam – artistiškajam asmenybės tipui būdingos veiklos. O politikos mokslus studijuojantieji, atvirkščiai, dažniau nei kiti rinkosi meniškajam – artistiškajam tipui būdingas veiklos sritis ir profesijas ir nepalankiausiai vertino realistiškojo – praktiškojo asmenybės tipo veiklą (10 pav., 69 p.). Būsimieji personalo vadybininkai, taip pat IV kurso kariūnai, kurie studijavo daugiausia pagal personalo vadybos studijų programą, galima sakyti, pasirinko „aukso vidurį“. Jų profesinių prioritetų hierarchija atitinka visos Akademijos kariūnų (žr. 10 pav., 69 p.; 9 pav., 68 p.) prioritetus.

Didelių skirtumų nepastebėta ir analizuojant I–IV kurso kariūnų profesinius prioritetus. II, III ir IV kursų nustatytoji profesinių pomėgių (polinkiu) hierarchija ta pati kaip ir visos Akademijos. Iš bendro konteksto šiek tiek išsiskiria tik „pirmokų“ apklausos rezultatai. Skirtingai nuo kitų pirmakursių profesinių prioritetų hierarchijoje antroje vietoje yra ne socialiajam – komunikabiliajam, bet konvencionaliajam – normatyviajam asmenybės tipui būdingos veiklos sritys ir profesijos (3 pav., 62 p., 9 pav., 68 p.).

Analizuojant pagal skirtingas studijų programas studijavusių kariūnų asmenybės tipų struktūrą, t. y. pasiskirstymą pagal pirmą (vyraujančią) asmenybės tipą, pastebima šiek tiek daugiau skirtumų. Ryškiausia asmenybės tipų diversifikacija pastebima analizuojant politikos mokslų atstovų atsakymus, būdingiausia visai Akademijai asmenybės tipų struktūra – transporto inžinerijos vadybą studijuojančių kariūnų.

Santykinai daugiausia iniciatyviojo – veikliojo asmenybės tipo atstovų yra tarp personalo vadybininkų, o mažiausiai – tarp „politikų“. Pastarieji išsiskiria dar ir tuo, kad tarp jų yra nemažai meniškojo – artistiškojo tipo atstovų. Sprendžiant pagal asmenybės tipų struktūrą, personalo vadybininkai ir „politikai“ labiausiai nemėgsta veiklos rūšių, būdingų realistiškajam – praktiškajam, o inžinieriai vadybininkai bei pagal viešojo administravimo studijų programą studijuojantys kariūnai – meniškajam – artistiškajam asmenybės tipui (žr. 13 pav., 46 p.; 8 pav., 52 p.).

Tarp I–IV kurso kariūnų labiausiai išsiskiria III kurso kariūnų asmenybės tipų struktūra. Tarp trečiakursių gerokai mažiau iniciatyviojo – veikliojo, bet kur kas daugiau socialiojo – komunikabiliojo ir konvencinio – normatyviojo asmenybės tipų atstovų. Palyginti nemaža asmenybės tipų diversifikacija būdinga I kurso kariūnams. Akademijos vidurkį labiausiai atitinka III kurso kariūnų asmenybės tipų hierarchija, bet trečiakursiai, palyginti su Akademijos duomenų vidurkiu, skiriasi tuo, jog tarp jų („trečiokų“) gerokai mažiau iniciatyviojo – veikliojo asmenybės tipo atstovų. Daugiausia šio tipo yra antrakursių (5 pav., 64 p.).

**VISŲ STUDIJŲ PROGRAMŲ I–IV KURSO
KARIŪNŲ APKLAUSOS
REZULTATAI**

**Apklausos rezultatus tvarkė kariūnai V. Buiva,
V. Liutvinas, T. Malūkas, R. Pogoželskis ir T. Vievesis**

1. Karo akademijos I–IV kurso kariūnai. 6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas balais ir kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujančią) asmenybės tipą

Kariūnų kursai	Balai, kariūnai, procentai	Asmenybės tipai, surinktų balų suma, kariūnų skaičius, procentai							Iš viso balų ir kariūnų
		R-P	T-I	S-K	K-N	I-V	M-A		
I kursas	balai	718	860	955	961	1373	652	5519	
	%	12,0%	15,6%	16,9%	17,4%	26,3%	11,8%	100%	
II kursas.	kariūnai	2	5	4	4	43	2	60	
	%	3,3%	8,3%	6,7%	6,7%	71,7%	3,3%	100%	
III kursas	balai	852	1113	1340	1232	1883	737	7157	
	%	11,9%	15,6%	18,7%	17,2%	26,3%	10,3%	100%	
IV kursas	kariūnai	1	4	7	2	51	1	66	
	%	1,5%	6,1%	10,6%	3%	77,3%	1,5%	100%	
Akademija	balai	1298	1556	1912	1800	2338	1195	10099	
	%	12,9%	15,2%	18,9%	17,9%	23,2%	11,8%	100%	
IV kursas	kariūnai	1	5	17	9	65	4	101	
	%	0,9%	5%	16,8%	8,9%	64,4%	3,4%	100%	
IV kursas	balai	1412	1490	2001	1803	2586	1047	10339	
	%	13,7%	14,4%	19,4%	17,4%	25,0%	10,1%	100%	
IV kursas	kariūnai	6	3	9	5	71	3	97	
	%	6,2%	3,1%	9,4%	5,2%	73,0%	3,1%	100%	
Akademija	balai	4275	5020	6209	5796	8183	3631	33114	
	%	12,9%	15,2%	18,8%	17,5%	24,7%	11,9%	100%	
Akademija	kariūnai	10	17	37	20	230	10	324	
	%	3,1%	5,2%	11,4%	6,2%	71,0%	3,1%	100%	

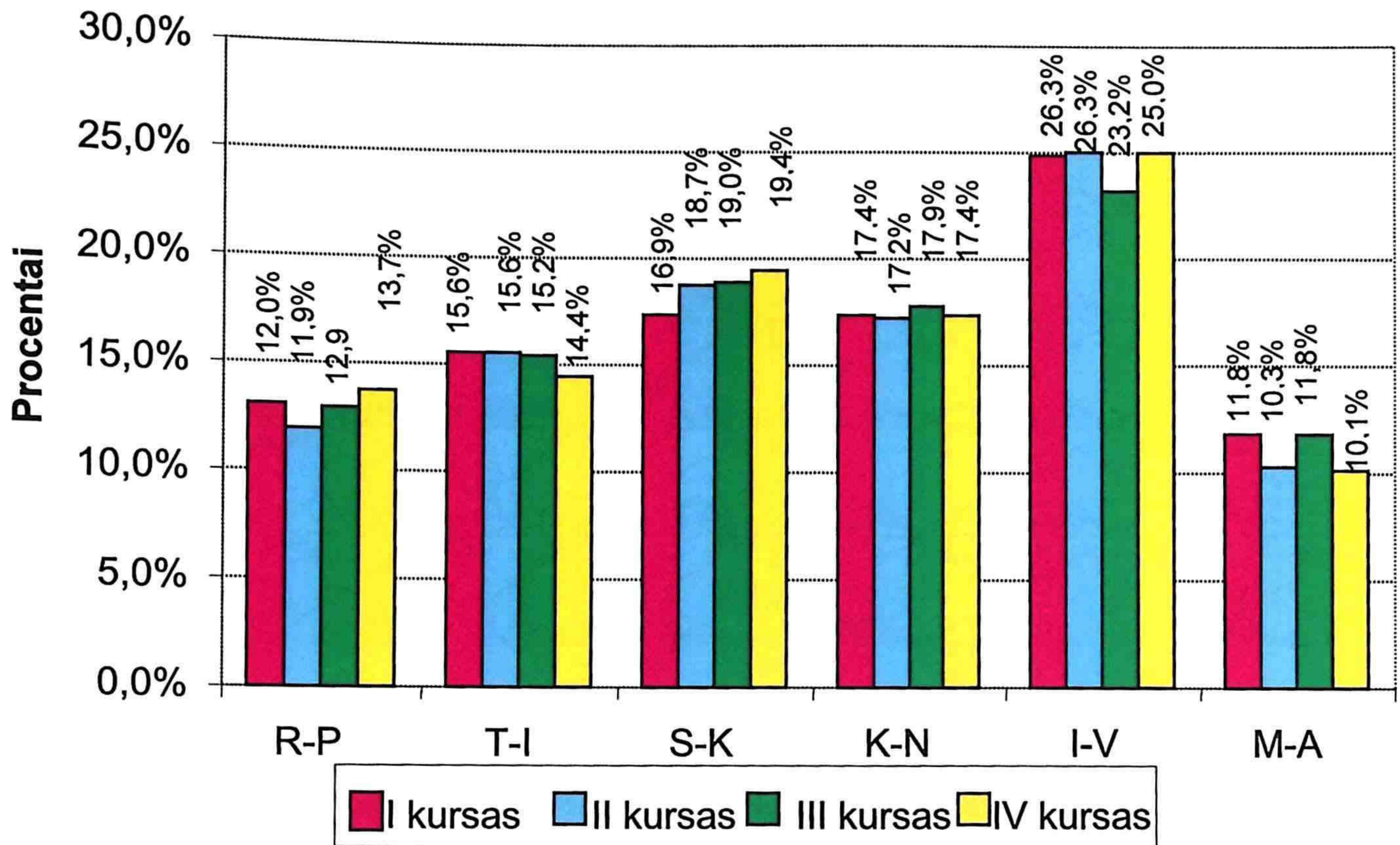
Kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis – veiklusis; M-A – meniškasis – artistiškas; S-K – socialusis – komunikabilusis; T-I – tyrinėtojo-intelektualusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis asmenybės tipai

2. Karo akademijos I–IV kurso kariūnai. 6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas balais (3 pav.)

Kursai	Tipai, balai, procentai						Iš viso
	I - V	S - K	K - N	T - I	R - P	M - A	
I kursas	1373 26,3%	955 16,9%	96 17,4%	860 15,6%	718 12,0%	652 11,8%	5519 100%
II kursas	1883 26,3%	1340 18,7%	1232 17,2%	1113 15,6%	852 11,9%	737 10,3%	7157 100%
III kursas	2338 23,2%	1912 19,0%	1800 17,9%	1556 15,2%	1298 12,9%	1195 11,8%	10099 100%
IV kursas	2586 25,0%	2001 19,4%	1803 17,4%	1490 14,4%	1412 13,7%	1047 10,1%	10339 100%
Aka- demija	8183 24,7%	6209 18,8%	5796 17,5%	5020 15,2%	4275 12,9%	363 10,9%	33114 100%

**Kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis – veiklusis;
S-K – socialusis – komunikabilusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis;
T-I – tyrinėtojo – intelektualusis; R-P – realistiškasis – praktiškas;
M-A – meniškasis – artistiškas asmenybės tipai**

3. Karo akademijos I–IV kursų kariūnai. 6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas (procentai)

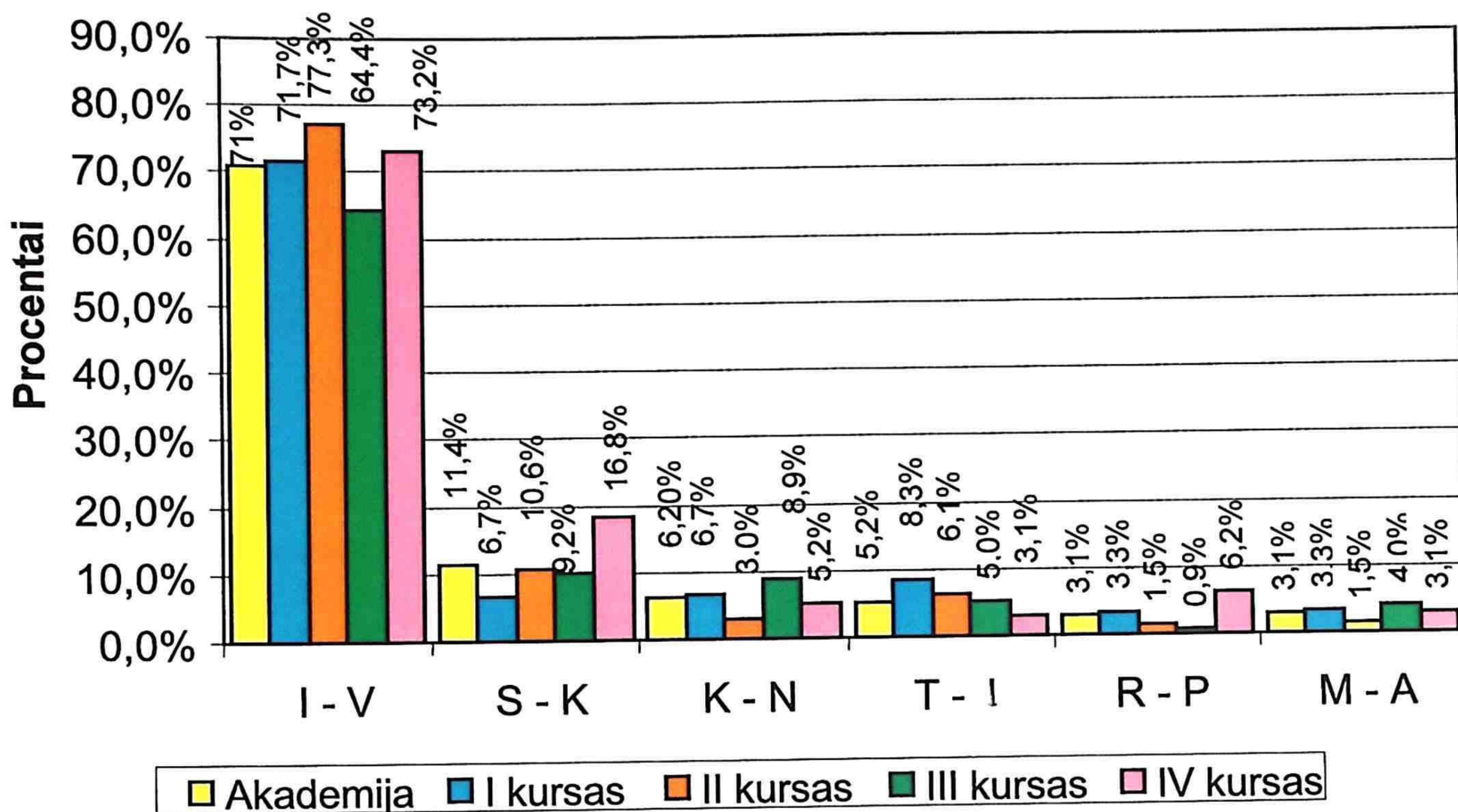
Asmenybės tipų kodų reikšmės : I –V – iniciatyvusis – veiklusis, M-A – meniškasis – artistiškas,
 S-K – socialusis – komunikabilusis, T-I – tyrinėtojo – intelektualusis,
 K-N – konvencionalusis – normatyvusis, R-P – realistiškasis – praktiškas asmenybės tipai

**4. Karo akademijos I–IV kurso kariūnų
pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą (5 pav.)**

Kursai	Tipai, kariūnų skaičius, procentai						Iš viso
	I-V	S-K	K-N	T-I	R-P	M-A	
I kursas	43 71,7%	4 6,7%	4 6,7%	5 8,3%	2 3,3%	2 3,3%	60 100%
II kursas	51 77,3%	7 10,6%	2 4,7%	2 4,7%	1 1,5%	1 1,5%	66 100%
III kursas	65 64,4%	17 16,8%	9 8,9%	5 5%	1 0,9%	4 4%	101 100%
IV kursas	71 73,2%	9 9,2%	5 5,2%	3 3,1%	6 6,2%	3 3,1%	97 100%
Aka- demija	230 71%	37 11,4%	20 6,2%	17 5,2%	10 3,1%	10 3,1%	324 100%

**Raidžių kodų reikšmės: I-V – iniciatyvusis – veiklusis;
 S-K – socialusis – komunikabilusis; K-N – konvencionalusis – normatyvusis;
 T-I – tyrinėtojo – intelektualusis; R-P – realistiškasis – praktiškas;
 M-A – meniškasis – artistiškas asmenybės tipai**

5. Karo akademijos I– IV kurso kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą

**6. Karo akademijos I – IV kurso kariūnų asmenybės tipų diados
(procentinis pasiskirstymas)**

I kursas

1.	I - V	S - K	45,2%
2.	I - V	K - N	22,5%
3.	I - V	R - P	16,1%
4.	I - V	T - I	9,7%
5.	S - K	T - I	6,5%

Iš viso 100%

II kursas

1.	I - V	S - K	37,9%
2.	I - V	K - N	25,8%
3.	I - V	T - J	15,2%
4.	I - V	M - A	9,1%
5.	I - V	R - P	4,5%
6.	S - K	K - N	3,0%
7.	S - K	M - A	1,5%
8.	S - K	K - N	1,5%
9.	K - N	T - J	1,5%

Iš viso 100%

III kursas

1.	I - V	S - K	39,6%
2.	I - V	K - N	35,6%
3.	I - V	T - J	5,9%
4.	S - K	M - A	4,9%
5.	I - V	R - P	3,0%
6.	K - N	M - A	2,0%
7.	I - V	M - A	2,0%
8.	S - K	T - J	2,0%
9.	T - J	R - P	2,0%
10.	S - K	K - N	1,0%
11.	T - J	M - A	1,0%
12.	S - K	R - P	1,0%

Iš viso 100%

IV kursas

1.	I - V	S - K	40,2%
2.	I - V	K - N	30,9%
3.	I - V	T - J	9,3%
4.	I - V	R - P	8,3%
5.	K - N	T - J	3,1%
6.	S - K	R - P	3,1%
7.	S - K	M - A	2,1%
8.	I - V	M - A	1,0%
9.	S - K	K - N	1,0%
10.	K - N	R - P	1,0%

Iš viso 100%

* Tyrimo metu pirmame kurse studijavo 65 kariūnai, antrame – 81, trečiame – 117, ketvirtame – 120 kariūnų. Taigi pirmame kurse jų buvo 1,25 karto mažiau negu antrame, 1,8 karto mažiau negu trečiame ir 1,84 karto mažiau negu ketvirtame. Daug mažiau „pirmokų“ dalyvavo ir apklausoje. Buvo apklausta 60 „pirmokų“, 66 „antrojai“, 101 „trečiokas“ ir 97 „ketvirtokai“. Todėl „pirmokų“ asmenybės tipų diadų ir triadų (žr. kitame puslapyje) skaičius gerokai mažesnis ir jos ne tokios įvairios.

**7. Karo akademijos I–IV kurso kariūnų asmenybės tipų triados
(procentinis pasiskirstymas)**

I kursas

1.	I - V	S - K	K - N	29,1%
2.	I - V	S - K	T - J	22,6%
3.	I - V	S - K	R - P	12,9%
4.	I - V	K - N	T - J	9,8%
5.	I - V	K - N	R - P	6,4%
6.	I - V	T - J	R - P	6,4%
7.	I - V	S - K	M - A	6,4%
8.	I - V	T - J	S - K	6,4%

Iš viso 100%

II kursas

1.	I - V	S - K	K - N	44,1%
2.	I - V	S - K	T - J	15,3%
3.	I - V	S - K	M - A	9,2%
4.	I - V	K - N	T - J	7,7%
5.	I - V	K - N	R - P	6,2%
6.	I - V	K - N	M - A	4,5%
7.	I - V	I - K	R - P	3,0%
8.	I - V	R - P	M - A	3,0%
9.	I - V	R - P	M - A	3,0%
10.	I - V	K - N	R - P	1,6%
11.	I - V	T - J	M - A	1,2%
12.	I - V	T - J	R - P	1,2%

Iš viso 100%

III kursas

1.	I - V	S - K	K - N	41,6%
2.	I - V	K - N	T - J	10,2%
3.	I - V	S - K	T - J	8,0%
4.	I - V	K - N	R - P	8,0%
5.	I - V	S - K	M - A	8,0%
6.	I - V	K - N	M - A	6,1%
7.	I - V	S - K	R - P	5,1%
8.	I - V	S - K	M - A	4,0%
9.	K - N	T - J	R - P	2,0%
10.	I - V	T - J	R - P	1,0%
11.	S - K	R - P	T - J	1,0%
12.	I - V	T - J	M - A	1,0%
13.	K - N	T - J	M - A	1,0%
14.	S - K	T - J	M - A	1,0%
15.	S - K	T - J	M - A	1,0%
16.	S - K	M - A	K - N	1,0%

Iš viso 100%

IV kursas

1.	I - V	S - K	K - N	44,3%
2.	I - V	S - K	T - J	10,3%
3.	I - V	S - K	M - A	9,3%
4.	I - V	K - N	T - J	9,3%
5.	I - V	S - K	R - P	9,3%
6.	I - V	K - N	R - P	6,2%
7.	I - V	R - P	T - J	4,3%
8.	S - K	R - P	M - A	2,0%
9.	K - N	T - J	R - P	1,0%
10.	S - K	K - N	R - P	1,0%
11.	I - V	T - J	M - A	1,0%
12.	I - V	R - P	M - A	1,0%
13.	S - K	K - N	M - A	1,0%

Iš viso 100%

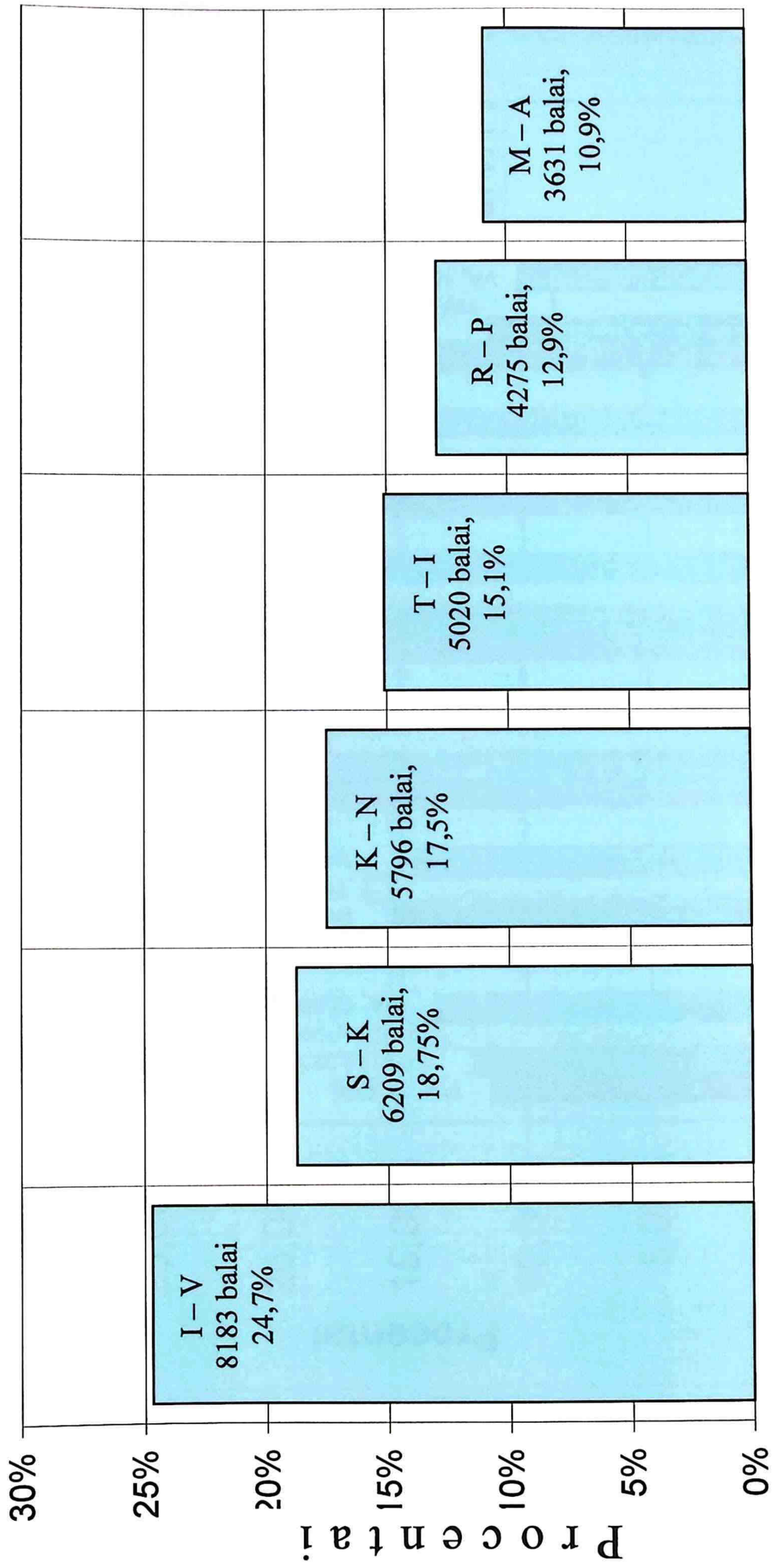
Peržvelgę asmenybės tipų triadų duomenis matome, kad visuose kariūnų kursuose populiariausia I-V – S-K – K-N triada. Vis dėlto pirmoji „triumfuojanti“ triada tarp „pirmokų“ ne tokia populiari kaip tarp jų vyresniųjų draugų, o antroji, atvirkščiai, – gerokai populiarsnė. Tokį rezultatą lėmė tai, kad „pirmokų“ atsakymai, vertinant įvairius profesinius polinkius ir pomėgius, buvo daug įvairesni. Gal jie savo atsakymų nesiejo su būsimąja profesine veikla taip glaudžiai, kaip vyresniųjų kursų kariūnai, arba apskritai jos dar nelabai suvokia...

8. Karo akademijos kariūnai. 6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių vertinimas balais ir kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą (9, 10, 11 pav.)

Studijų programos	Asmenybės tipai/surinktų balų suma, kariūnų skaičius, procentai										Iš viso balų ir kariūnų
	R - P	T - I	S - K	K - N	I - V	M - A					
<i>Personalo vadyba</i>	balai	937	1160	1434	1331	1843	856	7561			
	%	12,39%	15,34%	18,96%	17,6%	24,37%	11,32%	100%			
	kariūnai	0	5	10	3	57	1	76			
	%	0%	6,57%	13,15%	3,94%	75%	1,31%	100%			
<i>Tarptautiniai santykiai</i>	balai	908	1175	1471	1370	1928	1094	7946			
	%	11,43%	14,79%	18,51%	17,24%	24,26%	13,77%	100%			
	kariūnai	1	7	9	6	55	6	84			
	%	1,2%	8,3%	10,7%	7,1%	65,5%	7,1%	100%			
<i>Transporto inžinerinė vadyba</i>	balai	1018	1195	1303	1292	1826	634	7268			
	%	14,1%	16,4%	17,9%	17,8%	25,1%	8,7%	100%			
	kariūnai	3	2	9	6	47	0	67			
	%	5%	3%	13%	9%	70%	0%	100%			
<i>Viešasis administravimas</i>	balai	1412	1490	2001	1803	2586	1047	10339			
	%	13,66%	14,41%	19,35%	17,44%	25,01%	10,13%	100%			
	kariūnai	6	3	9	5	71	3	97			
	%	6,19%	3,09%	9,28%	5,15%	73,2%	3,09%	100%			
<i>Iš viso (Karo akademijoje)</i>	balai	4275	5020	6209	5796	8183	3631	33114			
	%	12,9%	15,1%	18,75%	17,5%	24,7%	10,9%	100%			
	kariūnai	10	17	37	20	230	10	324			
	%	3,1%	5,2%	11,4%	6,2%	71%	3,1%	100%			

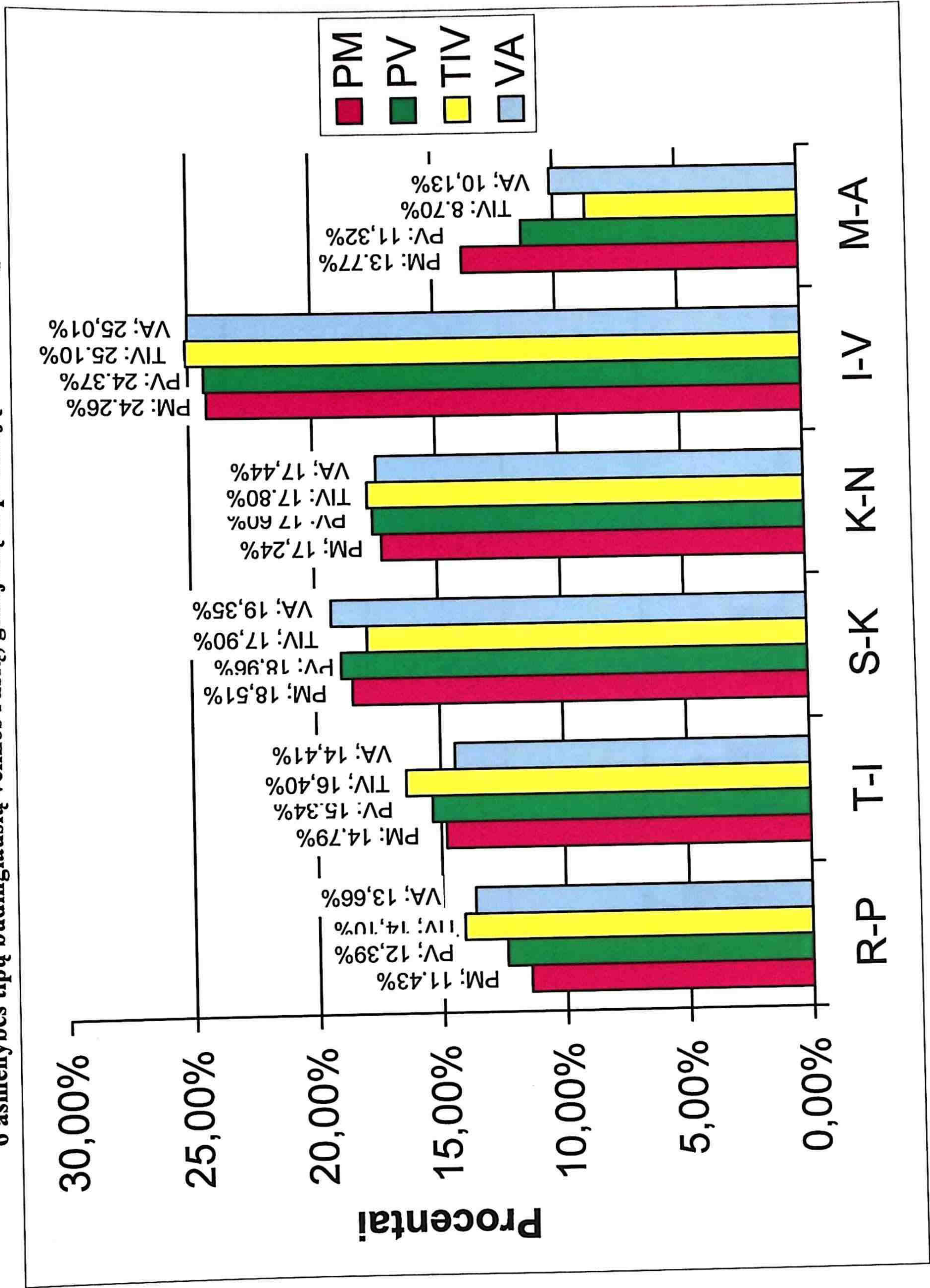
Kodų reikšmės: R-P – realistiškasis – praktiškas asmenybės tipas; T-I – tyrinėtojo – intelektualusis tipas; S-K – socialusis – komunikabilusis tipas; K-N – konvencionalusis – normatyvusis tipas; I-V – iniciatyvusis – veiklusis tipas; M-A – meniškasis – artistiškas asmenybės tipas

9. Karo akademijos kariūnai.
6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas (balai, procentai)

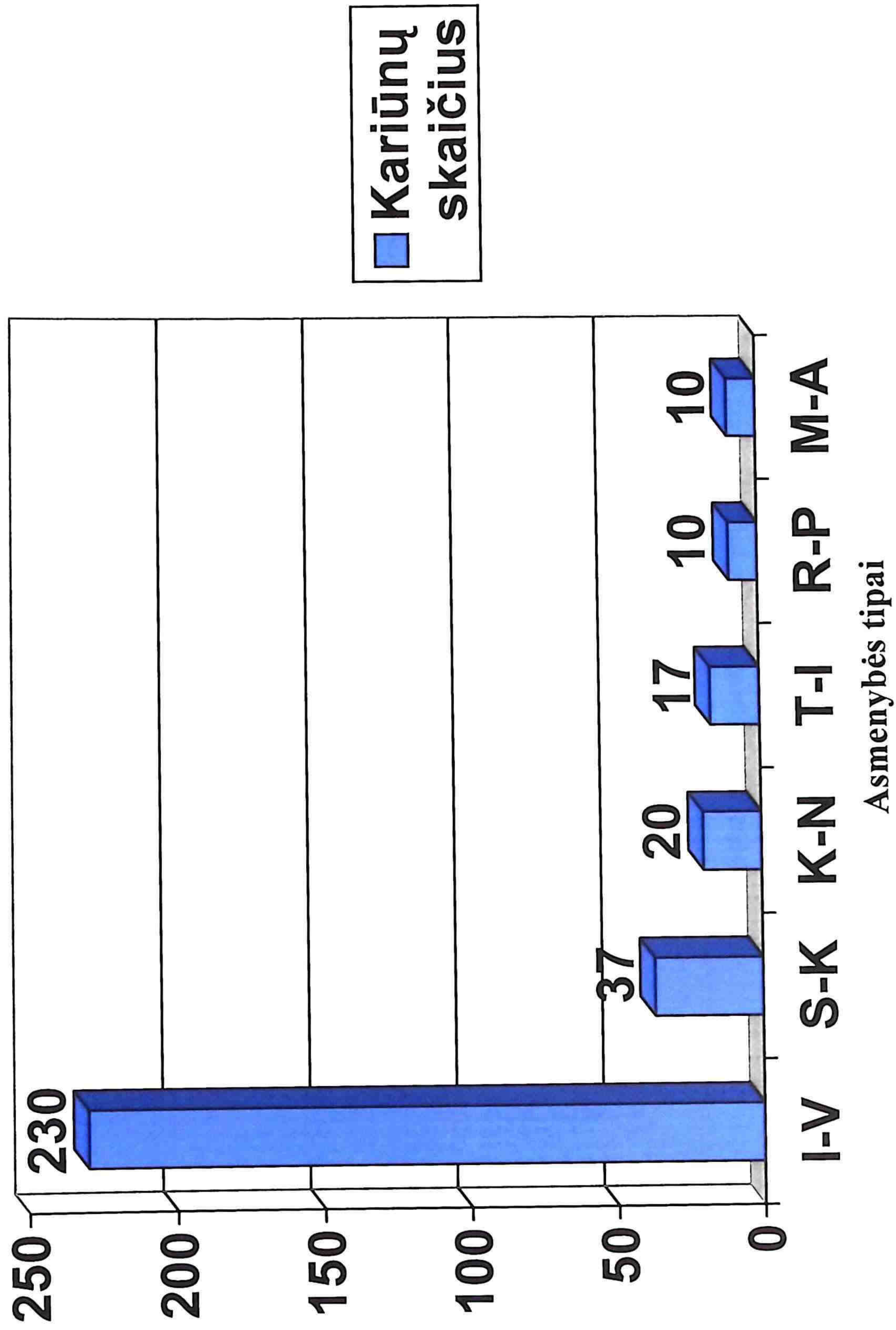

Asmenybės tipas, surinkti balai ir procentai

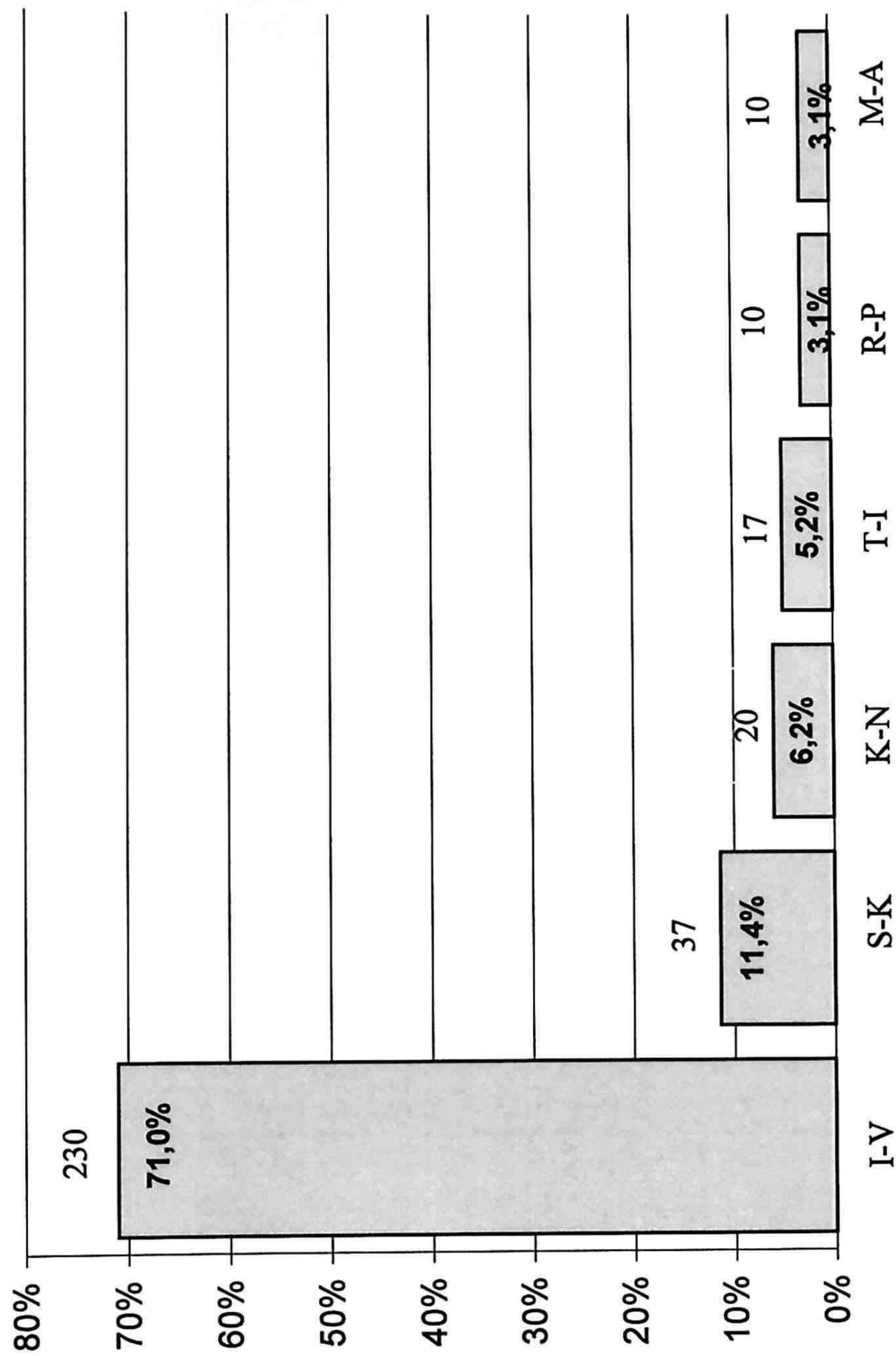
10. Karo akademijos kariūnai.
6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas (procentais)

11. Karo akademijos kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą

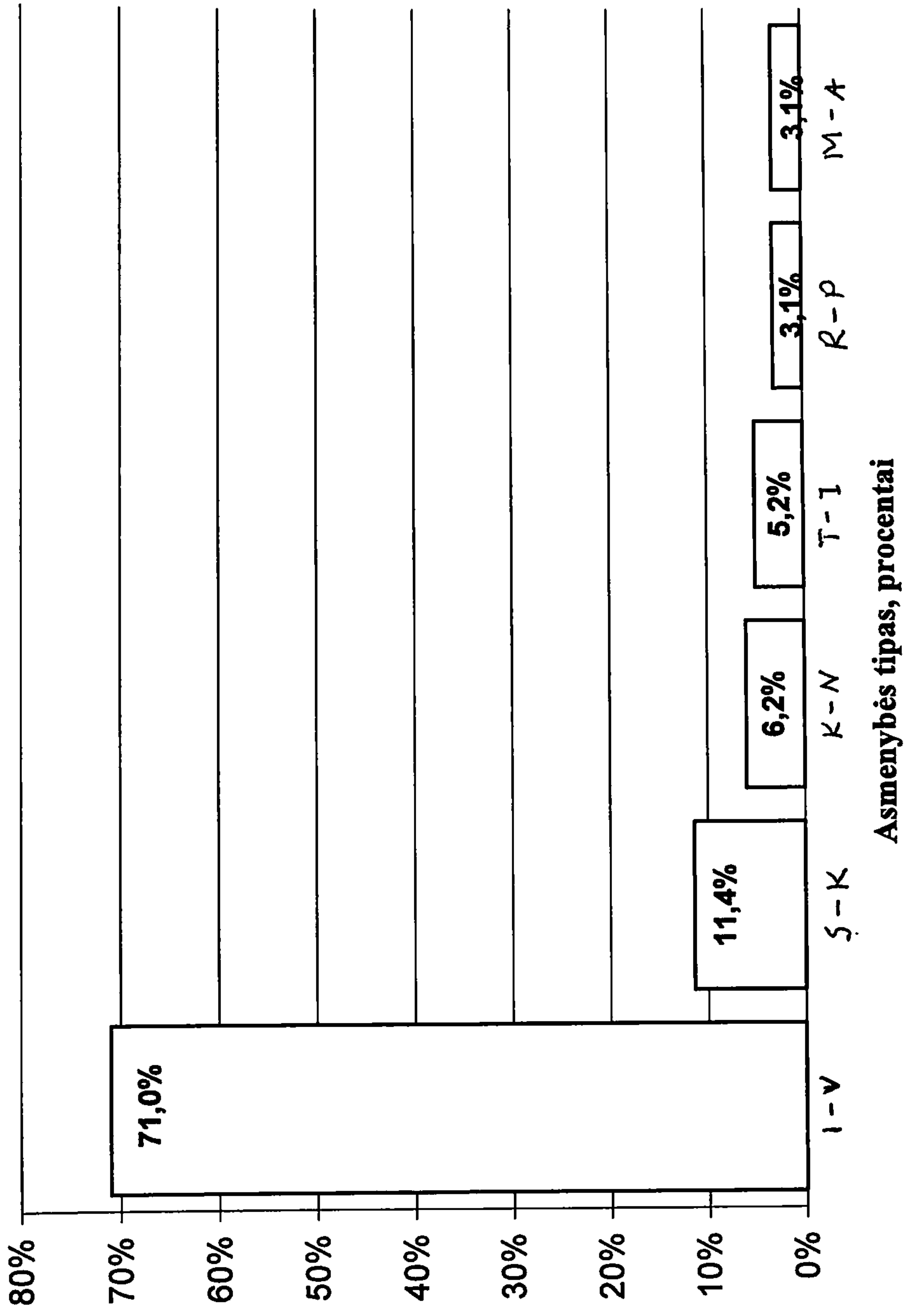

12. Karo akademijos kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujančią) asmenybės tipą

Asmenybės tipas, kariūnų skaičius, procentai

13. Karo akademijos kariūnų pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujančią) asmenybės tipą

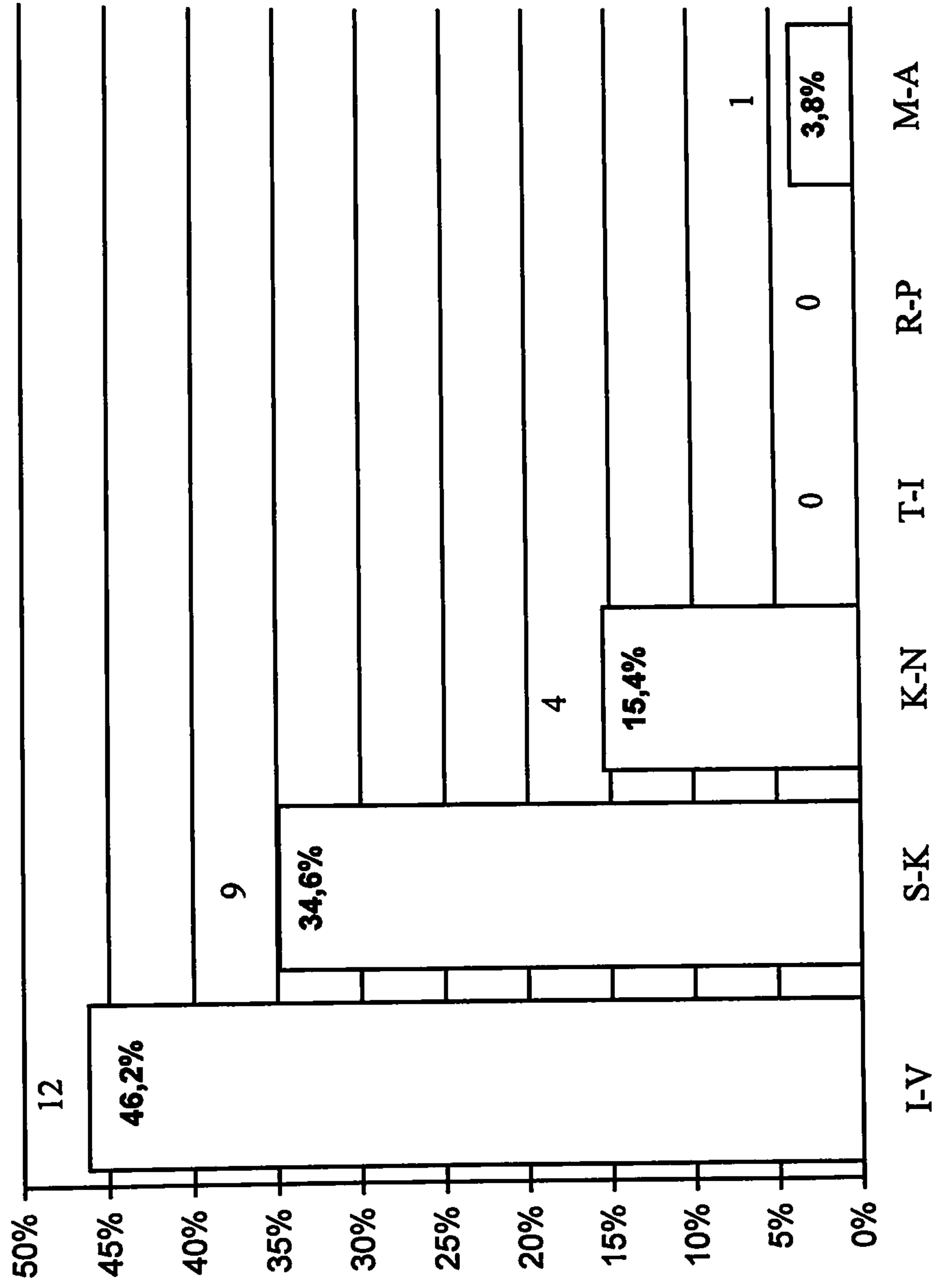
**14. Karo akademijos kariūnai ir kariūnės.
6 asmenybės tipų būdingiausių veiklos rūšių, gebėjimų ir profesijų vertinimas (balai, procentai)**

		Asmenybės tipai, balų suma, procentai								Iš viso balų
		R-P	T-I	S-K	K-N	I-V	M-A			
Akademija	Balai	4275	5020	6209	5796	8183	3631		33114	
	%	12,91%	15,16%	18,75%	17,5%	24,71%	10,97%		100%	
Kariūnai	Balai	3981	4641	5619	5329	7536	3256		30362	
	%	13,11%	15,29%	19,5%	17,55%	24,82%	9,74%		100%	
Kariūnės	Balai	294	379	590	467	647	375		2752	
	%	10,68%	13,77%	21,4%	16,97%	23,51%	13,63%		100%	

15. Karo akademijos kariūnų ir kariūnių pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujančią) asmenybės tipą (15, 16 pav.)

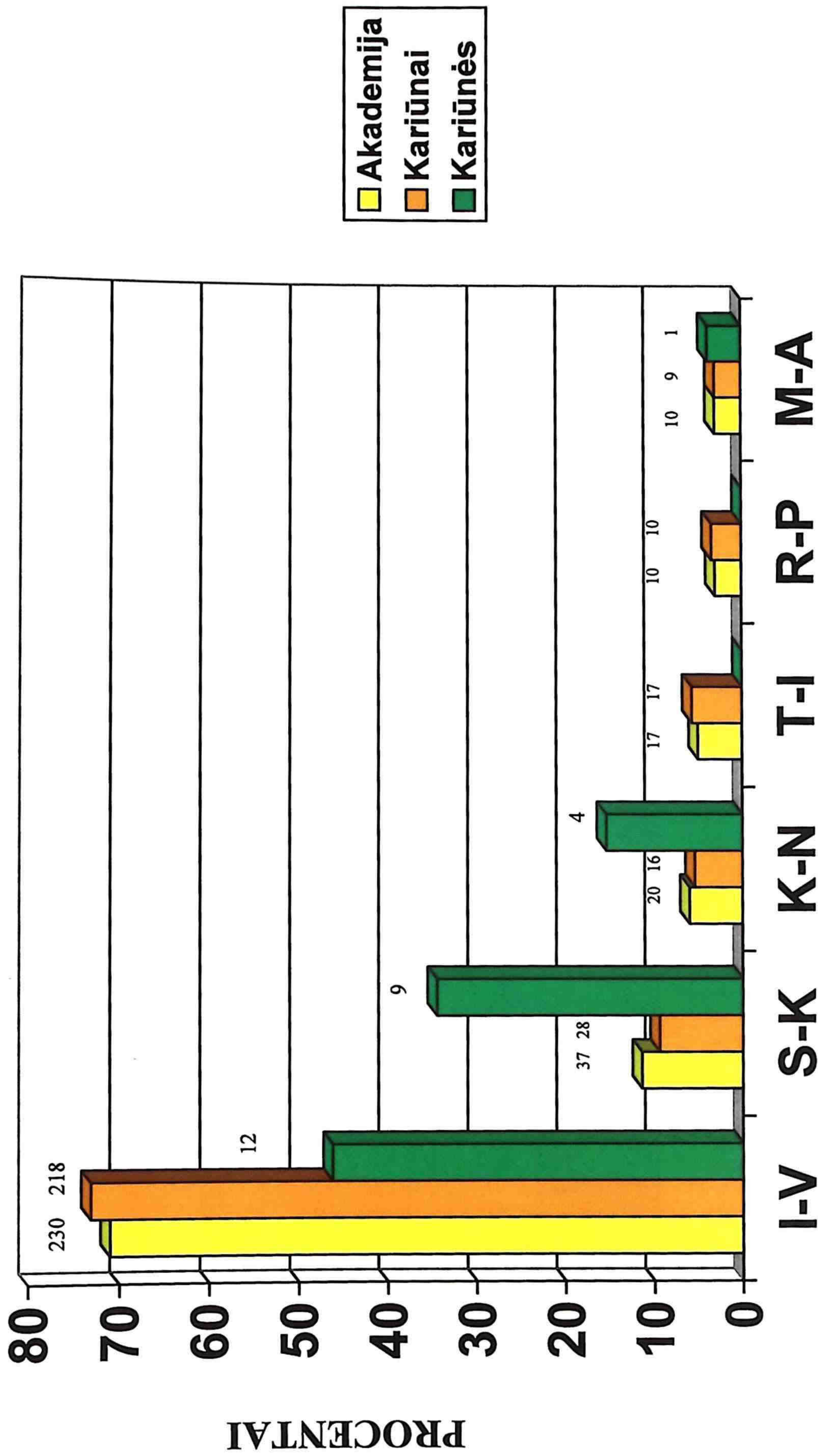
		Asmenybės tipai, kariūnų skaičius, procentai							
		R-P	T-I	S-K	K-N	I-V	M-A		
Akademija	skaičius	10	17	37	20	230	10		324
	%	3,08%	5,26%	11,41%	6,18%	70,99%	3,08%		100%
Kariūnai	Skaičius	10	17	28	16	218	9		298
	%	3,35%	5,7%	9,4%	5,37%	73,15%	3,02%		100%
Kariūnės	skaičius	0	0	9	4	12	1		26
	%	0%	0%	34,6%	15,38%	46,15%	3,85%		100%

16. Karo akademijos kariūnių pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą

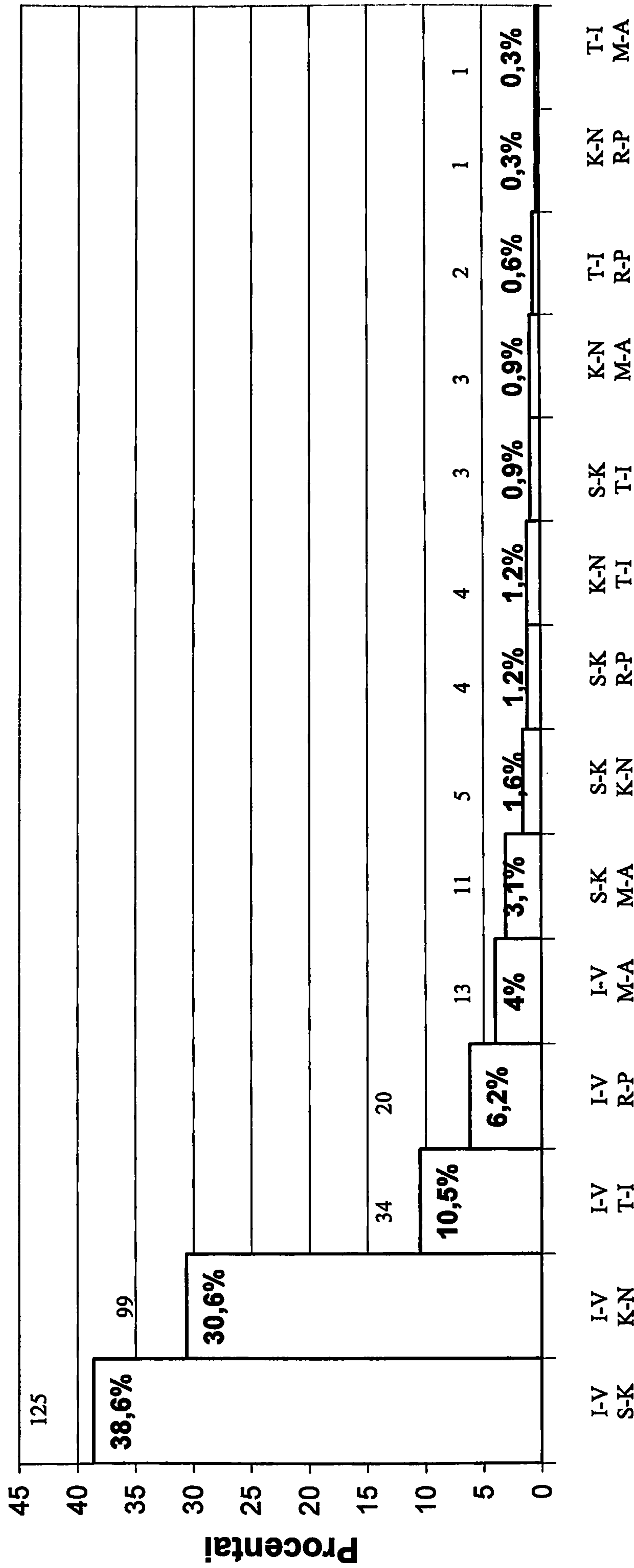
Asmenybės tipas, kariūnių skaičius, procentai

17. Karo akademijos kariūnų ir kariūnių pasiskirstymas pagal pirmą (vyraujantį) asmenybės tipą

Asmenybės tipas, kariūnų skaičius, procentai

18. Karo akademijos kariūnų asmenybės tipų diados (pirmasis ir antrasis tipai)

Diados, kariūnų skaičius, procentai

ASMENYBĖS TIPO IR PROFESINIO KRYPTINGUMO RYŠYS (DŽ. HOLANDO APKLAUSA)

Metodiniai nurodymai

Įvadinės pastabos. Pagal amerikiečio psichologo Dž. Holando (Holland) asmenybės tipologiją nustatomi šeši žmonių psichologiniai tipai: realistiškasis, intelektualusis, socialusis, konvencionalusis, iniciatyvusis ir artistiškas. Kiekvieną tipą apibūdina temperamento, charakterio ir kitos ypatybės. Dėl šių ypatybių psichologinis asmenybės tipas daugmaž tinka profesijoms, kurias įgijęs žmogus gali pasiekti geriausių rezultatų. Žmogus priskiriamas kuriam nors psichologiniam tipui atlikus tam tikras apklausas.

Apklauskos tikslas – nustatyti asmenybės tipą pagal Dž. Holando metodiką.

Priemonės: klausimynas, atsakymų lapai ir testo rezultatų interpretavimo aprašas.

Darbo eiga. Atsakymų registracijos lape Nr. 1 tiriamieji turi pasirinkti jiems patinkančios veiklos ar būdingų gebėjimų rūšį, o lape Nr. 2 – vieną iš 2 alternatyvių profesijų ar specialybių pagal pateiktas instrukcijas.

Rezultatų apdorojimas. Registracijos lapo kiekvienoje skiltyje atskirai suskaičiuojami visi pažymėti atsakymai. Gautos skaitmeninės reikšmės apibūdina asmenybės tipą pagal Dž. Holando tipologiją:

I skiltis – realistiškasis (praktiškas) tipas (R–P);

II skiltis – tyrinėtojo (intelektualusis) tipas (T–I);

III skiltis – socialusis (komunikabilusis) tipas (S–K);

IV skiltis – konvencionalusis (normatyvusis) tipas (K–N);

V skiltis – iniciatyvusis (veiklusis) tipas (I–V);

VI skiltis – meniškasis (artistiškas) tipas (M–A).

Gautų atsakymų analizė atliekama skaičiuojant, kiek kartų pažymėtas atsakymas T („taip“) kiekvienoje atsakymų lapo skiltyje.

ASMENYBĖS TIPŲ APRAŠAS (pagal Dž. Holandą)

1. Realistiškasis (praktiškas) tipas (R–P). Šio tipo žmonės teikia pirmenybę darbui su konkrečiais daiktais, renkasi užsiėmimus, reikalaujančius motorinių įgūdžių, techninių gebėjimų, miklumo, atkaklumo, moka skaityti brėžinius. Jie labiau mėgsta dirbti ne su žmonėmis, bet su daiktais, ne uždaroje patalpose, bet atvirose aikštelėse. Intelektu struktūroje vyrauja neverbaliniai gebėjimai. Realistiškojo (praktiškojo) tipo atstovai pasižymi nemaža emocine priklausomybe, konformizmu, drausmingumu, atvirumu, nuoširdumu, kuklumu, sąžiningumu. Jie gana praktiški, natūralūs, atkaklūs, taupūs, orientuoti į dabartį. Paprastai renkasi dalykiškas, su konkrečia veikla susijusias profesijas – mechanikos inžinieriaus, statybos inspektoriaus, saugumo technikos inžinieriaus, gamybos planuotojo, muitininko, vairuotojo, agronomo ir t. t. Turi galimybių pasiekti gerų rezultatų fizikos, kibernetikos, ekonomikos, chemijos, sporto srityse.

2. Tyrinėtojo (intelektualusis) tipas (T–I). Šio tipo žmonėms būdingas analitinis mąstymas, sprendimų ir vertinimų originalumas ir savarankiškumas. Jie pasižymi mokslininko, matematiko gebėjimais. Intelektu struktūra harmoninga – išugdyti tiek verbaliniai, tiek neverbaliniai gebėjimai. Mėgsta dirbti savarankiškai. Jiems patinka analizuoti, tyrinėti, spręsti problemas. Introvertiški, bendraudami dažniausiai būna informacijos perdavėjai, todėl darbe susiduria su bendravimo sunkumais. Šio tipo atstovams geriau sekasi dirbti ne su žmonėmis, bet su idėjomis. Jie yra intelektualūs, smalsūs, racionalūs, atsargūs, nepriklausomi, taupūs, sąžiningi, tvarkingi, netgi pedantiški. Dažniausiai renkasi profesijas, susijusias su moksliniais tyrimais, – matematiko, antropologo, biochemiko, geologo, geografo, ekonomisto, vadybos analitiko ir kt. Gali pasireikšti ir meninėje kūryboje, tapti gerais režisieriais, dailininkais.

3. Socialusis (komunikabilusis) tipas (S–K). Šio tipo žmonės pasižymi socialiniais gebėjimais: mėgsta bendrauti, siekia būti lyderiai, jiems būdingas plačių socialinių kontaktų poreikis. Šiuos žmones domina žmonių santykiai. Jie mėgsta spręsti kitų problemas, patarti ir jiems padėti. Šio tipo individams geriau sekasi dirbti ne su daiktais, bet su žmonėmis. Jie yra atsakingi, draugiški, supratingi, kilniaširdžiai, užjaučiantys, kantrūs, žmogiškai šilti, geri, tolerantiški, mėgsta veikti kartu, bendrauti ir bendradarbiauti. Gerai prisitaiko prie aplinkybių, yra emocionalūs ir jautrūs. Intelektu struktūroje vyrauja verbaliniai gebėjimai. Labiausiai tinkamos profesijos – mokytojo, gydytojo, psichologo, socialinio darbuotojo, personalo vadybininko.

4. Konvencionalusis (normatyvusis) tipas (K–N). Šio tipo žmonės teikia pirmenybę struktūrinei veiklai, darbui pagal instrukcijas. Jie turi gabumų matematikai, tinka kanceliariškimui, mėgsta dirbti uždaroje patalpoje, jiems sekasi tvarkyti konkrečią, pavyzdžiui, skaitmeninę informaciją. Intelektu struktūroje vyrauja neverbaliniai gebėjimai. Šio tipo atstovams labiau patinka dirbti ne su žmonėmis, bet su dokumentais, todėl jie būna prasti organizatoriai ir vadovai. Dažniausiai yra konformistiški, konservatyvūs, problemas sprendžia, elgiasi ir bendrauja stereotipiškai, laikosi tradicijų. Jie gana praktiški, protingi, tvarkingi, kvalifikuoti, paklusnūs, drausmingi, geri pavaldiniai, atkaklūs, taupūs. Tinkamiausios profesijos – buhalterio, apskaitininko, finansininko, kontrolieriaus, planuotojo, kanceliarijos tarnautojo arba vadovo, raštvedžio, ekonomisto, prekių žinovo.

5. Inicijatyvusis (veiklusis, aktyvusis) tipas (I–V). Šio tipo žmonės renkasi tikslus ir uždavinius, reikalaujančius energijos, iniciatyvos ir entuziazmo. Jiems būdingas pripažinimo poreikis, iniciatyvumas, netgi tam tikras agresyvumas. Inicijatyviojo (veikliojo) tipo atstovai siekia lyderio pozicijų, renkasi užduotis, susijusias su vadovavimu, palaikančias aukštą asmens statusą. Intelektu struktūroje vyrauja verbaliniai gebėjimai. Jie turi galimybių tapti gerais oratoriais, domisi politika, ekonomika, mėgsta būti įtakingi. Šio tipo atstovams geriau sekasi dirbti ne su daiktais, bet su žmonėmis ir idėjomis. Jiems nepatinka sėdimas, kruopštus, rutininis darbas, kurį atliekant reikia gerų motorinių įgūdžių, ilgą laiką sutelkti (sukoncentruoti) dėmesį į vieną objektą. Šio tipo žmonių gebėjimai dažniausiai atsiskleidžia prekyboje, versle, vadyboje, juridinėje praktikoje, diplomatijoje, žurnalistikoje. Tinka reporterio, advokato, draudimo tarpininko, agento, įmonės ar organizacijos vadovo profesijos.

6. Meniškas (artistiškas) tipas (M–A). Šio tipo atstovams būdingas emociškai sudėtingas požiūris į gyvenimą. Bendraudami su kitais žmonėmis, jie paprastai pasikliauja savo intuicija ir vaizduote. Šio tipo individų intelektu struktūroje vyrauja verbaliniai gebėjimai. Jie pasižymi kūrybingumu, lakia vaizduote, puikia nuovoka, išlavinta motorika. Jiems labiau patinka dirbti ne su žmonėmis, bet su idėjomis. Meniškojo (artistiškojo) tipo žmonės gana savarankiškai priima sprendimus, originaliai mąsto, paprastai negyvena pagal taisykles ir tradicijas. Turi artistinių gabumų, mėgsta kūrybinį darbą (muziką, dailę, literatūrą, humanitarinius mokslus). Jiems labiausiai tinka šios veiklos sritys: istorija, filosofija, menas. Dažnai renkasi kūrybines profesijas (rašytojo, architekto, literato, redaktoriaus, kompozitoriaus, dailininko, režisieriaus) arba savo gebėjimus atskleidžia humanitarinių mokslų srityje.

Ne kiekvienas tiriamasis lengvai save priskiria vienam iš aprašytųjų asmenybės tipų. Kai kurie tvirtina, kad jiems būdingos tiek vieno, tiek kito tipo savybės. Tokiu atveju svarbu nustatyti, kurio asmenybės tipo savybės vyrauja ir kurios tik papildo asmenybę. Paprastai nustatomas labiausiai tiriamojo asmenybę atitinkantis tipas ir dar kiti du mažiau jam pritaikomi tipai, taip pat svarbūs siekiant tiksliau apibūdinti tiriamojo savybes, galimybes ir polinkius.

Kontroliniai klausimai

1. Kokius Dž. Holando asmenybės tipus žinote?
2. Kokio asmenybės tipo atstovams labiausiai tinka psichologo, pedagogo, tyrėjo profesijos?

DŽ. HOLANDO APKLAUSA

Jums pateiktame sąrašė išvardytos veiklos rūšys apima daug interesų ir galimų pasirinkimų. Atsakymų registracijos lapo Nr. 1 skiltyje „Veikla“ apibrėžkite raidę T, pažymėdami tą veiklos rūšį, kuri Jums patinka, arba tą, kuria, Jūs manote, norėtumėte ir galėtumėte užsiimti pagal profesiją. Apibrėžkite raidę N, jei ši veikla Jums nepatinka, jei jos nesirinktumėte.

I. VEIKLA

VEIKLOS, KURIA NORĖTUMĖTE UŽSIIMTI, RŪŠYS

1 SĄRAŠAS

1. Lankyti medžio apdirbimo kursus
2. Taisyti automobilius
3. Vairuoti krovinines mašinas, valdyti įrenginius
4. Taisyti įvairius mechanizmus
5. Remontuoti butus bei kitas patalpas
6. Taisyti elektros gedimus
7. Naudoti metalo apdirbimo ir šaltkalvio įrankius
8. Suburti žmones išvykai: medžioti, žvejoti ar stovyklauti
9. Montuoti muzikos aparatūrą
10. Auginti daržoves ir vaisius
11. Lankyti automobilių mechanikų kursus

2 SĄRAŠAS

1. Taikyti matematikos principus praktinėms problemoms spręsti
2. Studijuoti kokią nors mokslinę teoriją
3. Mokyti fizikos
4. Dirbti tyrimų laboratorijoje
5. Studijuoti statistiką
6. Analizuoti informaciją, reikalingą naujai idėjai įgyvendinti
7. Spręsti technines problemas
8. Skaityti mokslines knygas ir žurnalus
9. Analizuoti skysčių cheminę sudėtį
10. Ieškoti sudėtingų problemų sprendimo būdų
11. Lankyti muziejus

3 SĄRAŠAS

1. Lankyti bendravimo meno kursus
2. Dirbti labdarą teikiančioje organizacijoje
3. Tirti jaunimo nusikalstamumo priežastis
4. Skaityti apie žymius švietėjus ar gydytojus
5. Lankyti tobulinimo kursus
6. Studijuoti psichologiją
7. Skaityti sociologijos straipsnius ir knygas
8. Mokyti kitus atlikti kokį nors darbą
9. Pagelbėti neįgaliems žmonėms
10. Spręsti tarp žmonių kylančius ginčus
11. Dėstyti aukštojoje mokykloje

4 SAŖAŠAS

1. Kurti apskaitos sistemas
2. Mokyti verslo
3. Dirbti kompiuteriu
4. Tvarkyti žaliavų bei produkcijos apskaitą
5. Tikrinti dokumentus ar produkciją ieškant klaidų ir defektų
6. Tvarkyti išlaidų apskaitą
7. Atlikti matematinius ar buhalterinius su verslu susijusius skaičiavimus
8. Rašyti dalykinius laiškus
9. Valdyti verslo apskaitos ir valdymo technines priemones
10. Sudarinėti lenteles bei pildyti blankus
11. Mokyti buhalterijos

5 SAŖAŠAS

1. Kelti kvalifikaciją vadybos kursuose
2. Mokyti verslo strategijos
3. Vadovauti įgyvendinant sumanymą ar projektą
4. Stebėti ir vadovauti kitų darbui
5. Dalyvauti susitikimuose su įtakingais vadovais ir veikėjais
6. Skaityti knygas ir straipsnius apie žymius verslininkus ir valstybės veikėjus
7. Dalyvauti politinėje kampanijoje
8. Imtis savo verslo ar įsteigti savo įmonę
9. Priimti svarbius sprendimus
10. Daryti įtaką kitiems
11. Dalyvauti verslininkų susirinkimuose

6 SAŖAŠAS

1. Inscenizuoti kokį nors įvykį ar istoriją
2. Groti ansamblyje ar orkestre
3. Rašyti žurnalui ar laikraščiui
4. Projektuoti baldus, drabužius ar plakatus
5. Piešti portretus, daryti fotografijas
6. Groti koku nors muzikos instrumentu
7. Skaityti ar kurti poeziją
8. Mokyti dizaino
9. Vaidinti komedijoje ar dramoje
10. Piešti, tapyti
11. Redaguoti žurnalą ar laikraštį

II. GEBĖJIMAI

Jeigu manote, kad Jums sektųsi, patiktų, Jūs norėtumėte ir sugebėtumėte, o gal jau turite tam tikros patirties atlikti toliau išvardytus darbus, atsakymų registracijos lapo Nr. 1 skiltyje „Gebėjimai“ ties atitinkamu sąrašo numeriu apibrėžkite raidę T. Jeigu manote, kad Jums nesisektų, nepatiktų tam tikra veikla, Jūs nenorėtumėte, nesugebėtumėte ar neturite jokios patirties atlikti nurodytų darbų ar dalyvauti veikloje, apibrėžkite raidę N.

GEBĖJIMAI ATLIKTI TAM TIKRĄ VEIKLĄ

1 SĄRAŠAS

1. Taisyti televizorius bei radijo aparatus
2. Naudotis staliaus įrankiais: elektriniu pjūkle, medžio šlifavimo staklėmis ir kt.
3. Naudotis elektriniais įrankiais: grąžtu, pjūkle, siuvimo mašina ir kt.
4. Atnaujinti baldus ir medinius daiktus
5. Skaityti brėžinius
6. Braižyti diagramas ir kitokius brėžinius
7. Taisyti elektros gedimus
8. Keisti automobilių tepalus ar padangas
9. Naudotis dauguma dailidės įrankių
10. Atlikti santechnikos remontą
11. Taisyti baldus

2 SĄRAŠAS

1. Naudotis kompiuteriu mokslinei problemai tirti
2. Paaiškinti nesudėtingas chemines formules
3. Naudotis kalkuliatoriumi arba logaritmine liniuote
4. Paaiškinti, kas yra radioaktyviųjų elementų skilimo pusperiodis
5. Naudotis mikroskopu
6. Apibūdinti baltųjų kraujo kūnelių funkciją
7. Naudotis algebros žiniomis matematinėms problemoms spręsti
8. Paaiškinti, kodėl dirbtiniai palydovai nenukrenta ant žemės
9. Naudotis logaritminėmis lentelėmis
10. Išvardyti tris maisto produktus, kuriuose yra daug baltymų
11. Atlikti mokslinį eksperimentą ar stebėjimą

3 SĄRAŠAS

1. Padėti kitiems priimti sprendimus
2. Kitiems ką nors paaiškinti
3. Rengti kitus kokiai nors veiklai
4. Linksminti žmones
5. Suprasti kitų žmonių problemas ir jiems padėti
6. Nuteikti žmones, kad jie laisvai jaustųsi
7. Dalyvauti labdaros akcijose
8. Padėti žmonėms planuoti savo ateitį
9. Lengvai bendrauti su įvairiais žmonėmis
10. Mokyti kitus
11. Vadovauti diskusijai grupėje

4 SAŖAŠAS

1. Rinkti informaciją telefonu
2. Rūšiuoti korespondenciją ir kitus dokumentus
3. Tvarkyti kredito ir debeto apskaitą
4. Kruopščiai tvarkyti išlaidų ir pajamų apskaitą
5. Naudotis kompiuteriu verslo duomenims analizuoti
6. Užrašyti tekstą iš diktofono
7. Spausdinti 40 žodžių per minutę
8. Rašyti dalykinius laiškus
9. Naudotis teksto redaktoriumi
10. Parengti dalykinius susitikimus
11. Naudotis kopijavimo aparatu

5 SAŖAŠAS

1. Įvertinti savo veiklos efektyvumą
2. Paskatinti kitus veikti
3. Bendrauti su sunkaus būdo žmonėmis
4. Vadovauti prekybos bendrovei
5. Organizuoti kitų darbą
6. Tapti neblogu prekybininku (verslininku)
7. Užtikrinti sėkmingą profesinių ir darbo grupių veiklą
8. Gerai ginčytis
9. Sakyti viešas kalbas
10. Planuoti strategiją užsibrėžtam tikslui pasiekti
11. Tapti geru vadovu

6 SAŖAŠAS

1. Parašyti neblogą kalbą
2. Raiškiai skaityti
3. Piešti žmones taip, kad jie būtų atpažįstami
4. Parašyti reklaminį skelbimą
5. Tapyti, lieti akvareles, lipdyti skulptūras
6. Meniška pavaizduoti sąvoką ar idėją
7. Suprojektuoti reklamą
8. Parašyti naujienų straipsnelį (reportažą)
9. Projektuoti gaminio pakuotę
10. Kurti įstaigos interjerą
11. Vaidinti dramoje ar kitokiame spektaklyje

III. PROFESIJA (SPECIALYBĖ)

Instrukcija. Baigę studijas Jūs igysite vieną ar kitą profesiją ar specialybę. Bet jeigu Jums tektų rinktis tik iš dviejų galimybių, kuriai Jūs teiktumėte pirmenybę? Pasirinkto atsakymo numerį apibrėžkite atsakymų registracijos lape Nr. 2.

1. a	Inžinierius technologas	1. b	Inžinierius konstruktorius
2. a	Užklausinės veiklos organizatorius mokykloje	2. b	Profsajungos komiteto pirmininkas
3. a	Dizaineris modeliuotojas	3. b	Braižytojas
4. a	Mokslininkas chemikas	4. b	Buhalteris
5. a	Politikos veikėjas	5. b	Rašytojas
6. a	Ūkininkas	6. b	Ekonomistas
7. a	Advokatas	7. b	Mokslinio žurnalo redaktorius
8. a	Savivaldybės socialinis darbuotojas	8. b	Dailininkas keramikas
9. a	Inžinierius mechanikas	9. b	Šeimos gydytojas
10. a	Notaras	10. b	Tiekėjas
11. a	Grožinės literatūros vertėjas	11. b	Mokslininkas lingvistas (kalbininkas)
12. a	Vaikų gydytojas	12. b	Statistikos biuro darbuotojas
13. a	Viešbučio direktorius	13. b	Fotografas
14. a	Filosofas	14. b	Psichoterapeutas
15. a	Operatorius (kompiuterininkas)	15. b	Karikatūristas
16. a	Agronomas (sodininkas)	16. b	Meteorologas (sinoptikas)
17. a	Vidurinės mokyklos mokytojas	17. b	Būrio vadas
18. a	Dailininkas apipavidalintojas	18. b	Siuvėjas
19. a	Finansų analitikas	19. b	Revizorius
20. a	Ūkio dalies vedėjas	20. b	Dirigentas
21. a	Inžinierius elektrikas	21. b	Valstybės kontrolierius
22. a	Vyriausiasis inžinierius	22. b	Zoologas (zoopsichologas)
23. a	Pažinčių tarnybos darbuotojas	23. b	Rašytojas feljetonistas
24. a	Troleibuso vairuotojas	24. b	Prekybos darbuotojas
25. a	Statybos darbų saugos inspektorius	25. b	Firmos ar įmonės direktorius
26. a	Architektas	26. b	Matematikas
27. a	Policijos nepilnamečių reikalų inspektorius	27. b	Kanceliarijos tarnautojas
28. a	Žemės ūkio bendrovės direktorius	28. b	Agronomas
29. a	Mokslininkas biologas	29. b	Sanitarijos gydytojas
30. a	Archyvo darbuotojas	30. b	Skulptorius
31. a	Traukinio mašinistas	31. b	Gydytojas logopedas
32. a	Mokesčių inspektorius	32. b	Parduotuvės vedėjas
33. a	Muziejaus mokslo darbuotojas	33. b	Konsultacinės firmos darbuotojas
34. a	Banko kasos darbuotojas	34. b	Literatūros kritikas
35. a	Chirurgas	35. b	Branduolinės fizikos specialistas
36. a	Gydytojas	36. b	Diplomatas
37. a	Aktorius	37. b	Televizijos operatorius
38. a	Archeologas	38. b	Kokybės inspektorius (ekspertas)
39. a	Rinkodaros firmos vadovas	39. b	Operos solistas
40. a	Laikrodininkas	40. b	Įrenginių montuotojas
41. a	Režisierius	41. b	Mokslininkas
42. a	Psichologas	42. b	Poetas

**DŽ. HOLANDO APKLAUSOS ATSAKYMŲ REGISTRACIJOS
LAPAS Nr. 1**

V	M
---	---

Vardas, pavardė arba slapyvardis _____ Lytis _____
 Būrys, kuopa (klasė, kursas) _____ Semestras _____
 Studijų programa _____ Amžius _____
 Išsilavinimas _____

Vidurinis	Spec. vidurinis	Aukštasis	Nebaigtas aukštasis
-----------	-----------------	-----------	---------------------

Socialinė kilmė:

Iš kaimo	☐	Iš valstiečių	☐
Iš miestelio	☐	Iš darbininkų	☐
Iš rajono centro	☐	Iš inteligentų	☐
Iš apskrities centro	☐	Iš mišrios šeimos	☐
Iš didmiesčio	☐	Iš verslininkų	☐

Kokią aukštąją mokyklą bei studijų programą pasirinktumėte, jeigu nestudijuotumėte Karo akademijoje? _____

Instrukcija. Jums pateiktame klausimyne išvardytos veiklos ir gebėjimų rūšys apima daug interesų ir galimų pasirinkimų. Atsakymų registracijos lape Nr. 1 apibrėžkite raidę „T“ („taip“), žyminčią tą veiklos rūšį, kuri Jums patinka, kuria Jūs norėtumėte ir galėtumėte užsiimti. Apibrėžkite raidę „N“ („ne“), jei ši veikla Jums nepatinka, jos nesirinktumėte.

Pastaba. Testo nepildykite be konsultanto paaiškinimų ir bent trumpai nesusipažinę su visu apklausos tekstu. Užpildyti pirmąjį ir antrąjį atsakymų registracijos lapus rekomenduojama per 25–30 min.

I. VEIKLA

	I		II		III		IV		V		VI	
	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne
1	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
2	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
3	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
4	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
5	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
6	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
7	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
8	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
9	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
10	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
11	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
Iš viso												

II. GEBĖJIMAI

Gebėjimų nr.	I		II		III		IV		V		VI	
	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne
1	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
2	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
3	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
4	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
5	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
6	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
7	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
8	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
9	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
10	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
11	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N	T	N
Iš viso												

**DŽ. HOLANDO APKLAUSOS ATSAKYMŲ REGISTRACIJOS
LAPAS Nr. 2 (profesija, specialybė)**

Vardas, pavardė arba slapyvardis _____

Būrys, kuopa _____

I	II	III	IV	V	VI
1. a	1. b	2. a		2. b	3. a
3. b	4. a		4. b	5. a	5. b
6. a			6. b	7. a	
	7. b	8. a			8. b
9. a		9. b	10. a	10. b	11. a
	11. b	12. a	12. b	13. a	
13. b	14. a	14. b	15. a		15. b
16. a	16. b	17. a		17. b	18. a
18. b	19. a		19. b	20. a	20. b
21. a			21. b	22. a	
	22. b	23. a			23. b
24. a		24. b	25. a	25. b	26. a
	26. b	27. a	27. b	28. a	
28. b	29. a	29. b	30. a		30. b
31. a		31. b	32. a	32. b	
	33. a	33. b	34. a		34. b
35. a	35. b	36. a		36. b	37. a
37. b	38. a		38. b	39. a	39. b
40. a			40. b	41. a	
	41. b	42. a			42. b

Suskaičiuokite kiekvieno stulpelio apibrėžtus numerius (iš viršaus į apačią) ir gautą skaičių įrašykite apačioje esančiame tuščiam langelyje.

DŽ. HOLANDO TESTO REZULTATŲ SKAIČIAVIMAS IR INTERPRETAVIMAS

Vardas, pavardė arba slapyvardis _____
Būrys, kuopa _____

I. Atsakymų registracijos lapo skiltyje „Veikla“ suskaičiuokite, kiek kartų kiekviename stulpelyje pažymėtas atsakymas T („taip“), ir gautą skaičių įrašykite atitinkamame stulpelyje čia:

I	II	III	IV	V	VI

II. Atsakymų registracijos lapo skiltyje „Gebėjimai“ suskaičiuokite, kiek kartų pažymėtas atsakymas T („taip“), ir gautą skaičių įrašykite atitinkamame stulpelyje čia:

I	II	III	IV	V	VI

III. Atsakymų registracijos lapo skiltyje „Profesija (specialybė)“ suskaičiuokite, kiek kartų kiekviename stulpelyje (iš viršaus į apačią) apibrėžtas atsakymas, ir gautą rezultatą įrašykite čia:

I	II	III	IV	V	VI

IV. **BENDRASIS VERTINIMAS.** Susumuokite kiekvienos skilties skaičius, išsidėsčiusius vertikaliai (skaičiuokite atskirai I, II, III, IV, V ir VI skilties rezultatus), ir gautus skaičius įrašykite atitinkamoje skiltyje apačioje. Čia greta skilties numerio įrašytas ir asmenybės tipą atitinkantis dviejų raidžių kodas.

I (R-P)	II (T-I)	III (S-K)	IV (K-N)	V (I-V)	VI (M-A)

V. **DŽ. HOLANDO KODAS.** Į kvadratėlį, pažymėtą I, įrašykite raidžių kodą skilties, kurioje esantis bendras įvertis (skaičius) yra didžiausias. Į II kvadratėlį įrašykite raides skilties, kurioje įvertis po didžiausio yra antras, o į III kvadratėlį – raides skilties, kurios įvertis pagal dydį yra trečias.

I	II	III
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Papildymas. Į kvadratėlius I, II ir III eilės tvarka pagal surinktų balų skaičių atskirai įrašykite III skilties „Profesija (specialybė)“ kodus (kodų eilės tvarka ta pati, kaip ir bendrojo vertinimo skiltyje).

I	II	III
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Pažiūrėkite, ar jie sutampa su skilties „Bendrasis vertinimas“ kodais.

TYPES OF CADETS PERSONALITY AND THEIR PROFESSIONAL ORIENTATION

SUMMARY

Bronius Puzinavičius

Warfare has been reasonably credited as one of the most complex types of activity. Soldiers are often obliged to act facing hard, life-and-health-threatening conditions, endure intense physical workload, overcome diverse psychological and spiritual shake-ups and challenging situations.

Officers have to exercise particular readiness for crisis. They are liable to maintain control under critical, multiplex conditions: the psychological state of an officer has uninterrupted impact upon the rest of the soldiers—their psychological state, conduct, and combativity.

An officer must demonstrate articulate and rock-solid civil and moral self-determination and professional skill. Soldier training and education shall only be efficient if commanders themselves embody high morale, a forceful character; communicability, excellent professional and pedagogical readiness, including the grasp of the principles of morale. These are also conditions to boosting the soldier's psychological readiness and morale. Inclination to the military service lightens the hardships of the typical of it. Soldiers are in high spirits then, and life seems easier and more pleasing. A true officer is a patriot, acting in the public spirit; he or she loves their Homeland and could also communicate this feeling to other people.

To properly perform their duties, officers have to exercise some specific features of character; and the candidates aiming to study at The General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania are first examined regarding their suitability even before the entrance examinations. Successful candidates—freshmen and senior cadets reveal and develop their personal features of character, professional tastes, and inclination to the military service in the Military Academy all the time, beginning from the academic studies, the military service, combat readiness exercises, ending with shared interests when talking to their fellow servicemen and Academy comrades, meeting Cadet Battalion command, participating at public, cultural, and sports events held by the Academy.

To evaluate the personality, professional tastes, inclinations, and skills of would-be officers, some specific psychological research procedures are applied as well. Psychologists have provided a number of recommendations and methodological guidelines on complex examination of a personality, which helps to identify its professional orientation. John Holland, an American psychologist, has produced his methodology, focusing on identification of the personality type, psychological particularities, and professional orientation.

A survey based on John Holland's methodology was performed at The General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania in April 2004. On the basis of its results, types of cadets' personality and professional orientation were established. The present paper analyses the results of the survey. According to them, the questioned cadets would usually point those professions and types of activity that relate to initiative,--active and sociable,--communicative and conventional, and normative types of personality. On the basis of the collected data it was established that the majority of the questioned cadets by far match the said types of personality. This makes it possible to conclude that the questioned cadets have qualities of the above mentioned types of personality, which are crucial for developing active and initiative commanders, communicative and humane trainers, and loyal, disciplined, and dutiful members of a military organization.

The established qualities, of course, serve solely as an impetus for cadets to become true, exemplary officers. They are to be developed yet. Thus, any cadet should maintain and develop their personal features of character and professional orientation; and to do so by studying, performing tasks and exercises pertaining to the military service, and those aimed at providing true combat readiness, also acquiring managerial and pedagogical-training skills.

Bronius Puzinavičius

KARIŪNŲ ASMENYBĖS YPATYBĖS IR PROFESINIAI POLINKIAI

Anketinės apklausos rezultatų analizė

**Redaktorė Nijolė Andriušienė
Viršelio dailininkė Daiva Liškauskaitė
Maketuotojas Kęstutis Nemura**

Tyrimo „Kariūnų asmenybės ypatybės ir profesiniai polinkiai“ rezultatus tvarkyti padėję kariūnai (iš kairės į dešinę): Tomas Vievesis, Rytis Pogoželskis, Žilvinas Zakarauskas, Arnoldas Žilys, Tomas Malūkas, Viktoras Buiva, Vytautas Liutvinas, Jonas Mažylis, Marekas Kurjanas. Nuotraukoje nėra Andriaus Guralio ir Gintaro Paspirgėlio, kurie taip pat prisidėjo prie šio darbo.

159.92
Ka-378